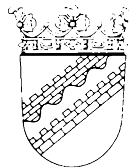
INKERILÄISTEN VIESTI

1

2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva: Mieli lepää talvisella järven jäällä.

Numero 2–3/2011 ilmestyy viikolla 12. Aineisto toimitukselle 25.2. mennessä.
Numero 4/2011 ilmestyy viikolla 21. Aineisto toimitukselle 29.4. mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2011
30 € kotimaahan ja Ruotsiin,
36 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodess
Aineisto palautetaan vain erikse
pyydettäessä

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Sitoutumisen arvo

Toivo Flink

Sitoutumista on vanhastaan pidetty arvokkaana monessa asiassa: työssä, harrastuksissa ja ihmissuhteissakin. Entä mihin sijoitetaan henkinen tila, joka läpäisee kaiken edellä mainitun, toisin sanoen koko elämän? Kyse on sitoutumisesta suomalaisuuteen. Suomen kokoiselle kansakunnalle sitoutuminen omaan kieleen ja kulttuuriin sekä omaan historiaan tulee ajan myötä entistä merkittävämmäksi. Kuuluminen Euroopan Unioniin on vain lisännyt kansallisten arvojemme merkitystä.

Ainakin työelämässä vallinneeseen sitoutumiseen ovat viimeiset kaksi vuosikymmentä tuoneet perusteellisia ja jopa peruuttamattomia muutoksia. Kaiken takana on lisääntynyt taloudellisen elämän epävarmuus. Pätkätöiden yleistyminen, lomautukset ja työttömyys ovat taivuttamassa myös henkistä selkärankaamme. Tämä, jos mikä, saa meidät miettimään ja punnitsemaan elämämme aineellisia arvoja uudelleen ja peilaamaan niitä henkisiin, itseään suurempiin ja kulumattomiin.

Sama uudelleen arviointi on meneillään myös henkisten arvojen osalta. Niin akateemiset tutkimukset kuin omakohtainen kokemuskin osoittaa itse kullekin, että taloudellisen epävarmuuden vallitessa henkiset arvot polarisoituvat. Tämä tarkoittaa sitä, että harrasten kirjo ja ihmissuhteet vähenevät ja kärsivät sekä samalla yksilöityvät ja syvenevät. Alamme entistä herkemmin ymmärtämään, millä elämässä on oikeasti merkitystä.

Suomessa asuville inkerinsuomalaisille paluumuuttajille on henkisellä sitoutumisella oma ulottuvuutensa. On merkitystä sillä kuinka kauan ja missä he ovat ehtineet asua Suomessa, millainen on heidän tuttava- ja ystäväpiirinsä sekä millaiset ovat heidän henkiset harrastuksensa. Yksi asia on mielestäni selvä. Sen ovat osoittaneet meille paluumuuton 20 vuotta. Meidän tulisi entistä vahvemmin sitoutua suomalaisuuteen kaikkine sen ilmentymismuotoineen. Sen peruspilarina on tietenkin kieli, suomen kieli.

Inkerinsuomalaisella yhteisöllä entisessä Neuvostoliitossa ja nyky-Venäjällä, Virossa, Ruotsissa ym. ei ole sotien jälkeen ollut mahdollisuutta eikä oikeutta säilyttää suomen kieltään elinvoimaisena. Onhan selvää, että ellei äidinkieltä opeteta äidinkielenä, se ennen pitkää surkastuu. Suomalaisuutemme siemenet eivät ole kuitenkaan kuivuneet eivätkä kuolleet. Ne ovat nousseet oraina ja jopa kypsyttäneet tähkiään paluumuuton myötä.

Sotien jälkeiseen suureen ikäluokkaan kuuluvana ja historiantutkijana olen va-

kuuttunut, että ilman paluumuuttoa Suomeen ei inkerinsuomalaisille olisi tarjoutunut historiallista tilaisuutta liittyä elimelliseksi osaksi kielellistä ja etnistä emämaata ja pelastaa kansallinen olemassaolonsa. Tämä puolestaan antaa meille mahdollisuuden kaikilla hallitsemillamme kielillä täydentää Suomen elämänkuvaa 300 vuoden ajalta. Ne ovat muokanneet suomalaista Inkerinmaata ja samalla meitä omaleimaiseksi, hengellisesti ja kielellisesti Suomeen tuhansin sitein yhdistäväksi alueeksi. Tätä suomalaisuutta ovat ylläpitäneet lukuisat henkilöt jo autonomian ajasta alkaen Inkerinmaalla ja Suomessa. Valitettavasti me tunnemme heistä vain murto-osan. Yhteenkuuluvuus perustuu tuntemukseen ja sitä ylläpitävään arvostukseen. Meillä on nyt tilaisuus tuoda vauhtia toimintaan yhteiseksi hyväksi. ⓘ

Monta syytä tulla mukaan suomen inkeri-liiton toimintaan

Inkerin Liitto ry on Suomen vanhimpia suomalaisuutta edistäneitä kansalaisjärjestöjä. Liiton perustivat Inkerin pakolaiset ja suomalaiset heimoaatteen kannattajat Helsingissä syyskuussa vuonna 1922. Inkerin pakolaisten aloitteesta syntyi myös Inkeriläisten Yhdistys ry vuonna 1934 pääasiallisesti Karjalan kannakselle asettuneiden heimolaisten kulttuurijärjestöksi. Inkerin Liitto lakkautettiin muiden heimojärjestöjen joukossa Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Valvontakomission vaatimuksesta välirauhan ehtojen mukaisesti vuonna 1944. Suomeen jääneet Inkerin pakolaiset ja heitä tukeneet maan suomalaiset jatkoivat toimintaansa Inkeriläisten Yhdistyksenä. Se muutti nimensä Suomen Inkeri-liitoksi vuonna 1994. Järjestötoiminta on ennen kaikkea henkilötoimintaa ja samalla henkilöhistoriaa. Juuri tämän vuoksi Inkerin suomalaisuuden historia on osa Suomen historiaa.

Inkerin Liitto perusti Inkerin Arkiston vuonna 1925. Sen kokoama aineisto luovutettiin Suomen Valtionarkistoon 1940-luvun lopussa. Siitä lähtien Inkerin Arkisto on ollut järjestämättä ja pääasiallisesti täydentämättä. Liiton aloitteesta vuonna 1929 syntynyt Inkerin Sivistysrahasto on jatkanut toimintaansa Inkeriläisten Sivistyssäätiönä vuodesta 1965 lähtien. Arkiston ja Rahaston perustaminen oli sijoittamista tulevaan. Tule edistämään Suomen Inkeri-liiton ja Inkeriläisten Sivistyssäätiön toimintaa suomalaisuuden hyväksi.

Inkeriläisten Sivistyssäätiö julkaisi Suomessa ensimmäisen Inkerin suomalaisten historian vuonna 1969. Toinen kokonaisesitys ilmestyi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran julkaisemana vuonan 1991. Kummassakin teoksessa Inkerin suomalaisten kulttuuri- ja sivistyselämän esitys on jäänyt vähäiseksi. Erityisen niukkoja ovat olleet tiedot julkisuuden ulkopuolella toimineista tuhansista henkilöistä. Tule täydentämään tietoutta heistä suomalaisuuden hyväksi.

Inkerin suomalaiset kirkot ovat nousemassa raunioista. Sen sijaan esi-isiemme kotitalot, kylät ja hautausmaat ovat valtaosaltaan tuhottu. Inkerin maisemakuvia löytyy kuitenkin vielä kotiarkistoista. Tule kokoamaan kuva-aineistoa entisestä ja nykyisestä Inkerinmaasta suomalaisuuden hyväksi.

Sata vuotta sitten julkaistiin luettelo Inkerinmaan seurakuntien vakinaisis-

ta sukunimistä vuosina 1721–1912. Sen mukaan Inkerissä oli ollut käytössä noin 2 500 suomalaista sukunimeä. Valtaosa Inkerinmaan asukkaista oli muuttanut sinne Suomesta Ruotsin vallan aikana 1600-luvulla. Tule kokoamaan tietoa Inkerin suomalaisista perheistä ja suvuista suomalaisuuden hyväksi.

Inkerin Liitto oli ollut keskusjärjestö sen henkilöjäsenille ja jäsenjärjestöille. Yksin henkilöjäseniä oli 1930-luvulla ja jatkosodan aikana noin 1 500. Sen jälkeen määrä on laskenut jäsenten ikääntymisen ja Inkerin suomalaisuutta koskevan vähäiset tietouden myötä. Tule keräämään tietoa Inkerin Liiton toiminnassa olleiden heimoaatteen aateloimista vaikuttajista.

Hyvä heimolainen ja hengenheimolainen! Tule mukaan Suomen Inkeri-liiton aktiivi- tai tukijäseneksi vaikuttamaan suomalaisuuden hyväksi.

Toivo Flink
Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja
FT, erikoistutkija
Siirtolaisuusinstituutti

Jäsenmaksu vuodeksi 10 €
Kannatusmaksu 50 €
Inkeriläisten Viestin vuositilaus 30 €
Sampo 800012-306364

Inkeri-seminaari 2011:

Miten inkeriläisyys elää Suomessa
Aika: Lauantai 12.3.2011 klo 13–17
Paikka: Balderin Sali,
Aleksanterinkatu 12, Helsinki

Ilmoittautumiset:
kahvitarjoiluja varten 8.3. mennessä os. toimisto@kotiseutuliitto.fi tai puh. (09) 612 6320
Lisätietoja: pääsihteeri Lassi Saressalo

Ohjelma
13.00 Avaus
Pääjohtaja Jussi Nuorteva, Kansallisarkisto.

Paluumuutosta siirtolaisuuteen
13.15 Pietarin näkökulma:
konsuli Kristiina Häikiö.

13. 30 Helsingin näkökulma: FT,
dosentti Arno Tanner, Maahanmuuttovirasto.

13.45 Työministeriön näkökulma.

14.00 *Kahvitauko*

14.45 Suomen Inkerin-liitto
FT, erikoistutkija Toivo Flink, Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja. Suomen Inkeri-liiton tulevaisuuden haasteita.

15.00 Viron Inkeri-liitto
FT Toivo Kabanen, Viron inkerinsuomalaisten liiton puheenjohtaja. Näin meillä. Inkerinsuomalaisten asema ja tavoitteet Virossa.

15.15 Professori Jouko Sihvo, Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtaja. Sivistyssäätiön asema ja tehtävät.

15.45 FT, dosentti Lassi Saressalo, Kotiseutuliiton pääsihteeri. Muistot talteen. Inkeri-tietopankki.

16.00 Loppusanat: pääjohtaja
Jussi Nuorteva, Kansallisarkisto.

16.20 Keskustelu *(aihe ja puhuja täsmentyvät myöhemmin.)*

Järjestäjät: Suomen Inkeri-liitto & Suomen Kotiseutuliitto.
Päivitetty ohjelma ja mahdolliset muutokset voi tarkistaa internet-sivuilta osoitteesta www.inkeriliitto.fi

Joulumatka Nastolan kirkkoon

Maria Lahti

Lahden seudun Inkeri-seura teki jouluisen matkan Nastolan kirkkoon. Kaunis kirkko, hieno jumalanpalvelus, hyvä ruoka ja mukavat ihmiset tarjosivat ikimuistoisen kokemuksen.

Jumalanpalveluksessa saarnasi Juha Sahamies Lääninrovasti Matti Piispasen toimiessa liturgina. Ehtoollisen jakoon osallistui Lahden Inkeri-liiton väistyvä puheenjohtaja Marja Rämö, jonka kotiseurakunta Nastola on. Päivän tekstin luki karjalan murteella Albin Rämö ja kanttorina toimi Sannamaria Salli.

Jumalanpalveluksen jälkeen lääninrovasti Piispanen kertoi seuralaisille Nastolan kirkon historiasta. Saimme kuulla, että kirkko sijaitsi aikaisemmin nykyisen sankarihauta-alueen kohdalla. 1600-luvun alkupuolella rakennettu kirkko purettiin kun Mats Åkergren rakennutti nykyisen kirkon 1802–1804. Alttariseinää koristaa tuntemattomaksi jääneen taiteilijan alttarimaalaus, Ristiinnaulittu. Kirkko sai taulun 1820-luvulla, mutta sen vanhasta kirkosta säästetyt barokkikehykset ovat 1600-luvulta. Erillinen tapuli on 1760-luvulta ja se on siirretty nykyiselle paikalleen rakennustöiden aikana, 1803–1804. Lyhtytorni ja kattoholvaukset kirkko sai 1891 suoritettujen korjaustöiden yhteydessä.

Piispanen kertoi, että kirkossa on tehty huomattavia kunnostustöitä lämmityksen korjaamiseksi. Nyt penkkien alta tulee lämmintä ilmaa, jolloin kirkkokansan ei tarvitse palella toimitusten aikana. Osa penkeistä on kuitenkin vähän toisia lämpimämpiä. Ahkerimmat kirkossakävijät ovat huomanneet tämän ja valinneet vakiopaikoikseen penkeistä lämpimimmät.

Jumalanpalveluksen jälkeen Inkeriseuramme siirtyi seurakunnan tiloihin nauttimaan runsasta jouluateriaa. Maittavan aterian jälkeen Juhani Sillanmäki, kertoi Nastolassa sijainneesta Inkeriläisten siirtoleirialueesta. Leiri toimi marraskuusta 1943 heinäkuun 1944 loppuun asti. Leirin kautta kulki noin 2500 inkeriläistä. Sillanmäen tarina oli minulle tuttua sillä retkeemme osallistuvan veljeni, Arvo Korkkisen, kanssa olimme mekin ko. ajankohtana Nastolan leirillä.

Kukitimme lopuksi väistyvän puheenjohtajamme, Marja Rämön ja tuleva puheenjohtaja, Toivo Puronen, piti hänelle kauniin kiitospuheen. Kuulijat liikuttuivat, sillä hetki oli kaunis, mutta kaihoisa. Kevensimme välillä tunnelmaa laulamalla joululauluja ja kuuntelemalla Juhani Sillanmäen runonlausuntaa. Tilaisuuden lopuksi Leila Rakkolainen lausui karjalaisen Martti Käen vuonna 1911 kirjoittaman koskettavan runon pikkupojasta Vahvialan Löytöjärveltä.

Lintujen pyhiinvaellus

Nimeni on Natalia Bomova. Asun perheineni Pietarissa. Olen ammatiltani englannin kielen kääntäjä. Minulla on oma yritys, joka tarjoaa käännös- ja konsulttipalveluja venäläisille ja ulkomaalaisille asiakkaille, fyysisille ja juridisille henkilöille.

Olen avioitunut Aleksanteri Ahmosen kanssa vuonna 1976, ja poikamme Anton syntyi kolmea vuotta myöhemmin. Se oli aikaa, kun maassamme tapahtui merkittäviä sosiaalisia ja taloudellisia muutoksia. Asuimme tuolloin Pietarissa Aleksanterin vanhempien luona. Hänen isänsä Antti (Andrei) Ahmonen kertoi meille hänen inkerinsuomalaisesta äidistään Maria Ahmosesta, o.s. Pitkä, ja sisarensa tyttärestä Martasta. Kumpikin heistä oli Suomessa vuosina 1943–1945. Antin sisar Olga hävisi sodan aikana. Toinen sukulainen, Maria Ahmosen veli Antti Pitkä ei palannut Neuvostoliittoon. Luultavasti hän oli jäänyt jatkosodan jälkeen Suomeen yhdessä kolmen tyttärensä kanssa. Me päätimme lähteä etsimään sukulaisiamme ja aloitimme selvittelytyömme 1990-luvulla. Venäjä oli tulossa osaksi maailmanyhteisöä. Me emme enää halunneet elää suljetussa maassa. Meille avautui kaksi selvittelysuuntaa. Toinen liittyi mieheni tätiin Olga Ahmoseen. Häntä koskevat asiakirjat olivat Venäjällä. Toinen kytkeytyi Pitkän perheeseen. Heitä koskevat asiakirjat olivat Suomessa.

Lähetettyjä ja saatuja kirjeitä

Lähetimme 1990-luvulla kirjeitä arkistoihin, valtion ja kirkon viranomaisille Venäjällä ja Suomessa. Olga Ahmosta koskeva selvittely ei juuri edistynyt, kunnes Antti Ahmosen vaimo miehensä kuoltua luovutti meille vuoden 1944 asiakirjoja. Niistä ilmeni, että Olga oli teloitettu. Saimme myös 1993 vastauksen Suomen Kansallisarkistosta. Siitä ilme-

ni, että mieheni isoäidin äiti Anna Pitkä ja mieheni isoäiti Maria Ahmonen olivat Suomessa kesäkuusta 1943 tammikuuhun 1945. Vuonna 1917 syntynyt Marian tytär Olga oli silloin Leningradissa. Olgan tytär Martta, syntynyt vuonna 1938, oli mummonsa kanssa Tampereella. Anna Pitkä kuoli Suomessa 4. tammikuuta 1945.

Toinen saamamme kirje saapui Tampereen luterilaisesta seurakunnasta. Se on päivätty 30.5.1996. Siinä todetaan, että mainittuna sodan ajanjaksona Maria Ahmonen ja Martta olivat kirjoilla Tampereen luterilaisessa seurakunnassa. Sen sijaan Antti Ahmosesta ei löytynyt mitään jälkiä. Ei kerrassaan mitään.

Me käännyimme Olgaa koskevassa tiedustelussa Venäjän sisäasiainministeriön Pietarin tiedotuskeskuksen puoleen vuonna 2009 ja saimme sieltä vastauksen. Siinä ilmoitettiin Olga Troitskajan (hänen siloinen sukunimensä) osoitteensa Pietarissa, hänen rikoksensa tunnusmerkit, saamansa tuomio ja sen täytäntöönpano viitaten rikoslain sodanaikaisiin pykäliin. Kohta saimme Pietarin syyttäjävirastosta kirjeen, jossa luki, että mainitun laitoksen asetuksella vuodelta 1993 Olga Pietarintytär Troitskaja (Ahmonen) sai maineensa palautuksen. Tietoomme tuli, että sukulaisina meillä on oikeus tutustua Olgan syytepapereihin FSB:n Pietarin toimistossa.

Olgan tarina

Olgan tarina on hyvin murheellinen. Hän ei evakuoitunut saarretusta Leningradista maaliskuussa 1942, koska hänen äitinsä ja nelivuotias tyttärensä olivat siihen aikaan saksalaisten miehittämässä Skuoritsan seurakunnan Petrovan kylässä. Olga oli etsinyt keinoja ja henkilöitä, jotka olisivat auttaneet häntä pääsemään äitinsä ja tyttärensä luo. Hänet vangittiin ystävättärensä asunnossa kesäkuussa 1942. Häntä syytettiin ”yhteyksistä Stenberg-nimiseen ulkomaalaisen tiedustelupalvelun asiamieheen, joka toimi Leningradin alueella.” Mahdollisten yhteyksien hedelmänä oli Martta, koska tyttö oli syntynyt, kun Olga ei vielä ollut naimisissa. Alfred Stenberg oli Olgan läheisimpiä ystäviä. Heidän suhteensa katkesivat huhtikuussa 1936, minkä tiedämme vain Olgan itsensä väittämänä. Olgan mukaan Martan isänä oli ollut Mihail Jatsenko niminen mies. Kahden kuukauden selvitys toi Olgalle syytteen ryhmän kokoamisesta tarkoituksena pakeneminen vihollisen miehittämälle alueelle. Olga teloitettiin ampumalla 9. elokuuta 1942. Hän oli 25-vuotias. Luultavasti emme koskaan tule tietämään oliko Mihail Jatsenko Martan oikea isä, vai oliko Olga käyttänyt miehen nimeä lähinnä pienen tyttärensä suojelemiseen.

Päivi tukian apu

Antti Ahmosen tarina oli siinä vaiheessa yhä selvittämättä. Tutustuin suomalaiseen Päivi Tukiaan Pietarin Inkerin liitossa kesällä 2009. Vaihtaessamme sähköposteja olen kertonut Päiville tuntemani osiot perhehistoriastamme. Totta puhuen niitä ei ollut kovin paljon, vain nimet, mahdolliset ajankohdat ja paikannimet. Yllättävän lyhyessä ajassa Päivi löysi arkistoista tiedot, joita olemme hakeneet useita vuosia, ja lähetti ne meille.

Päivin avulla saimme varmistuksen, että vuonna 1839 syntynyt mieheni vaarin isä Matti Pitkä oli naimisissa kahdesti. Hänellä oli neljä lasta ensimmäisestä avioliitosta Anna Vännin kanssa ja yksi tytär toisesta avioliitosta Anna Björklundin kanssa. He asuivat Skuoritsan seurakunnan Pitkälän kylässä. Uusi selvitys lisäsi tietojamme Anna Pitkästä (Björklund), Maria Ahmosesta ja Martasta.

Matti Pitkä kuoli Venäjällä, sen sijaan hänen vaimonsa Anna Pitkä saapui Kloogan kautta Tampereelle 1. kesäkuuta 1943. Hänen mukanaan oli Maria Ahmonen. Maria oli Pietari Ahmosen leski. Ahmosten perhe tunsi Tampereen, koska Pietari oli palvelut siellä suomalaisessa rykmentissä todennäköisesti 1907–1917 välisenä aikana.

Uudessa selvityksessä tuli tietoja Matti Pitkän lapsista ensimmäisestä avioliitosta. Kaksi tytärtä oli kuollut, sen sijaan kaksi poikaa, Antti ja Juho asuivat Suomessa. Juho Pitkä (s. 1875) oli saapunut Suomeen Oitin vastaanottoleirille tyttäriensä Marin ja Metin kanssa marraskuussa 1943. He asuivat Heinolassa. Neuvostoliitoon heidät palautettiin Lahdesta joulukuussa 1944. Näitä sukulaisia emme ole vielä löytäneet.

Hollywoodin veroinen juoni

Antti Pitkän kohtalo oli yhä selvittämättä. Hän oli syntynyt 1873 ja toimi seppänä ennen sotaa. Sodan syttyessä hän oli jo ikäihminen. Hän muutti perheineen Suomeen 1943 ja kuoli kaksi vuotta myöhemmin. Antin leski Katri Pitkä asui Hangossa kuolemaansa asti vuonna 1951. Pariskunnan toinen tyttäristä Anna pakeni miehensä ja kolmen lapsensa kanssa Ruotsiin vuonna 1948. Toinen tytär Maria avioitui Suomessa ja jäi sinne. Hangon seurakunnasta saimme tietää, että Marian tytär Hilda ja hänen poikansa asuvat Helsingissä. Kirjeemme tavoitti heidät. Annan kolme lasta perheineen löytyivät Göteborgista. Nuorin heistä oli vuonna 1935 syntynyt Hilda.

Hilda sukulaisineen tulivat käymään Pietariin elokuussa 2010. Me tapasimme hotellissa. Siellä minä esittelin heille Pitkän suvun tarinan, jolle annoimme nimen Lintujen pyhiinvaellus. Se on sukua Hollywoodin elokuvien tarinoille. Kävimme Hildan kotikylässä Uudessa Niskovitsassa. Metsittyneestä maastosta löysimme myös kotitalon perustusten rauniot. Tunteet nousivat pintaan. Me saimme kutsun tulla Ruotsiin ja sukulaisemme lupasivat tulla Pietariin uudelleen ensi kesänä. Meidän vuosia kestäneet etsintämme tulivat palkituiksi. Selvitys on tehnyt minusta expertin, asiantuntijan venäläisen arkistoaineiston hankkimisessa ja sen analysoimisessa. Olen käytettävissä, mikäli tarvitsette Pietarissa tukihenkilöä. ⓘ

Yhteystietoni:
Natalia Bomova/Alexander Ahmonen,
197348 St. Petersburg
Bogatyrsky pr. 4 kv. 164
tel/fax (812) 395 1307
mob. +7 921 740 5547
+7 921 441 8649
e-mail: nbomova@mail.ru

Suom. Toivo Flink
(tekstiin lisätyt väliotsikot toimituksen)

Toimitussihteerin toivomus

Hyvät Inkeriläisten viestin lukijat. Lehtemme kärsii "vakavasta valokuvien puutostaudista"! Potilaan tilan parantamiseksi, olisi toivottavaa, että lähettäessänne lehteen juttuja, liittäisitte mukaan, jos mahdollista, myös valokuvia. Inkeriläisyydestä tavalla tai toisella viestiviä kuvia niin nykypäivästä kuin menneisyydestäkin, voi lähettää lehteen myös ilman varsinaista juttua. Myös kaikki muut onnistuneet otokset ja esimerkiksi piirustukset, joita voisi käyttää vaikka lehden kansikuvina, ovat lämpimästi tervetulleita.

Hyvää uutta vuotta lukijoille toivotteleva ja toista toimitussihteerikauttaan aloitteleva
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Paldiskissa ja Keilassa inkerinsuomalaisten laulu- ja tanhujuhlat

Inkeri-liiton Viron matka 10.–12.6.2011

Viron inkerinsuomalaiset järjestävät laulu- ja tanhujuhlat 11. ja 12.6. Pääjärjestäjänä on Viron Inkerinsuomalaisten Tallinnan seura. Juhlallisuudet on tarkoitus aloittaa kulttuuripääkaupunki Tallinnasta.

Vapauden aukio (Vabaduse väljak) ja sen vieressä sijaitseva Inkerin bastioni on kunnostettu. Paikalle suunnitellaan muistolaattaa, jolla kunnioitetaan inkerinsuomalaisten osallistumista Viron vapaustaisteluun vv. 1919–1921. Laatan paljastuksella alkavien juhlien alustava ohjelma on seuraava:

Lauantaina 11.6.2011

- Aamupäivällä muistolaatan paljastus Viron vapaussotaan osallistuneelle Inkerin rykmentille. Inkerin bastioni, Tallinna
- Iltapäivällä muistotilaisuudet Põllkülan ja Paldiskin joukkohautapaikoilla
- Iltapäivällä kansainvälinen seminaari inkerinsuomalaisten karkotuksista
- Pieni konsertti Paldiskissa
- Nuotioillanvietto

Sunnuntaina 12.6.2011

- Aamulla juhlajumalanpalvelus Keilan kirkossa
- Juhlakulkue Keilan kirkolta laululavalle
- Iltapäivällä XXI laulu- ja tanhujuhlien pääkonsertti Keilan laululavalla

Suomen Inkeri-liitto suunnittelee osallistumista juhlaan. Matkalle lähdetään todennäköisesti perjantaina iltapäivällä ja palataan sunnuntaiiltana. Aikataulu ja ohjelma täsmentyy, kun saadaan Virosta lisää tietoa. Ilmoittautumalla alustavasti mahdollisimman pian takaat itsellesi paikan ja ajan tasalla pysymisen. Matkan tarkka hinta selviää, kun lopullinen ohjelma valmistuu. Suuntaa-antava hinta on n. 210 €. Se sisältää laivamatkat Tallinkilla, kuljetukset Vapauden aukion lähellä sijaitsevaan hotelliin ja sieltä juhlapaikoille ja pääjuhlan jälkeen satamaan, 2 yötä hotellissa 2 hh aamiaisineen, 3 ateriaa. Yhden hengen huoneen lisämaksu samoin kuin varavuode ja lapsimaksu selviävät myöhemmin.

Alustavat ilmoittautumiset (nimi, osoite, nettiosoite, ja puhelintiedot) matkanjohtajalle: Alina-Sinikka Salonen, a-s.salonen@pp.inet.fi, Muinaislinnantie 1 B 12, 00950 Helsinki, p. 040 743 7042.

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n kevätkokous pidetään maaliskuun 26. päivänä 2011 klo 14.00, Karjalatalolla, Inkeri kodissa Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä kevätkokoukselle määrätyt asiat.

Äänivaltuutettuja ovat jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat suorittaneet jäsenmaksunsa.

Hallitus

Niitä näitä inkeriksi

Eetu Hynninen Muistii Humalasuarest

Voi meijän hyviä maita…
Larin Paraske

— Ei kottii, ei vattii. Eikä näin suurt pahhaa muailmas viel olt tehtykää, sano Novavestin Lilja.

Heikki, hoi, joks hevvois joi, voip kyssyy asjamies nuapuriltaa, muka uotks valmis ja tunnets urakan; ja viel suap neuvookii, jot muka jos jo savuvaa, ni älä ämmäile.

Miul jo "savuvaa" aikojaa–kiruttaa kotjkylästäin, suur ja potra, kaunis, se hävis viimeises isänmuallises sovas eikä noust uuvvestaa.

Kyllää kutsuttii Humalasaari, inkerin murrel se olj Humalasuar, eikä nimes mittää epäilyttävää, nim läks suurest suost lik kyllää, suos kasvo paljon humalaa.

Ikävät kylän päivät alkoit jo peräst vallankumouksen, "vieräht ohjas onnest" ("skatilasj so stšastja vožža" — runoilija S. Jesenin). Eistäin — kansalaissota, sit — väkisen — kolhoosa, kirkko — kiinj, paremmalt isännält omaisuus pois — kulakka, a itsijää — Hipinää, Hipinän vuorta kaivamaa.

Koltkymmentseitsämänteen — kaikkinee… "Musta varis" yöl, ja ihminen — tuntemattomii.

Saksan sota 1941—45 pyyhkäis kylän pois, vua ois kylä noust; viimeisen iskun anto oma "rakas neuvostovalta": ihmistä ei lasettu peräst sovan kotjmual, inkerläisen passii olj leimattu "statja" Petrosavotskan kaul sai kuulla merkittävän puhheen:

— Onks siul passi?
— On.
— Onks se statjan kans?
— On.
— Miul ja.

Kaks inkerläistä vaihteliit uutisii, molempii ei lasettu kotjmual.

Silmä näk ja korva kuulj, mie elin kylässäin ensimäiset kaheksantoist vuottain, koltkymmentyheksänteen kutsuttii sotapalveluksee (ja se kest seitsemän vuotta kahen sovan kans). Ko tulin takaisin — kyllää ei olt.

Nyt kylän paikal seisoot toiset talot ja elläät toiset ihmiset, ja ko suomee eivät tiije, ihmettellööt — mikä kummallinen nim on hein asutuksel: jäi kylän nim, se on muotostettu vennäiks ko Gummolosarei. Sellain se olj kirutettu ennenkii, vennäiks, levjää lautaa patsaan piäs kylän alus.

Kaikist näist kylän historian pyörteist täs onkii aikomus kiruttaa, ja ko Humalasuar olj tavallinen Inkerin kylä, ni taitaa tiä kertomus valaista koko Inkerinkii kohtaloo.

Hynnisi

Kaik olliit sukulaisii
Mein Humalasuarta usjempaa sanottii Hynnisiks, ko kyläläisil olliit yhellaiset sukunimet — Hynninen. Taisiit kaik olla sukulaisii, ennenvanhaist sukkuu muistettii vähemmän, myöhempää vua. Kokokaimoil pitj antaa nomerot (niinku kuninkail), miun issäin olj Matveipetrova I — kaikkiin vanhin; viel olliit (nuoremmat) II ja III. Antreipetrovoikii olj kolt, kaks Atampetrovaa, kaks Steppanpetrovaa… Miulkii olj kokokaima.

Kylä seiso kahen pienen linnan, kaupunkin, välil, Pauluskoin, Pavlovsk, ja Suarin, Suar — entinen Tsarskoje Selo, nykyinen Puškin. Molemmat lik Pietarii, etelää päin, ja kuuluisii: niis seisoot Vennäin tsaariloin palatsat, Pauluskois —

Puavelj I, Suaril — Katin ja Sakun, Jekaterininskoi ja Aleksantrovskoi palatsat. Niin ympäril — suuret parkat, puistot, tsaarin suavut, niinku ennenvanhaa sanottii, veistoksiin ja muistopatsain kans. Sekä on siel muutakii lystii, ihmettä.

Kuuluisuutta linnoil lisäjää ensimäinen Vennäin rautatie Pietar—Suar—Pauluskoi, se tulj sataseitsämänkymment vuotta sitten Pietarist Suaril ja sit Pauluskoihen. Pauluskoin asema olj silloin sijoitettu parkkaa, myöhempää — Pavlovsk I.

Täl asemal on metka historia.

Jotta välleimpää peittää kulut, rautatie tek suuren konserttasaalan tien piähän Pauluskoihen — manikoittelj ihmisii usjempaa ajelemmaa. Uus rakennus olj nimitetty — Musikaljnoi voksal, soittovoksaala, sil ajal englannin rouva Voks pitj konserttahuonetta, sitä kutsuttii Vauxhall, meikäläiset matkiit. Mein saala olj liitetty aseman rakennuksee, yhteistä rakennusta käytii kutsumaa voksaalaks, a myöhempää — samallain kaikkiin Vennäin rautatein asemiin rakennuksii. Voksaalat ovat vua Vennäil, a sit ilmestyit jo avto–, aero–, jokvoksaalat. Myöhempää Pauluskoin Soittovoksaala tulj kuuluisaks*, siel esittelliit muailman kuuluisatkii soittajat ja laulajat, esimerkiks — J. Straus. Voksaala toim viimeisee sottaa ast, sovan aikaa palo, eikä uo jälleetehty, vaik puhheit on pietty paljon. Viimeisil ajoil sitä kutsuttii Kursaalaks venäläisest (saksalaisest) sanast kurort. Kurortloilkii soitettii.

Rautatietä ko käytii pitentämmää, se läks Pauluskoin ja mein kylän välist. Tehtii uus asema, Pavlovsk II, kylän vieree, ja ennen sottaa toimiit molemmat.

Mein kyläl olj kolt huaraa, kaks veivät Pauluskoihen, kylän ala muistutti puustaavii Y, ”jalka” näytti Suaril päin. Muata painoit kuuskymmentkuus talloo, kakskymmentkahes, omissaa taloissa, elliit venäläiset. Hein talot seisoit yhes kylän kasas, yhes riävys, rivis, vasemmas Pauluskoin huaras oikijal puolel tietä, se riäty alko rautatielt ja mänj keskkyllää ast. Kolt venäläistä talloo seisoit eriksee. Vasemmal puolel tietä täs huaras eistäin — rautatielt — taloloi ei olt, siin sijaits (ennen vanhaa) se suur suo, nyt olj paimenmua. Vähän matkan peräst talot alkoit olla molemmin puolin tietä, ja täst kohast kylän tie alko noussa matalaa mäkkee, tätä kylän ossaa kutsuttii alamiäjeks. Ajallaa tsaarin kenjerala Saharsevskoi ei antant muata Suaril päin, kylä alko kasvaa alamäkkee, ja sitävart kuivattii suo.

Venäläisil muata ei olt, olliit vua tarhat ja suavut, kaik ruatoit Pauluskois ja Suaril; taikka Pietaris, rautatie olj rinnal.

Oikijas Pauluskoin huaras talot alkoit vähän matkan peräst rautatielt, eistäin männiit pellot. Täs kylän piäs seiso neljluokkainen kylän koulu, mein koulus käivät nuapurinkii kylän — Koussulan — pojat ja tytöt.

Suaril päin — kyläst — pienen joen toisel puolel seiso Vennäinkylä, Novosjolkka, sit olj Sohvei—Suarin osa, ja itse Suar.

Mein kylä seiso hyväs paikas, kylän vieres olj rautatie, a Pauluskoi ja Suar antoit työtä talvelkii, hevosmiehet vettiit siel tavaroi ja joka talv puhastelliit Pauluskoin parkan lammikkoi, jiän möivät puoil ja ravintoloil, a mutan vettiit pelloillee.

Toin asja — kylä joka kesä olj täynä tuatšniekkoi, kesävierait, ne vuokrasiit asuntoi ja ostiit kylän tuotteit, a ko aijoit syksyl pois, kylän emännät veivät heil maitoo: tuatšniekat joka kesä olliit samat, joka talol — omat, kaik — hyyvvii tuttavii. Pietarii joka uamu mänj ”maitopojestukkii” juna, ja piletitkii siihen olliit huotavampii.

Mein kylä olj suur ja potra, kaunis, äijäin kiittelj—luettelj: talot spravnat, hy-

väs kunnos, kivisiin huntamenttilöin piäl, joka talol — suur kuja katon al, talli ja liävä. Talon ies — suatu sirenjapehkoloin kans, pitkin aitaa — palkopehot, sekä suavus kaikellaist puuta. Tuvan tuan — suur tarha ja monil taloloil — suatu omena–, visnja–, sliivapuin ja marjapehkoloin kans. Sekä kaivo ja sauna. Kaik mitä pittää!

Joka talol olj lehmä, hevosii miun aikanain olj neljtoist, ennen — joka talol. Piettii sikkoi, lampait, kannoi.

Kaik kylän talot olliit hirsiset pärekattoloin al, venäläisiin taloloil olliit läkkikatot, nelj venäläisiin talloo olliit kakskerroksissii, sekä äijäin talo olj kakskerroksinen ja läkkikaton al.

Vanhoil ajoil kylän läp mänj ”tsaarin tie”, Suarilt Pauluskoihen, molemmin puolin kylän tietä olliit kaivettu kanavat ja kasvoit suuret puut, keskkyläs ne säilyit mein aikoihin ast. Vanhat ihmiset luatiit, jot tsaarin karjetta ko ajo, ni siint visottii litentsoi, karameljloi, ja kopekkoi, ja kylän pienet pojat juoksiit karjetan jäles ja korjasiit.

Julkaistu aikaisemmin Carelia-lehdessä 6/2010
Kirjoittaja on syntynyt Inkerin Venjoella, Humalsaaren kylässä.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Inkeriläisten nuorisoseminaari

Ulko-suomalaisparlamentin varapuhemies Wladimir Kokko järjesti Pietarissa 4.–5. joulukuuta nuorisoseminaarin. Em. parlamentin tukeman seminaarin tavoitteena oli ottaa selvää onko eri maissa syntyneillä inkeriläisnuorilla halua toimia yhteistyössä keskenään. Kutsu seminaariin lähetettiin kaikille Suomen ulkopuolella toimiville inkeriläisliitoille. Tilaisuuteen saapui 8 nuorta, jotka edustivat Viron inkerin-suomalaisten liittoa, Ruotsin Inkeri-liittoa, Inkerin Liittoa ja sen Pietarin osastoa sekä Inkerin kirkkoa.

Seminaarin avauspuheessa Wladimir Kokko toi esiin sen, että nykyinen tiivis yhteistyö inkeriläisliittojen välillä perustuu ennen kaikkea puheenjohtajien keskinäiseen ystävyyteen ja syvään kiintymykseen inkeriläiskyliä kohtaan.

Eri maissa asuvat inkerinsuomalaiset tapaavat harvoin toisiaan ja monille heistä Inkeri on vain ns. virtuaalinen käsite. Edes yhteisen kielen löytäminen ei ole itsestään selvä. Tämän takia seminaarissa käytettiin montaa kieltä. Puheenjohtajana toiminut Kokko käytti kolmea kieltä ja pietarilainen Mailis Hudilainen täydensi vielä neljännellä, jolloin seminaarin kieliksi nousivat englanti, venäjä, viro ja suomi. Kommunikointi ei tuottanut vaikeuksia kielitaitoisille nuorille. Eniten seminaarissa käytettiin kuitenkin englantia sillä Tukholmasta saapunut Kristin Kähäri osasi äidinkielensä, ruotsin, jota kukaan muu ei ymmärtänyt, lisäksi vain englantia.

Vilkas keskustelu synnytti yllättävän paljon hyviä yhteistyöideoita. Ehdotettiin esim. Viron ja Ruotsin inkeriläisnuorten tutustumismatkoja Inkerinmaalle, nuorisoleirejä eri maissa, kokemusten vaihtoa suomen etäopiskelusta ja jopa Pietarin ja Tarton perinneyhtyeiden yhteistä koulutusmatkaa Ruotsiin tavoitteena röntysköjen opettaminen. Kokko oli sitä mieltä, että käyttäen inkeriläisliittojen omia

resursseja, usp:n ja Suomi-seuran tukea sekä kansainvälisten hankkeiden varoja, nämä ajatukset ovat toteuttavissa.

Nuorten seminaariin sisältyi myös laaja kulttuuriohjelma, johon kuuluivat mm. Pietarin kaupunginkierros, klassisen musiikin konsertti filharmoniassa ja osallistuminen urkujen käyttöönottojuhliin Pyhän Marian kirkossa. Taitaa kuitenkin olla niin, että varsinaisen ohjelman ulkopuolinen nuorten kanssakäyminen ja uudet tuttavuudet olivat kahden päivän seminaarin pääsisältöä.

Talvi-Miikkula

Inkeroisilla on ollut tapana kunnioittaa Pyhää Nikolaosta, joka on pidetty ihmeentekijänä ja merellä matkustavien pyhänä suojelija, jonka apua kaikki kalastusta harrastavat tarvitsevat hyvän saaliin saamiseksi ja vesillä selviytymiseksi.

Vanhan ortodoksikalenterin mukaan 19. joulukuuta on Talvi-Miikkula eli Pyhän Nikolaoksen päivä. Tänä vuonna sitä laajasti juhlittiin Vistinässä. Juhlat alkoivat kulttuuritalolla inkeroisen Kalastajatar –yhtyeen lapsiryhmän esityksestä. Olga Konkova lahjoitti inkeroiskansanmuseoon uuden näyttelyn ja kertoi vasta kynästään tulleesta koristekuviokirjasta. Dmitri Harakka esitti inkeroisten seinäkalenterin, jonka hän on valmistanut yhteistyössä Kirill Ivantsovin ja Nikita Djatshkovin kanssa. Kalastajattaren lisäksi (joht. Jelena Kostrova) konsertissa esiintyivät pakallinen perinneyhtye Šoikulan laulud (joht. Olga Ivanova) sekä pietarilaiset perinneyhtyeet Korpi (joht. Olga Konkova) ja Talomerkit (joht. Irina Demidova). Juhlapäivä päättyi tarjontaan, jossa oli mahdollisuus maistaa inkeroisemäntien laittamia kansanruokia.

Uudet urut käyttöön

Kauan odotettu päivä koitti vihdoinkin, kun toisena adventtisunnuntaina 5. joulukuuta 2010 Pietarin Pyhän Marian kirkossa vihittiin käyttöön uudet ilmaurut. Huolimatta siitä, että kirkkoväen ja monen kutsuvieraan oli vaikea päästä kirkkoon (Iso Tallikatu on perusremontissa), sali oli täysi. Valitettavasti urkujen suunnittelija ja rakentaja Martti Porthania ei päässyt paikalle, sillä mestari sairastui muutama päivä ennen käyttöönottojuhlaa.

Juhlallisen kaksikielisen jumalanpalveluksen liturgeina toimivat piispa Aarre Kuukauppi ja pastori Ivan Hutter. Piispa Jorma Laulaja Suomesta toimitti saarnan. Kirkkokansa ei malttanut olla kääntyilemättä taaksepäin ja ihailematta uusia komeita urkuja. Tuntui kuin urut olisivat hengittäneet kirkon perällä ja täyttäneet näin voimakkaalla hengityksellään kirkkoholvit. Seurakunnan kanttori Marina Väisä täytti soitollaan kirkon kauniista musiikista.

Piispa kiitti jumalanpalveluksessa kaikkia urkuhanketta tukeneita. Ehtoollisen jälkeen pidettiin onnittelupuheita ja juhlaväki siirtyi kryptaan kahville.

Illalla uusilla uruilla soitettiin ensimmäinen konsertti. Hienoja urkumusiikin kappaleita soittivat huippuammattilaiset suomalaiset professorit Kari Jussila ja Olli Porthan, musiikin tohtori Kati Hämäläinen (kaikki Sibelius-Akatemiasta) sekä tietenkin Marina Väisä. Yleisön lämpimät aplodit kertoivat siitä, että tällaisia konsertteja saisi järjestää vastakin Pyhän Marian kirkossa. ⓘ

TAPAHTUMAKALENTERI

Ilmoittajille
Jotta tapahtumakalenteriin toivotut järjestöjen ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Bessede-hetket jatkuvat *Palvelupisteessä* joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 16.30 *Palvelupisteessä*, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

- **6.2**. klo 14 seurakunnan aulakahviossa. Vieraana radiotoimittaja Päivi Istala.
- **6.3**. klo 14 seurakunnan aulakahviossa, kevätkokous
- **3.4**. klo 14 seurakuntakeskuksen kokoussalissa, inkerinsuomalainen Eino ja Merle Kajalainen kertovat menneistä taidenäyttelyistään.

Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2010 toiminta
Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

- **14.3.** klo 15 Kevätkokous
- **11.4**. klo 15 Kerhoilta
- **9.5.** klo 12 Kerhopäivä Tuohirannassa. Kuljetus kimppakyydein.
- **10–12.6.** Matka Viron inkeriläisten kesäpäiville omalla linja-autolla.
- Heinäkuusssa matka Suomen inkeriläisten kesäpäiville (aika vielä avoin)
- **8.8.** klo 12 Kerhopäivä Immilässä Marja ja Albin Rämöllä. Kuljetus kimppakyydein.
- **12.9.** klo 15 Kerhoilta
- **10.10.** klo 15 Syyskokous
- **14.11.** klo 15 Kerhoilta
- **4.12.** Joulumatka Hyvinkäälle paikallisten inkeriläisten vieraaksi omalla linja-autolla.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti p. 0400 841 741

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Tiedustelut Toivo Tupin
p. 040 578 3894

Kuukausikokoukset pidetään osoitteessa:
Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

Kirjallisuus

Flink Toivo: Kotiin karkotettavaksi, 30,-

Häkkinen Juho: Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan I – II, 15 ,-

Kalevalaseuran vsk. 69-70: Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50,-

Kuivanen Lilja (toim.): Inkerin vuotuisjuhlat, 20,-

Krifors Lars: Oli onnistuttava, 15,-

Nokkala Tapani: Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella: Ensimmäinen kevät, 16,-
Pelastunut albumi, 22,-
Pitkä kotimatka, 14,-

Pelkonen Hannu: Voihan Venäjä, 25,-

Pärnänen E.: Antti Kivekäs I – II, 9,-

Ripatti Maria: Elämä yhden kortin varassa, 16,50

Savolainen Aatu: Suomalainen sissisodassa, 15,-

Savolainen Mikko: Inkerinmaa, 33,50

Seppänen Heikki: Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 25,-

Sihvo Jouko: Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24,-

Sihvo Jouko (toim): Inkerinsuomalaisten kohtalo, 20,-

Störgren Aleksander: Mutkainen tie vapauteen, 10,-

Suominen Hellin: Mooses Putron elämäkerta, 2,50

Survo Arvo: Itku Inkerille, 17,-

Sveriges ingermanländska riksförbund: Sverigeingermanländarnas historia, 24,-

Tuukkanen Saimi
Elämäni helminauha, 5,-

Äänitykset

Inkeri-Kuoro (CD): Minä tyttö, 10,-

Santtu Lauri (äänilevy single): Murrejuttuja, 2,50

Survo Arvo (C-kasetti): Omal maall', 2,-

Kartat

Mustonen: Inkerin kartta v. 1933, 12,-

Randefeldt: Inkerin uusi kartta v. 1992, 10,-

Randefeldt: Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993, 10,-

Muut

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko marmorijalustalla: 15,-

Inkerin pöytälippu (polyesteriä): 8,-

Adressi surunvalitteluun: 7,-

Pakki Nikolai: Inkerin kylän lähihistoria taiteessa, 15,-
Inkeri-keskuksesta ja numerosta 09-3499626

Rautajoki Reijo: Vaietut
s-postitse: reijo.rautajoki@gmail.com
ja hyvin varustetuista kirjakaupoista

INKERILÄISTEN VIESTI

2–3
2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva: Rönölän Luukkasia Inkeristä. Seisomassa Pietari Luukkasen tyttäret Anna ja Sofia. Istuvan tytön henkilöllisyydestä ei ole tietoa.

Numero 4/2011 ilmestyy viikolla 21. Aineisto toimitukselle 29.4 mennessä.
Numero 5–6/2011 ilmestyy viikolla 35. Aineisto toimitukselle 5.8. mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2011
30 € kotimaahan ja Ruotsiin,
36 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Tosiasioiden tunnustaminen on viisauden alku

Toivo Flink

Kevät keikkuen tulevi! Mieleeni palaa Lauri Viidan tiiviiksi ladattu kevään tunnelma hänen runokokoelmastaan Betonimylläri:

Räntäseula seudun päällä,
saappaan alla lotinaa,
lantajuova järven jäällä
kesä tulee, ihanaa!

Vaikka omakin mieli on kääntynyt tulevaan kesään, helmikuun lopussa pidetty liittomme hallituksen kokous on herättänyt haikeita mietteitä perinteisestä kesäjuhlastamme. Selvisi, nimittäin, että liittomme piiristä ei ole löytynyt jäsenjärjestöä, joka olisi ottanut hoitaakseen tämänvuotiset kesäjuhlat. Tämä tieto on herättänyt muutamia kysymyksiä.

Liittomme jäsenjärjestöjen määrä on viimeisen 20 vuoden aikana laskenut viiteen. Niitä on Helsingissä, Hyvinkäällä, Lahdessa, Raumalla ja Turussa. Olisi toivottavaa, että kolmesta viimeksi mainitun järjestön toiminnasta saataisiin Inkeriläisten viestiin tietoa. Meille voi kirjoitella, mutta voi toki soitellakin.

Henkilöjäsentenkään määrä ei ole juuri noussut. Pikemmin päinvastoin. Vertailu virkistää. Sodan päättyessä Inkerin Liitossa oli elokuussa 1944 jäseniä noin 1 500. Heistä ainaisjäseniä oli yli 800 ja loput vuosijäseniä. Silloin liitossa ei ollut järjestöjäseniä. Nyt on. Tällä hetkellä meillä on yhteensä viidesosa sodanaikaisesta jäsenmäärästä.

Nyt, kun Suomeen on kotiutunut arviolta 40 000 inkerinsuomalaista ja heidän perheensäjäsentään, kun tiedetään, että heidän joukossaan on tuhansia akateemisesti koulutettuja henkilöitä, joiden uskoisi tiedostavan Inkeri-liiton ja yhteisen toiminnan tärkeyden, tarpeen ja merkityksen, miksi Suomen Inkeri-liitto on tällaisessa alennustilassa? Onko jokainen meistä, Suomeen muuttaneista, toteuttanut itsensä niin pitkälle, että meitä ei yhteisöllisyys enää kiinnosta? Miksi kukaan ei pommita liiton johtoa ehdotuksillaan, tarjouksillaan, muistutuksillaan, patisteluillaan uusista ja tekemättä jääneistä asioista. Niitähän meillä on kuin pahassa pappilassa. Hu huu, missä me olemme?

Tunnemmeko Inkerin ja Suomen, siis suomalaisuutemme siinä määrin perusteellisesti, että tämä ei enää kiinnosta meitä? Onko itsetuntomme niin vahva, että emme kaipaa sen vahvistamista? Eikö meillä inkerinsuomalaisina ole mitään annettavaa Suomen kansallisen henkisen hyvinvoinnin ja yhteenkuuluvuutemme hyväksi? Anteeksi, mikä mättää?

Vallitsevasta tilanteesta on mielestäni syytä käydä laajaa ja syvällistä keskus-

telua pohtimalla, olemmeko tienhaarassa vai jopa tien poskessa, ja mihin meidän tulisi pyrkiä?

Inkeriläisyytemme menestystä Suomessa tarkasteltaessa katseeni kääntyy pakostakin menneeseen, vaikka näin ei pitäisi olla. Sieltä löytyy se, mitä me kaipaamme tänään. Ennen kaikkea kyse on liiton jäsenten aktiivisuudesta. Juhlamme jäävät tänä vuonna pitämättä. Meille tarjoutuu kuitenkin tilaisuus tavata ja keskustella siitä kuinka olla, miten eleä.

Siirtolaisuusinstituutti järjestää kotikaupungissaan Turussa tulevan kesän keskellä 1.–4. heinäkuuta Suomi sydämessä -nimisen siirtolaisuusjuhlan. Nelipäiväisessä tapahtumassa on kahtena päivänä varattu aikaa Inkeri-seminaarille. Samalla meille tarjoutuu tilaisuus tavata Suomen ulkopuolelta, Australiasta ja Argentiinasta asti saapuneita suomalaisten jälkeläisiä.

Tervetuloa! Tavataan Turussa. ⓘ

Inkeriläisten laulujuhlat Paldiskissa ja Keilassa

Inkeri-liiton matka 10.–12.6.2011

Inkeriläisten viestissä 1/2011 kerrottiin Viron Inkerinsuomalaisten Tallinnan seuran järjestämästä juhlasta ja sen monipuolisesta ohjelmasta. Matkan järjestelyt olivat tuolloin kesken, joten nyt annetaan tarkempaa tietoa.

Lähtö perjantaina 10.6. Helsinki – Tallinna 10.30–12.30 Tallinkin Star/Superstar –laivalla Länsisatamasta.

Paluu sunnuntaina 12.6. klo 19.30 Länsisatamaan.

Ohjelmatiedot ovat tässä vaiheessa samat kuin edellisessä tiedotteessa.

Majoittuminen hotelli Palacessa Vapaudenaukiolla.

Matkan hinta on liiton jäseniltä 210 €/henkilö ja muilta 220 €/henkilö. Se sisältää majoituksen hotelli Palacessa 2h huoneessa aamiaisineen. Yhden hengen huoneen lisämaksu on 39 €. Lapsihinnat vaihtelevat 0–65 € lasten iän mukaan. Matkan johtajalta saa tästä tarkempaa tietoa.

Hintaan sisältyy laiva-aamiainen menomatkalla, päivällinen 10.6. hotellissa ja buffet-lounas laivalla paluumatkalla, sekä meno-paluukuljetukset satamasta hotelliin ja juhlapaikoille.

Matkalle ilmoittaudutaan huhtikuun loppuun mennessä matkan johtajalle: Alina-Sinikka Salonen, a-s.salonen@pp.inet.fi, Muinaislinnantie 1 B 12, 00950 Helsinki, p. 040 7437042. Ilmoittauduttaessa annetaan seuraavat tiedot: nimi, postiosoite, nettiosoite, puhelinnumero, (joka on matkalla käytössä) sekä laivayhtiötä varten syntymäaika ja kansalaisuus (ellei ole suomi). Myös aiemmin ilmoittautuneita pyydetään antamaan nämä tiedot.

Matka maksetaan Suomen Inkeri-liiton tilille viimeistään 7.5. Tilinumerot ovat: Sampo 800012-306364 ja Nordea 101030-1085026.

Tunnistatko kuvan ihmisiä?

Anneli Tilkku peräänkuuluttaa tietoa kuvassa olevista ihmisistä. Hän uskoo, että kuva on otettu joskus 1970–80 -luvulla Suomen Inkerissä. Tikku epäilee kuvanottopaikaksi Skuoritsaa, Lusikkalaa tai Savonkylää.

Jos tunnistat jonkun kuvassa olevista ihmisistä, ota yhteyttä lehden toimitukseen tai suoraan Anneli Tikkuun:
Ringgatan 40, 65349 Karlstad Ruotsi.
Puh. 073 713 1262,
sähköposti: anneli.tilkku@gmail.com

Hyvät Inkeriläisten viestin tilaajat

Tämän lehden välissä on perinteen mukaisesti tilillepanokortti lehtemme vuoden 2011 tilausmaksun suorittamista varten. Tilaushinta on Suomeen ja Ruotsiin meneville lehdille 30 €, muihin maihin 36 €. Eräpäivä on merkitty maksukorttiin. Muistattehan kirjoittaa viestikenttään lehden saajan nimen ja osoitteen.

Tämä on erittäin tärkeää varsinkin siinä tapauksessa, jos maksatte jollekin toiselle henkilölle tilaamanne lehden.

Mikäli ette halua tilauksenne jatkuvan, pyydämme teitä ystävällisesti ilmoittamaan siitä joko kirjeitse tai puhelimitse toimistoomme. Tällä toimenpiteellä helpotatte tilaajarekisterimme ylläpitoa.

Kiitos etukäteen.
Suomen Inkeri-liitto ry
Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Annikki Kelo /
puh. 045 261 2342

Inkerin kirkko 400 vuotta

Keijo Korkka, Turussa helmikuussa 2011

Ruotsin vallan aika

Inkerin kirkon ikä lasketaan sen vanhimman seurakunnan, Lempaalan, perustamisesta. Tähän 400 vuoden ajanjaksoon mahtuu monia vaiheita. Ruotsalaiset ja venäläiset ovat aikojen saatossa käyneet monia sotia Inkerinmaan herruudesta ja kun Ruotsi Stolbovan rauhassa vuonna 1617 sai alueen hallintaansa, toimi Pohjois-Inkerissä, Lempaalassa, jo vuonna 1611 perustettu suomalainen, luterilainen seurakunta.

Lempaalan seurakunnan nimenä oli aluksi Kuivaisi (Kuivasi) ja 1700-luvulla alussa Vuoleen seurakunta oli Lempaalan kappelina. Lempaalan seurakuntaa rajoitti pohjoisessa Rautu, idässä Vuolee, etelässä Toksova (Korpiselkä) ja lännessä Valkeasaari sekä Kivennapa.

Lempaalan seurakunnan kirkkoherrana toimi 1828–1838 Kaarlo Wilhelm Sirén. Hän kirjoitti seurakunnan historiikin esittäen sen Pietarin konsistorialueen kokouksessa 9.2.1840. Sitä pidettiin erittäin merkittävänä ja ainutlaatuisena julkaisuna, sillä olihan se ainoa siihen mennessä julkaistu Inkerinmaan luterilaisen seurakunnan historiikki ja se sisälsi suomalaiselle tutkimukselle arvokasta tietoa. Valitettavasti vuonna 1793 tapahtuneessa Porvoon tulipalossa tuhoutui siellä säilytetty vanha Viipurin konsistorin arkisto ja sen mukana myös Lempaalan seurakunnan alkuaikojen tiedot.

Sirén kuvailee hyvin tarkasti Lempaalan seurakunnan vaiheita ja sen ajan muutakin elämää. Vaikeista ajoista kertoo kuvaus siitä, että Lempaalan asukkaista puolet kuoli 1700-luvun taitteessa nälkään. Kuvauksissaan Sirén esittää tarkasti kirkollista rakentamista ja siitä aiheutuvia kustannuksia sekä kaikkea seurakunnan ja seurakuntalaisten elämään liittyviä asioita.

Ruotsin vallan aikana suomalainen asutus ja luterilaisuus levisivät voimallisesti Inkeriin pääosin Savosta ja Äyräpään kihlakunnasta ja vanhat ortodoksiuskoa tunnustavat vatjalaiset ja inkeriläiset joutuivat ahdistettuun asemaan ortodoksisen uskonsa tähden. Ruotsin vallan aika kesti runsaat 100 vuotta (1617–1721) ja sen aikana kehittyi Inkerinmaalle voimakas suomenkielinen luterilainen kirkko, johon kuului yli 30 luterilaista seurakuntaa ja Inkerin kirkon voidaan katsoa olleen suurin suomalaisuuden ja luterilai-

Kuvassa vasemmalta lukien silloinen Toksovan pappi Esko Haapalainen, tulkki Myller, Turun tuomiorovasti Jukka Paarma, professori Jouko Sihvo, tulkki Ella Ojala, Suomen kirkon sisälähetysseuran toiminnanjohtaja Heikki Arantola, Inkerinliiton puheenjohtaja ja Lempaalan kirkon ristinlöytäjä Keijo Korkka.

suuden ylläpitäjä sekä kouluopetuksen ja sivistyksen kehittäjä Inkerinmaalla.

Venäjän vallan aika

Venäjä otti vuonna 1721 solmitussa Uudenkaupungin rauhassa Inkerinmaan takaisin valtaansa, mutta Inkerin kirkko ja Suomen kieli saivat uusilta valtaapitäviltä suhteellisen suopean kohtelun aina Venäjän vallankumoukseen asti ja vähän sen jälkeenkin.

Tämän jälkeen alkoi voimakas painostus suomalaisuutta ja Inkerin kirkkoa vastaan. Inkerinsuomalaisille ja Inkerin kirkolle alkoi tuskien taival. Kommunistijärjestelmän mielestä inkeriläiset olivat pahinta mahdollista ihmisryhmää, olivathan he vastustamassa kollektivisoimista, olivat suomalaisia ja kaiken muun pahan lisäksi uskoivat Jumalaan. Tätä ei kommunismi sietänyt ja Inkerin suomalaiset oli tuhottava. Suomenkielinen opetus kouluissa lopetettiin vuonna 1937. Inkerin kirkko joutui erittäin voimakkaan hyökkäyksen kohteeksi. Pappeja ja kirkon työntekijöitä alettiin vainota ja vangita ja seurakunnallinen toiminta kiellettiin. Näytti siltä, että Inkerin suomalaisen luterilaisen kirkon historia oli päättynyt täydelliseen tuhoon.

Inkerin kirkon toiminnan hiipuminen

Lempaalan, Inkerinmaan ensimmäisen ja vanhimman suomalaisen, seurakunnan toiminta päättyi 13.6.1935 viranomaisten toimesta tapahtuneeseen kirkon sulkemiseen. Seurakuntalaiset kokoontuivat tämänkin jälkeen kirkonmäelle laulamaan virsiä ja hengellisiä lauluja, mutta kirkko pysyi suljettuna. Seurakunnallisia asioita hoidettiin tämän jälkeen Toksovassa, jossa vielä toimi seurakunta ja sen pappina Juhana Varonen vuoteen 1936 asti. Samana vuonna tyhjennettiin Lampaala suomalaisista asukkaista, eikä kirkkoa enää tarvittu.

Suurin syy siihen, että kirjoitan Inkerinmaan vanhimmasta seurakunnasta, Lempaalasta, johtuu siitä, että olen syntynyt Lempaalassa, Levoskan kylässä, kolhoosin saunassa, Reino Matinpoika Korkan ja Iida Juhanantytär os.Laitisen kolmantena lapsena 5.9.1934, kun seurakunta oli vielä toiminnassa. Lapsuusmuistoja ei minulla Lempaalasta ole, vaan kaikki perustuu 1966 kuolleen äitini kertomuksiin, joiden mukaan Lempaala oli ylen ihana asuinpaikka järvineen ja mäkineen.

Inkerin kirkon uusi nousu

Vaikka näytti siltä, että Inkerin kirkon historia oli käsitelty loppuun neuvostovallan toimesta, niin ei kuitenkaan käynyt. Kirkot tuhottiin, jumalanpalvelukset kiellettiin ja uskovia vainottiin ja teloitettiin, mutta kirkko eli kuitenkin ihmisten mielissä ja muistoissa. Armolliselta Jumalalta saatiin lohdutusta ja toivoa parempaan huomiseen, eikä turhaan.

Inkerin kansa, joka oli kokoontunut sanankuuloon hautausmailla ja yksityiskodeissa, kaipasi kuitenkin kirkkoaan. Monien ponnistelujen jälkeen ensimmäinen vallankumouksen jälkeen perustettu seurakunta syntyikin Petroskoihin ja sen toiminta voitiin aloittaa tammikuussa 1970. Seuraavaksi annettiin Leningradin rekisteröidyn seurakunnan käyttöön Pushkinin (saari) vanha saksalaisen seurakunnan kirkko. Muistan riemulla aikaa, jolloin Inkerin kirkon toiminta alkoi uudelleen. Kun sain Pushkinin kirkossa osallistua suomalaiseen jumalanpalvelukseen, jossa Inkerin mummojen ja muun kirkkokansan kanssa sain polvistua viettämään Herran ehtoollista, olin kuin unta näkeväinen siitä riemusta, jota tunsin sydämessäni Inkerin kirkon uudesta noususta.

Oli alkanut Inkerin suomalaisen luterilaisen seurakunnan uusi nousu ja tänä päivänä kirkko toimii Inkerinmaan lisäksi Karjalassa ja monilla alueilla Venäjällä.

Muistomerkki Lempaalan kirkonmäelle

Vierailla veräjillä kulkiessaan ovat Lempaalassa syntyneet ja kasvaneet välittäneet lapsilleen menetetystä kotiseudustaan muistoja, jotka ovat kotiseuturakkauden ja kaipauksen sävyttämiä ja näin Lempaala on säilynyt jälkipolvien mielissä ja muistoissa.

Vuonna 1992 juhannuksena tutkin Lempaalassa käydessäni sen kirkonmäkeä ja sota-aikaisen, suomalaisten kaivaman, juoksuhaudan kupeesta löysin ruostuneen ja pahoin runnellun rautaesineen, joka tarkemman tutkimuksen jälkeen osoittautui hävitetyn kirkon ristiksi. Silloin mielessäni heräsi ajatus kirkonmäelle pystytettävästä muistomerkistä. Kerroin ajatuksesta Inkerin kirkon silloiselle piispalle, Leino Hassiselle, joka puolestaan kertoi Inkerin kirkon tekemästä päätöksestä pyrkiä pystyttämään kaikille hävitetyille Inkerin kirkoille muistomerkki ja että tämä sopisi hyvin Lempaalan tuhotun kirkon muistomerkiksi. Piispa Hassinen lupasi esittää asian Toksovan seurakunnan johdolle, koska Lempaala kuuluu nykyisin Toksovan seurakunnan piiriin. Toksovan seurakunnalla oli tuolloin menossa kirkon kunnostus, eikä

muistomerkkihanke Lempaalaan edistynyt. Saadakseni asian etenemään kuljetin ristin 1994 juhannuksena Toksovan kirkonmäelle. Vuoden 1995 juhannuksena tapasin Toksovan diakonina silloin toimineen Esko Haapalaisen välityksellä inkeriläissyntyisen Lempaalan alueella asuvan Jura Kerron, joka lupasi kunnostaa ristin pystytyskuntoon. Ristin alaosassa ollut ruostunut ja huonokuntoinen pyöreä pallo jätettiin uusimatta ja ristin kadonnut poikittainen rauta jouduttiin tekemään uudelleen. Toksovan seurakunta haki luvan ristin pystytykseen. Tein Suomessa, kotonani, muistomerkin valamiseen tarvittavat muotit ja ne kuljetettiin Lempaalan kirkonmäelle. Toksovan seurakunnan miesten avustuksella muistomerkki pystytettiin suunnilleen vanhan alttarin kohdalle 20.7.1996. Tämä pystyttämispäivä on minulle muutenkin historiallinen, sillä samana päivänä keskimmäisen tyttäremme Kirsti Inkerin tytär sai kasteessa nimen Inkeri kotonani Turussa vietetyssä kastetilaisuudessa.

10.8.1996 vietettiin Lempaalassa suurta ristinjuhlaa, jonka järjesti Toksovan diakoni Esko Haapalainen apuvoimineen. Vihkimisen suoritti professori Jouko Sihvo avustajinaan sisälähetysjohtaja Heikki Arantola, Turun silloinen tuomiorovasti Jukka Paarma, Toksovan diakoni Esko Haapalainen sekä Keijo Korkka, joka esitti tilaisuudessa myös löytämänsä ristin historiikin. Kirjailija Ella Ojala lausui tilaisuudessa äitinsä tekemän runon "Kotikirkkoni" Ristinjuhlaan osallistui Suomesta runsaasti väkeä. Yhdessä linja-autossa oli monta Helsingin seudulla asuvaa Korkan sukuun kuuluvaa, joiden esivanhemmat olivat asuneet Lempaalassa, Levoskan kylässä.

Inkerin kirkko tänään

Inkerin kirkkoon kuuluu tällä hetkellä noin 80 seurakuntaa. Ne ovat pieniä jäsenmäärältään ja niiden toimintaa haittaavat taloudelliset vaikeudet. Pääkirkkona toimii Pietarin suomalainen Pyhän Marian seurakunnan komea, suomalaisten avustuksella kunnostettu, kirkko. Inkerinmaan ensimmäistä seurakuntaa, Lempaalan seurakuntaa, ei enää ole, vaan alue kuuluu Toksovan seurakunnan piiriin. Lempaalassa on kuitenkin pieni kappeli, jossa paikalliset seurakuntalaiset kokoontuvat.

Tänä vuonna Inkerin kirkko juhlii 400-vuotista taivaltaan. Välillä Inkerin kirkko on ollut painettuna maan rakoon, mutta se on noussut uudelleen. Inkerin kirkko on koko toimintansa nojannut suomalaisuuteen ja luterilaiseen uskoon. Inkeriläinen kansanrunoilija Jaakko Räikkönen, joka oli suuri suomalaisuuden puolestapuhuja, kirjoitti aikanaan "Me suomalaisia olemme ja suomalaisiksi jäämme, me Suomen tavat pidämme ja suomalaisen päämme." Luterilainen usko näyttää näistä kahdesta tukipylväästä säilyvän nykyoloissakin, mutta miten käynee sen toisen asian, suomalaisuuden. Surullisena täytyy todeta, että aina vähäisemmäksi käy nykyään suomenkielinen toiminta Inkerin kirkossa. Inkerinmaan suomalaisen luterilaisen kirkon tulevaisuus on kuitenkin korkeammassa kädessä.

Juhlivalle Inkerin kirkolle menestystä ja siunausta.

Kotikirkkoni rakkahin mun

Ella Ojala

Luulen, että olen yksi niistä harvoista lempaalaisista, joka vielä muistaa elävästi ajan, jolloin Lempaalan kirkko oli vielä auki. Kun veljeni syntyi vuonna 1935 kirkko oli jo suljettu ja hänet kastettiin Toksovan kirkossa, joka kuin ihmeen kaupalla on säilynyt ja toimii yhä paikallaan.

Vaikka synnyin melkein Kuivaisissa kiinni olevassa Varsalassa, en käynyt koskaan paikallisessa Vennäin-kirkossa, niin kuin meillä tavattiin sanoa Lempaalan kirkossa käynneistäkin muistan vain kaksi. Ensimmäisessä muistossani olen vielä aivan pieni ja valtavan väsynyt. Muistan kuinka nukahdin Lempaalan kirkon puupenkille ja nukuin siellä makeat unet. Toinen muistoni liittyy joulunaikaan. Olimme matkalla joulukirkkoon kun hevosemme kaatui hankeen. Kun pääsimme vihdoin perille Lempaalan kirkolle, kantautui kirkosta "Enkeli taivaan näin"-virsi. Kirkon kruunut kimmelsivät kirkkaita valoja ja tuntui aivan siltä, kuin laulu olisi tullut taivaan esikartanosta.

Muistan isäni palanneen kerran Lempaalaan karkotuksemme jälkeen vuonna 1937. Olimme asettuneet tuolloin itä-Inkeriin. Isä lähti viemään sotilaille hevoskuormallista heiniä. Palattuaan matkasta hän kertoi äidille, että Lempaalan kirkko on purettu. Isä oli totinen ja vakava. Vaikka vanhempani yrittivät salata meiltä lapsilta tunteensa, näin kuinka he olivat surullisia ja järkyttyneitä tapahtuneesta. Oman kirkon kadotus oli heistä kamalaa. Nuoret veljeni tuskin ymmärsivät mitään vanhempiemme surusta, mutta minä aistin heidän tuskansa jo selvästi.

Lempaalalla oli kovin erilainen merkitys vanhemmilleni ja minulle. Äitini, Liisa Makara, eli elämänsä kauneimmat vuodet Lempaalassa ja lukuisat hänen runoistaan kirpoavat tuosta kotiseudun kaipuusta. Äidilleni Lempaalan järvi näytteli suurta osaa hänen lapsuudessaan ja nuoruudessaan. Varsala, jonne hän avioitui, ei tainnut koskaan vetää vertoja Kieron kylän kauneudelle. Minä muistan kuitenkin paremmin juuri Varsalan, joka oli synnyin- ja kotikyläni seitsemänvuotiaaksi saakka. Muistan kuinka Varsalan mäki kohosi minusta taivaan korkeuksiin, vaikka Korkiamäkeen verrattuna se oli vain matala mäen nyppylä.

Olen käynyt myöhemmin Lempaalan kirkon raunioilla. Paikka on muuttunut kovasti. En tuntenut sitä nurmettunutta paikkaa, jolle oli pystytetty venäläisten sotilaiden muistomerkki. Kaikkialla kasvoi puita ja pöheikköä. Kun paikalle pystytettiin vuonna 1996 kirkon risti, olin paikalla lukemassa äitini kaihoisan runon Kotikirkkoni rakkahin mun.

Kotikirkkoni rakkahin mun...

Kotikirkkoni alttarin eteen
minut lapsena kannettiin
siella Pyhässä kasteessa Herran
armoliittohon otettiin.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Kotikirkkoni alttarin eessä
kasteenliitto myös uusittiin.
Siellä nimessä elämän Herran
meidät matkalle siunattiin.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Kotikirkkoni alttarin eessä
vihkivalakin vannottiin,
toinen toisilleen uskollisuutta
siinä iäksi luvattiin.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Kotikirkossa pyhät ja juhlat,
monet yhdessä vietettiin.
Arki-iltoinkin, vaik' oli kiinni
silti kirkolle riennettiin.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Kotikirkkooni rakkaaseen kuljen
usein vieläkin aatoksin.
Vielä vuosien perässä muistan
kuvat alttaritaulunkin.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Kuva ylinnä alttarin päällä
kertoi Kristuksen voimasta,
joka pääsiäisaamuna nosti
Hänet kuoleman haudasta.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Kotikirkkoni, Lempaalan kirkko
sua enää ei olekaan.
Sinut voisinko unohtaa koskaan –
Enhän toki – en milloinkaan.
Oi rakkahin kirkkoni mun.

Liisa Makara

400-vuotisjuhla

Inkerin kirkon ja Toksovan seurakunta ovat suunnitelleet Lempaalan kirkon 400 -vuotisjuhlan kunniaksi pidettäväksi juhlan Stelaanissa. Vaikka juhlien suunnittelu on vielä kesken, eikä kaikkea ohjelmaa ole vielä ns. lyöty lukkoon, julkaisemme juhlan alustavan aikataulun, jotta kaikki asiasta kiinnostuneet ja osallistumisesta innostuneet osaavat varautua tulevaan juhlamatkaan.

Juhlatilaisuuden ajankohdaksi on sovittu heinäkuun 16.–17.2011.

Tilaisuus alkaa 16.7 Lempaalan kirkon muistoristillä klo 12.00. Aarre Kuukauppi pitää ristillä pääpuheen. Ristiltä juhlallisuudet siirtyvät Steklaanossa kappelin vieressä olevalle koululle, jossa järjestetään kahvitus ja/tai ruokailu.

Noin klo. 14.30 Skuoritsan kirkkoherra, historioitsija Pavel Krilov, pitää juhlaesitelmän.

Juhlallisuuksiin liittyvät messut suoritetaan sunnuntaina 17.7 kello kymmeneltä Lempaalan kappelissa ja yhdeltätoista Toksovassa.

Muista juhlien ohjelmakohdista ilmoitetaan tarkemmin myöhemmin. Myös ilmoittautumisista ja majoituksista tarkempaa tietoa tuonnempana.

Esko Haapalainen GSM +358 405 379 945

Inkerin kirkon juhlavuoden kalenteri

16.1.2011
juhlavuoden avajaistilaisuus Pyhän Marian kirkossa

11.6.
Musiikkijuhlat Skuritsassa

30.–31.7
Pääjuhla Molokovitsassa (hengellinen kesäjuhla)

16.8.
Narvan juhlat.

25.9.
Suomalaisille tarkoitettu juhla Lahden Joutjärven kirkossa (juhlassa suomalaiset voivat esittää tervehdyksiä Inkerinkirkolle)

29.–30.10.
Juhlavuoden päätösjuhla johon kutsutaan mm. paikallisia viranomaisia.

17.12.
Joulujuhla

Hyvä lukijat!

Toivoisin, että Suomen Inkeri-liiton tuella voisimme ryhtyä palauttamaan viimeisen leposijansa löytäneiden esi-isiemme muistoja Inkerin hautausmailla. Tällä kertaa kyse on Lempaalan hautausmaasta. Se on niin surkeassa kunnossa, ettei valokuvien perusteella pysty hahmottamaan sitä todellista surua sekä murhetta, jonka tuntee ollessa aukikaivettujen hautojen sekä nurin käännettyjen hautakivien keskellä.

Esi-isiäni eivät ole kuuluneet Lempaalan seurakuntaan, koska asuivat Troitskajan kylässä (ent. Mäki) ja kuuluivat Pyhän Hengen seurakuntaan. Olen tutustunut Lempaalan hautausmaahan kiinnostukseni vuoksi. Siellä uteliaisuuteni vaihtui ymmärtämykseen siitä, ettei sillä kenen läheiset näissä haudoissa ovat ole todellakaan merkitystä. Olennaista on tiedostaa se, että vieraita hautoja ei ole olemassa. Maa on kaikille yhteinen. Tämän takia on tärkeää säilyttää muisto niistä ihmisistä, jotka ovat paikalla asuneet.

Kun kävin ensimmäistä kertaa Lempaalan hautausmaalla, mieleeni nousi ajatus käsittämättömästä *elävien ja kuolleiden sodasta*. Vuosien varrella hautausmaalla ovat liikkuneet vain hautojen ryöstäjät – eräänlaiset epäihmiset, jotka ovat saalistaneet olemattomia aarteita ja häpäisseet näin hautausmaata. Olen nähnyt sekä vanhoja että uusia hautapaikkoja kaivetun. Monien hautojen pohjalla törrötti rikottuja rautaisia ristejä ja hautakiviä.

Lempaalan hautausmaa on iso pinta-alaltaan. Haudat ovat kaukana toisistaan. Arvioni mukaan vain osa haudoista on revitty auki. Tuhotun Lempaalan luterilaisen kirkon raunioille on asetettu muistoristi ja muistomerkki, johon on kaiverrettu haudattujen nimiä.

Hautausmaan surkeasta kunnosta huolimatta aluetta ei ole kokonaan hävitetty eikä siitä ole tehty kaatopaikkaa. Hautausmaan tulevaisuudesta ei kuitenkaan ole mitään varmuutta. On tärkeää, että sukupolvien välinen lanka ei katkeaisi ihmisten poistumisen myötä.

Saatan olla naiivi, silti tekisi mieli uskoa, että Lempaalan ja muidenkin hautausmaiden kunnostaminen on yhä tärkeää edesmenneiden jälkeläisille, vaikka he asuisivat nykyään eri paikkakunnilla tai jopa eri maissa. Minä autan mielelläni tässä asiassa.

Kunnioittaen Anna Vlasova

Neuvostoimperiumin tuhoutuminen

Juri Vangonen, Kotka

Joulukuussa 2011 tulee kuluneeksi 20 vuotta Neuvostoliiton hajoamisesta. Syitä tapahtuneeseen on useita niin kuin niiden selittäjiäkin. Yksi varteenotettava heistä on taloustieteen tohtori ja professori **Jegor Gaidar**. Oikeastaan oli. Hän kuoli vuonna 2009. Gaidar oli pohtinut tapahtunutta vuonna 2007 julkaistussa kirjassaan **Imperiumin tuhoutuminen**. Elämänsä loppuvuosina Gaidar johti Siirtymäkauden talouden tutkimuslaitosta Moskovassa.

Jegor Gaidar syntyi Moskovassa vuonna 1956. Hänen isoisänsä oli Venäjän kansalaissodan sankari ja kuuluisa lastenkirjailija Arkadi Gaidar. Isänsä, amiraali Timur Gaidar, toimi puolustusvoimien päälehden Krasnaja zvezdan (Punainen tähti) päätoimittajana. Jegor Gaidar valmistui Moskovan yliopistosta. Hän oli toimittajana Kommunist- aikaislehdessä vuosina 1987–1990 ja Venäjän hallituksen varapuheenjohtajana ja ministerinä vuosina 1991–1994.

Ministerikautensa lopussa hänestä tuli Siirtymäkauden talouden tutkimuslaitoksen johtaja. Sitä seuraavat kymmenen vuotta, vuoteen 2003 asti, hän vaikutti myös kansanedustajana. Hänellä oli täten näkemystä ja kokemusta maansa toimivuudesta.

Kertomansa mukaan kirjansa päätavoitteeksi Jegor Gaidar oli asettanut tehtävän poistaa kansalta illuusio Neuvostoliitosta mahtimaana ja toimivana yhteiskuntana. Neuvostoliiton tuhoutumiseen vaikuttaneet tekijät hän ryhmitti seuraavasti. Esittämistään päätekijöistä hän piti tärkeimpänä riippuvuuden öljyn hinnasta, toiseksi heikon maatalouden ja kolmanneksi puolustusteollisuuden ylirahoittamisen. Lisäksi oli joukko sisä- ja ulkopoliittisia syitä. Seuraavaksi Jegor Gaidarin keskeisiä ajatuksia.

– Tämä kirja on valtiosta, jonka talous on riippuvainen öljystä. Kun sen suhteen kaikki oli hyvin, teollisuuskin toimi ja elintarvikkeita oli riittävästi.

– Kukaan maan taloussuunnittelijoista ei osannut ennustaa Neuvostoliiton hajoamista. Oli illuusio, että Neuvostoliiton talous oli riippumaton. Todellisuudessa se oli tiukasti integroitu maailman talouteen ja oli vahvasti riippuvainen. Ulkomailta Neuvostoliitto osti sitä, mitä ilman maa ei voinut tulla toimeen, ensisijaisesti viljaa. Se oli maailman suurin viljan ostaja. Tämä oli huonosti hoidetun maatalouden seurausta. Neuvostoliiton maatalous 1920–1930- luvulla oli ryöstötaloutta, minkä seurauksena miljoonia ihmisiä kuoli nälkään. Maa ei ole elpynyt siitä vieläkään. Lisäksi meiltä on unohtunut viljan kasvattamisen taito. Neuvostoliitossa ennen sen hajoamista maatalouden työntekijä ansaitsi vuodessa yhtä paljon kuin teollisuudessa työntekijä sai kuukaudessa.

– Viljaa me ostimme öljyrahoilla. Brežnevin aikana me löysimme suuria öljylähteitä Länsi-Siperiasta. Öljyn hinta oli korkea ja edullinen meille. Meillä ajateltiin, että niin tulee jatkumaan pitkään. Maalta puuttui myös nykyistä vas-

taava vakauttamisrahasto. Me myimme öljyä korkeilla hinnoilla ja ostimme tuloilla viljaa.

Gaidar pitää öljyvarojen väärinkäyttöä kohtalokkaana Neuvostoliitolle.

– Me käytimme öljyvaroja järjettömästi. Sen sijaan, että olisimme luoneet toimivaa ja vakaata taloutta, me rahoitimme öljytuloilla myös sotilasoperaatioita Afrikassa, Angolassa ja Mosambikissa, ja lopulta tunkeuduimme Afganistaniin. Afganistanin sodan rooli Neuvostoliiton hajoamisessa oli ratkaiseva. Afganistanin sotaan liittyi Saudi-Arabian esittämä pyyntö USA:lle sen sotilaallisen tuen saamiseksi. USA: n ehtona puolustustoimilleen oli öljyn hinnan laskeminen. Saudi-Arabia nosti jyrkästi öljyn tuotantoaan, ja sen hinta putosi kuusinkertaisesti. Neuvostoliiton talous romahti, koska se oli täysin riippuvainen öljytuloistaan.

– Millaisia vaihtoehtoja valtiollamme oli? Olisiko pitänyt luopua viljan tuonnista? Se olisi tarkoittanut, että leivän ja lihan käyttö olisi laskenut puolella toisen maailmansodan tasosta. Vaihtoehtona olisi myös kuluttajahintojen viisinkertainen korottaminen. Sen seurauksena olisi ollut vuoteen 1917 verrattava vallankumous.

– Oliko Neuvostoliitolla mahdollisuus välttää tuhoutumistaan? Se olisi edellyttänyt maan puolustusteollisuuden ajamista alas, vapautuneiden raaka-aineiden ja muiden resurssien tuomista maailmanmarkkinoille ja viljan hankkimista saaduilla tuloilla. Jegor Gaidarin mielestä valtiojohto ei voinut hyväksyä sellaista menettelyä.

– Jos Mihail Gorbatšov olisi esittänyt tämän toimintamallin, hän olisi seuraavissa vaaleissa jäänyt NKP Keskuskomitean ulkopuolelle. On todennäköistä, ettei valtion silloinen johto ollut ajan tasalla talouden tilasta.

– Oli vielä yksi vaihtoehto. Olisi pitänyt luopua Neuvostoliiton satelliittivaltojen tukemisesta. Tällaista mahdollisuutta tarkasteltiin. Se hylättiin. Sota Afganistanissa oli juuri meneillään, eikä Neuvostoliitolla ollut resursseja avata lisärintamaa satelliittivaltioita vastaan, jos ne yrittävät irtautua. Neuvostoliitto jatkoi avun antamista niille imperiumin hajoamisen uhalla. Elintarvikkeita ja viljaa täytyi yhä ostaa. Neuvostoliitto alkoi ottaa lainoja lännestä. Vuodesta 1985 niiden saaminen loppui. Neuvostoliiton johdolle tehtiin selväksi, että jatkossa lainat voivat olla lähinnä poliittisia laatua. Neuvostoliiton tuli välttää sen Baltian maiden ja Itä-Euroopan satelliittivaltioiden painostusta ja otteessaan pitämistä. Voimankäytön välttämisen ehtona oli 100 miljardin dollarin lainan saaminen.

Tämä käynnisti Baltian silloisten liittotasavaltojen itsenäistymisprosessin. Neuvostoliiton kohtalonhetki oli koittanut. Vuonna 1991 valtion talous ja maan poliittinen tilanne oli katastrofaalinen. Päällimmäisenä oli kulutustavaroiden pula. Niiden hankkimiseen ulkomailta ei ollut varaa. Eikä yksin niiden. Myös käytössää olleen öljykaluston huolto ja uusiminen edellytti investointeja. Siihenkään ei ollut varaa. Tuloksena maan öljyn tuotanto putosi jyrkästi.

– Elokuussa 1991 maata ravisteli vallankaappaus. Sen johtajat tunsivat kansantalouden todellisen tilan, joskin liittivät sen jyrkän alamäen Mihail Gorbatshovin toimiin. Vallankaappaus epäonnistui, koska armeija kieltäytyi ampumasta kansaa. Vaikka olisi käynyt toisin, panssarien voimannäyttö ei olisi tuonut maahan valuuttaa. Voidaankin todeta, että Neuvostoimperiumin päivät päättyivät, ja sisällissota onnistuttiin välttämään.

– Näiden tapahtumien taustalla yhä mietityttää ydinaseiden määrä ja niiden

rooli. Oli syytä pelätä Jugoslavian kaltaisten tapahtumien toistumista. Neuvostoliiton entisten tasavaltojen ylin johto tiedosti, että Venäjällä, Ukrainalla, Valko-Venäjällä ja Kazakstanilla oli käytössä ydinaseita. Lisäksi taktisia ydinaseita oli sijoitettu jokaiseen sotilaspiiriin ympäri Neuvostoliittoa. Niiden käytös seurauksia voi vain arvailla.

– Kun vallankaappausta seuranneen maan kehityksen virheet laitetaan Boris Jeltsinin tiliin, unohdetaan, ettei hänellä ollut valinnanvaraa. Tilanne oli mieletön. Neuvostoliitossa oli 31 500 ydinkärkeä, eikä ollut tietoa, kuka niitä sillä hetkellä hallitsi.

Jegor Gaidarin mielestä Neuvostoliiton hajoaminen oli mahdollista estää. Silti taloudelliset tekijät, neuvostojohdon ideologinen umpikuja ja kansan passiivisuus johtivat lopulta imperiumin kuolemaan. ⓘ

Toimitussihteerin tervehdys

Joko se talvi taittuu kevääksi?

Viime vuonna päiviteltiin talven kovuutta ja kesän kuumuutta. Eipä olla tänäkään vuonna päästy paljoa helpommalla. Sähkömittarin osoitin on pyörinyt vinhaa vauhtia ja takkapuita palanut motti jos toinenkin. No, nyt näyttää jo keväiseltä ja kun tämä lehti kolahtaa postiluukusta ollaan varmasti jo hyvän matkaa voiton puolella.

Kevään ensimmäisiin merkkeihin kuuluu aina se, että ajatukset alkavat karkailla tulevan kesään. Kun hetken aikaa miettii miltä se kesäjärvi tuntuikaan iholla tai miltä tuoreet mansikat ja vadelmat maistuivat, täytyy rientää siemenkauppaan. Ensimmäiset kukkien ja chilin-kasvien alut nostavat jo vienosti päätään keittiön ikkunallani. Tuntuu tietenkin vähän hullulta istutella siemeniä näin hankien keskellä, mutta monen vaativamman lajikkeen kanssa on maaliskuussa jo auttamattomasti myöhässä.

Kevääseen kuuluu linnunlaulun ja kotipuutarhan esikasvatusten lisäksi Inkeri-seminaari. On hienoa, että tällainen perinne on syntynyt. Seminaari tarjoaa mielenkiintoisten esitysten ohella inkeriläisille ja Inkeristä kiinnostuneille kohtaamispaikan. Toimitussihteerinä iloitsen tietysti myös siitä, että saamme seminaarista roppakaupalla aineistoa tuleviin lehtiin. Viime vuonna saimme lukea lehdestä seminaariesitysten tiivistelmiä. Uskon kuitenkin, että paikanpäälle kannattaa mennä, jos suinkin kykenee. Vaikka esitykset päätyvät lopulta lehteen, jää niistä uupumaan seminaarin henki, ihmiskontaktit ja ohjelman ulkopuoliset keskustelut.

Mielestäni on hienoa, että Inkeriläisten viestistä on hyvää vauhtia muodostumassa julkaisu, jota ei tarvitse häpeillä tieteellisissäkään piireissä. Julkaistut artikkelit pureutuvat usein pintaa syvemmälle ja ovat pelkän muistelon, joka sekin toki on tärkeää, sijaan relevanttia historiantutkimusta. En luonnollisestikaan ota lehden artikkelitasosta kunniaa itselleni. Mukavahan se olisi toki ottaa, mutta kiitos annettakoon kirjoittajille. Toivon kovasti, että asiastamme innostuneita kirjoittajia löytyy jatkossakin.

Lehden ilmestymishetkellä Inkeriläisyyden kevätseminaari on jo ohi, mutta ehkä näimme siellä. Nyt suunnataan katseet Turkuun ja jäädään odottamaan kesäistä Siirtolaisinstituutin tapahtumaa.

Riikka, kevättä rinnassa

Kansanperinne näkyviin

Tänä vuonna Helsingin seudun Inkeri-seura ry käynnistää Kansanperinne näkyviin -hankkeen.

Hankkeen tarkoituksena on tuoda yleiseen tietouteen vanhoja inkeriläisiä perinteitä ammattilaisten ihmisten ohjeistuksella. Vuoden 2011–2012 hankkeen pääteemoina ovat Inkerin kansansoittimet ja folkloori sekä inkeriläiset nuket. Vuoden 2013 pääteemana ovat Inkerin kansanpuvut.

Tarkoituksena on elvyttää, kehittää sekä säilyttää inkeriläisiä kansanperinteitä järjestettävien työpajojen kautta. Työpajoihin voi osallistua kuka tahansa asiasta kiinnostunut lapsesta vanhempaan sukupolveen.

Taitavat yhteistyökumppanimme Leningraadin alueen alkuperäisten kansojen keskuksesta sekä soitinrakentaja/muusikko ja opettaja Dmitri Demin Petroskoin konservatoriosta, tutkivat Inkerin kansanperinnettä esittämällä sitä alkuperäisessä muodossaan, perusteellisesti tutkittujen kaavojen perusteella.

Työpajat

Inkerin kansansoittimet työpajassa tutustumme puhallin- ja jousisoittimiin sekä opetetaan niiden rakentamista sekä soittamista. Lisäksi tutustumme Inkerin paimensoittolaitokseen. Projektimme aikana järjestetään kaksi näyttelyä aikaan saaneista soittimista sekä inkeriläiselle paimensoittajalle Teppo Revolle omistettu konsertti. Hän Suomeen muuton jälkeen tuli tunnetuksi kansanmuusikkona sekä taitavana soitinrakentajana.

Inkerin folklori-työpajassa tutustumme mummojemme ja vaariemme laulamiin lauluihin sekä soittamiin sävelmiin.

Inkerin nuket työpajassa tutustumme inkeriläisiin nukkeihin sekä opettelemme niiden tekemistä Olga Konkovan sekä hänen tutkijaryhmän ohjeistuksella. Projektimme aikana esitämme valmistuneet nuket näyttelyssä yhdessä rakentamamme soittimien kassa.

Syksyllä 2012 järjestämme konsertin, jossa esiintyjät Suomesta, Venäjältä ja Virosta esittävät inkeriläisiä lauluja sekä sävelmiä.

Lisäksi yhdistyksemme on yhteistyössä Pietarin sekä Sestroretskin Inkeri-liittojen kannsa. Sestroretskin Inkeri-liiton lasten kansantanssiryhmä Svetljachki tulee edustamaan ineriläisiä. Suomessa järjestettävissä kansantanssitapahtumissa vuonna 2011.

Tarkoituksenamme on, että järjestämämme työpajat ovat maksuttomia kaikille kiinnostuneille. Olemme hakeneet avustusta kyseisen hankkeen toteuttamiseksi Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Mikäli avustusta ei saada, projekti toteutetaan omin voimin ja vähäisin resurssein.

Tapahtumakalenteristamme löytyvät järjestettävien työpajojen ajankohdat. Toivomme, että työpajoihin ilmoittaudutaan etukäteen, jotta tiedossamme olisi osallistujien määrä.

Tärkeätä on, että perinteemme säilyy, joten lähennetään perinteitä nykypäivään sekä otetaan niitä käyttöön.

Helsingin seudun Inkeri-seura ry osallistuu myös muiden inkeriläis- sekä suomalais-ugrilaisten järjestöjen tapahtumiin/tilaisuuksiin sekä tekee ilomielin yhteistyötä kaikkien kiinnostuneiden kanssa. Näissä merkeissä siirrymme kevättä kohti. Toivotamme kaikkia tervetulleiksi. ⓘ

Helsingin seudun Inkeri-seuran puolesta, Anitta Iline

Viipurin-läänin historiakirja

Suomenlahdelta Laatokalle, suurteos Viipurin Karjalan 1500- ja 1600-luvun historiasta

osa III

Kuusiosaisen *Viipurin läänin historia* -sarjan kolmas osa *Suomenlahdelta Laatokalle* ilmestyi joulukuussa 2010. Teoksen ovat kirjoittaneet professori **Kimmo Katajala**, dosentti **Antti Kujala** ja fil. tri. **Anssi Mäkinen**. Se käsittelee Viipurin linnaläänin vaiheita 1530-luvulta vuoteen 1710. Kirja valmistui tasan 300 vuotta venäläisten Ruotsin Karjalan miehityksen jälkeen. Monisatavuotisen ruotsalaisvallan loppumista oli edeltänyt pitkä valtion rakennuksen ja yhteiskunnallisten muutosten kausi, jota kirjassa kuvataan monesta näkökulmasta.

Keskiaika päättyi Ruotsin valtakunnassa kuningas **Kustaa I**:n valtaannousuun vuonna 1523 ja Viipurin läänissäkin viimeistään vuosikymmen myöhemmin, vuonna 1534, kun Viipurin linnan ja linnaläänin viimeinen lääninherra menetti asemansa. **Kustaa-kuninkaan** ja hänen poikiensa valtion rakennus tuntui linnaläänin asukkaiden arjessa lisääntyneinä veroina ja muina rasituksina. Myös selkkaukset venäläisten kanssa yleistyivät, kun myös nämä pyrkivät vakiinnuttamaan ja laajentamaan valtaansa Karjalan rajamailla. 1500-luvun loppupuoliskoa leimasivat Ruotsin ja Venäjän väliset sodat, joiden runtelemaksi Viipurin linnalääni joutui.

Sotatuhojen ja pakolaisuuden pahoin autioittaman Viipurin Karjalan asema muuttui 1617 Stolbovan rauhassa, jossa Ruotsi sai Käkisalmen läänin ja Inkerinmaan. Vanhalle rajaläänille koittivat rauhallisemmat ajat, kun sen ja Venäjän välissä oli uusia voittomaita. Sodat ja sotaväenotot eivät kuitenkaan loppuneet, vaan Ruotsi lunasti 1600-luvulla taistelukentillä kerta toisensa jälkeen asemansa nousevana suurvaltana. Tykinruoaksi tarvittiin runsaasti myös Viipurin Karjalan miehiä, sillä voittomaiden epälojaaliksi pelättyä väestöä ei uskallettu rasittaa väenotoilla. Myös luonnonolot koettelivat karjalaisia, kun ns. pikku jääkauden viilentämä ilmasto aiheutti toistuvia katoja, jotka huipentuivat aivan 1600-luvun lopun suuriin kuolovuosiin. Niistä Viipurin Karjala ei ehtinyt toipua ennen suurta Pohjan sotaa, jossa Ruotsi menetti Karjalan Venäjälle.

Suomenlahdelta Laatokalle tarjoaa kattavan kokonaiskuvan uuden ajan alusta koko kaakkoisessa Suomessa. Rakentumassa olleen uuden ajan valtion ja rajaseudun historiaa – Viipurin Karjalan 1500-lukua – seuraa teoksessa kuvaus 1600-luvun suurvalta-ajan rasituksista sekä luterilaisen ja ortodoksisen maailman kohtaamisesta Käkisalmen läänin ja Inkerinmaan voittomailla. Uuden ajan alussa Ruotsin valtakunta otti alueensa entistä tiukemmin kontrolliin ja kurottautui samalla, kirjan nimen mukaisesti, merellisiltä Suomenlahden rannoilta Laatokan Karjalan sisämaahan.

Viipurin läänin historiasta on aiemmin ilmestynyt sarjan I, arkeologiaa ja luonnonoloja käsittelevä osa *Karjalan synty* (2003), keskiaikaa käsittelevä II osa *Viipurin linnaläänin synty* (2004) ja itsenäinen Suomen Viipurin lääniä käsittelevä VI osa *Karjala itärajan varjossa* (2010). Sarjan IV (1700-luku ja 1800-luvun alku) ja V osa (autonomisen Suomen Viipurin lääni) ilmestyvät lähivuosina. Teossarjan kustantajia ovat Karjalan Kirjapaino Oy ja Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö. ⓘ

Toimittaja Päivi Istala

Kelton juhannustulilta inkeriläisten tähän päivään

Leila Lehtiranta

Elettiin vuotta 1989. Silloisen Leningradin ympäristön inkeriläiset olivat saaneet luvan järjestää juhannusjuhlat Inkerinmaalla. Yleisradion toimittaja *Päivi Istala* kiinnostui ja tarttui aiheeseen. Hän havitteli matkaavansa sinne inkeriläistaustaisen runoilijan *Aale Tynnin* kanssa ja repäisevänsä historiankin kannalta merkittävän reportaasin. Runoilija kuitenkin perui lähtönsä, mutta toimittaja ei.

Näistä Keltossa pidetyistä juhannusjuhlista Päivi Istala kertoi Hyvinkään Inkeri-kerhon helmikuun tapaamisessa Hyvinkään seurakunnan Aula kahviossa. Uteliaisuus oli vetänyt häntä juhlille. Väkeä oli paikalla mustanaan. Suomesta oli tullut bussilasteittain juhlijoita. Virosta ja Karjalastakin heitä oli paikallisten juhlijoitten ohella.

– Siellä vaihdettiin muistoja. Oli tavattu leireillä, jotkut taas Siperiassa.

Juhlissa laulettiin "Kalliolla, kukkulalla" vanhan melodian mukaan. Tanssittiinkin. Oltiin juhannustulilla yhdessä. Monilla oli rinnassa Inkerin pienoislippu. Mutta erityisesti naisten pitkät hameet puhuttelivat. Ne ikään kuin toivat mieleen inkeriläisten kansallispukujen perinteet. Kaikessa aisti kunnianosoitusta entisaikojen juhannusjuhlia kohtaan.

– Se oli kuin jossain Suomi-Filmin elokuvassa 30-luvulla. Tilannetta väritti arkaainen viattomuus.

Miliisikin oli lähimailla, mutta pääsi ainoastaan toteamaan, että järjestyshäiriöitä ei ilmaantunut. Juuri tämä tapahtuma oli yksi Päivi Istalan elämän varrella sellaisia, joka valoi kipinää ja innostua inkeriläisiä kohtaan. Myöhemmin hän radio-ohjelmasarjassaan omisti myös yhden illan inkeriläisille. "Kyllä kansa muistaa" -sarjan luonteeseen kuului osuus, jossa kuulijat pääsivät vastaamaan toimittajan kysymyksiin ja näin kertomaan omista kokemuksistaan. Vastauksia kertyi. Osan nauhoituksista saivat myös kerholaiset kuulla tilaisuudessaan.

Paluumuuttajille tarjolla työsarkaa

Päivi Istala, jolla on myös Karjalataustaa, oli juuri jättänyt taakseen pitkän työuransa ääniradion toimittajana ja ajankohta tuntui sopivalta palata asioihin, jotka olivat koskettaneet. Kuulijakunta oli vastaanottavaista, sillä heidän taustansa lepäsi juuri niillä sijoilla, joihin Päivi Istala heitä johdatti.

Radiotoimittaja Päivi Istala kävi Hyvinkään Inkeri-kerhon tapaamisessa kertomassa omista kiinnekohdistaan Inkeriin ja inkeriläisiin.

Kun tuli kuulijakysymysten vuoro, Vantaalta paikalle tullut *Yrjö Korkkinen* ihmetteli toiminnan vaisuuntumista Helsingissä, joka kuitenkin on inkeriläisten painopistealuetta. Miksi noin 30 000 paluumuuttajan aktiivisuus ei näy missään? Hän esittikin toiveen, että paluumuuttajien joukosta löytyisi sellaisia, jotka ottaisivat paremman otteen. Nuorten osallistumattomuus huoletti häntä niin ikään.

– Yhteiskunnan rakenteet ovat muuttuneet. Yhteisöllisyyttä ei enää tueta. Sille on rakentunut esteitä, eikä nuoria saada enää mukaan. Ihmettelen, mistä me aikoinaan saimme aikaa yhteiseen toimintaan, kun meilläkin oli työ ja perhe. Ihmiselle on tärkeää tietää mistä on kotoisin, kiteytti loppukommentissaan toimittaja Päivi Istala tilaisuudessa, jonne hän oli saapunut kertomaan työuraansa liittyneistä kontakteista inkeriläisiin. ⓘ

Päivi Istalan radio-ohjelma

otsikolla

"Inkerinsuomalaisten kohtaloita"

on kuunneltavissa osoitteessa:

http://www.yle.fi/elavaarkisto/?s=s&g=4&ag=28&t=1019&a=9642

Arkielämä valokuvissa

Jatkoa numerossa 6/2010 alkaneeseen sarjaan

Martti Kupiainen paperikonservaattori ja valokuvaaja

Valokuvaajat ovat keskustelleet lähes koko valokuvan olemassaolon ajan sen luotettavuudesta. Näkyykö elämä valokuvissa sellaisena kuin se on, vai vääristyykö se niissä? Jos kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa, niin kertooko se totta? Tavallinen harrastajakuvaaja ei ole osannut kyseenalaistaa valokuvien todenmukaisuutta. Valokuva on arkiajattelussa ymmärretty useimmiten tapahtumia todenmukaisesti jäljentävänä, yksittäiset hetket sellaisenaan vangitsevana menetelmänä. Passiin tarvitaan valokuva, jotta siitä voidaan tarkistaa, että oikea henkilö pyrkii rajan yli. Valvontakameroita on sijoitettu kaikkialle, jotta niistä voitaisiin tutkia tarpeen tullen mitä tapahtuikaan ja kenen toimesta. Valokuvan todistusvoima on monissa tapauksissa vakuuttava. Valokuvatessahan kuva syntyy mekaanisella laitteella avulla, käsin koskematta. Jos maalattu muotokuva ei ole näköinen, voimme syyttää vain taiteilijaa, tai paremminkin hänen tulkintaansa. Jos valokuva ei mielestämme ole näköinen, emme syytä kuvaajaa, syytämme epäonnistunutta kampausta tai vaikkapa väsymystä, joka saa meidät näyttämään erilaiselta. Tai kameraa, joka oli huono – eikä salamakaan välähtänyt. Katsellessamme yhdessä tuttavien kanssa valokuvia, emme aina tohdi sanoa, että kyllä, sinä näytät tässä aivan itseltäsi. Tukkasi ei yleensäkään ole hyvin ja pöksyt saisivat olla numeroa paria suuremmat. Toisaalta, joskus joudumme kyselemään, että kuka tässä kuvassa oikein onkaan, kun heti emme tunne meille muuten tuttua henkilöä. Vaikuttaa siltä, että valokuva osaa kertoa asiat juuri niin kuin ne ovat – ja toisaalta, joskus valokuva voi mumista melkoisen epäselvästi.

Valokuvan totuudenmukaisuus ei tunnu ratkeavan tarkastelemalla yksittäistä kuvaa. Sehän voi olla epäonnistunut otos tai jopa lavastettu. Luottamustamme on voitu käyttää väärin. Pahimmillaan kuvissa tosina esitetyt asia ovat hyvin suunniteltua teatteria, jonka tarkoitus on vain harhauttaa meitä. Kuvia on voitu jälkeenpäin retusoida, eli "parannella" Näin tapahtui usein totalitaarisissa valtioissa, joissa tarkoituksellisesti yritettiin harhauttaa kansalaisia. Valokuvista oli retusoitu pois epätoivottuja henkilöitä, jotka katosivat ensin kuvista ja sen jälkeen tästä maailmasta.

Mistä sitten voi tietää onko valokuvan esittämä totta? Asiaa on tarkasteltava hieman kauempaa. Valokuvaus, kuten muukin inhimillinen toiminta, voi olla vilpitöntä toimintaa – tai se voi olla olematta sitä. Pyrkimyksenä voi olla kertoa asiat juuri niin, kuin ne kuvaajalle esittäytyvät. Valokuvaa voidaan käyttää myös ketunhäntä kainalossa. Samahan pätee mihin tahansa kerrontaan, kirjoitettuun tai puhuttuun. Kaunistella tai vääristellä voi, mutta voi myös pyrkiä kertomaan totta. On tietysti täysin ymmärrettävää ja inhimillistä pyrkiä kertomaan asiat parhain päin. Kukapa ei haluaisi tuoda omia asioitaan esille edullisessa valossa. Toisaalta, miten hyvältä tuntuukaan saada kuulla rehellistä puhetta ja erityisesti: miten tärkeältä tuntuukaan saada puhua suoraan, juuri niin kuin asiat näkee ja kokee.

Luulen, että meillä kaikilla valokuva-albumit täyttyvät enimmäkseen kuvista, joissa näkyy elämämme käännekohdat tai muuten suuret hetket. Kamera kaive-

taan esille silloin, kun sukulaiset ja ystävät kokoontuvat yhteen. Lapset syntyvät, pääsevät ripille ja menevät naimisiin. Lastenlapset oppivat kävelemään ja pitkään eläneitä sukulaisia saatellaan hautaan. Juuri tätä varten valokuva tuntuukin olevan parhaimmillaan, tallentamaan elämän tärkeimmät asiat. Mutta – elämästä nämä erityiset hetket kattavat vain pienen osan. Väliin jää paljon aikaa. Päiviä, viikkoja ja kuukausia, jotka täyttyvät arkirutiineista ja jostain, mitä aina muistakaan. Eivätkö nämä asiat ole sitten merkityksellisiä? Eikö näitä arkihetkiä kannattaisi muistella? Kyllä, ehdottomasti! Kun tarkemmin ajattelemme, arkielämäkin sisältää paljon arvokkaita asioita, joita voisimme valokuvata.

Arkielämää sorvin ääressä.

Miten mielenkiintoista olisi katsella kuvia entisistä työkavereista, keitäs heitä nyt olikaan... Jokaisella taisi oli oma vakiopaikka työpaikan taukohuoneessa. Vanhalta asunnolta piti kävellä puoli kilometriä bussipysäkille ja aina aamuisin melkein kaikki samat ihmiset olivat odottamassa bussia. Elämä on täynnä pieniä arkisia hetkiä, joista olisi voinut ottaa valokuvan, mutta se on jäänyt tekemättä.

Ennen digitaalikameroiden yleistymistä valokuvaaminen ei ollut aivan halpaa lystiä. Filmiä säästettiin tärkeimpiin tapahtumiin. Ennen ei ollut aivan tavatonta, että samalle filmirullalle kuvattiin jouluna, juhannuksena ja vielä seuraavanakin jouluna. Kamerat olivat melko hankalia kuljettaa mukana, filmi ja kuvien kehittäminen kallista. Valokuvaaminen rajoittui näistäkin syistä harvoihin tilaisuuksiin. Nyt kun helppokäyttöiset digitaalikamerat ovat yleistyneet, puhelimissakin on kamerat, eikä muistikortille kuvaaminen maksa kameran hankkimisen jälkeen enää ylimääräistä, on arkipäivän tapahtumien tallentaminen huomattavasti mutkattomampaa. Monesti se jää kuitenkin tekemättä. Vaateostoksilla sovituskopissa voisi valokuvata itsensä eri asusteissa, tai antaa kumppanin valokuvata, ja sitten kotona voisi tutkia rauhassa kotona eri pukujen sopivuutta. Tai perjantaina viikonloppuostoksilla lähikaupassa voisi kuvata muistiin kaupan maustevalikoiman. Kameraa voisi käyttää paljon muuhunkin, kuin vain juhlahetkien tallentamiseen. Samalla tulisi tallentaneeksi omaa arkielämäänsä, josta tulevat sukupolvet olisivat varmasti kiinnostuneita. Eikö olisikin kiinnostavaa nähdä oma isoäitinsä arkisilla ostoksilla, tai vaikkapa viikonloppupyykillä. Tai leipomassa niitä vaniljalta tuoksuvia pulliaan! Nyt isoäidistä voi olla tarjolla vain juhlakuvia tai valokuvaamossa otettuja poseerauksia. Arkisten valokuvien kautta saisi aivan toisenlaisen ikkunan isoäidin maailmaan ja aikaan. Nyt kun valokuvaaminen on paljon helpompaa, voisimme kuvata elämäämme aidosti ja monipuolisesti sellaisena, kuin se meille näyttäytyy. Yksittäinen kuva ei välttämättä kertoisi täydellistä tarinaa, mutta yhdessä muiden kuvien kanssa niistä voisi rakentaa todenmukaisen ja kiinnostavan tarinan omasta arjestamme. ⓘ

Inkerin lapset virpoivat ja keinuivat

Aira Kuronen

Kaksiviikkoisen kenttätyömatkani aikana Keltossa elokuussa 1994 monet naiset kertoivat muistoja lapsuudestaan. Eräs heitä, Vanhassakylässä perheensä kanssa asuva Katri Makkonen, jäi erityisesti mieleeni. Katri, omaa sukua Virolainen, oli syntynyt Aution kylässä 1924. Lapsuuden aikaan kylässä oli ollut 85 taloa. Suuri ja kaunis kylä, talot kahta puolta kylänraittia, puutarhat talojen takana. Vain yksi perhe oli venäläisiä, kaikki muut suomalaisia. Venäläisen perheenkin lapset kävivät suomenkielistä koulua, olivat kuin suomalaisia, Katri kertoo.

Virposuntakina virvottiin

Varhaislapsuuden muistot 1920–1930 -luvun vaihteessa olivat iloisia. Palmusunnuntai, *virposuntak*, oli odotettu päivä. Lapset kävivät silloin virpomassa. Koko vuosi oli säästetty kauniita papereita pajunoksien koristeeksi. Koristeltuja vitsoja oli varustettu paljon; "montako vitsaa siul on", kyseltiin toisilta. Monesti virpovitsoja kertyi sylin täydeltä. Lapset kulkivat mielellään yhdessä, *parttiloissa*. Pienimmät kävivät vain lähitaloissa. Kummeja ilahdutettiin tärkeimpinä virvottavina ensiksi.

Siskon kanssa Katri kiersi koko kylän. Virpomiskierrokselle oli lähdettävä aamuvarhaisella. Myöhäisiä tulijoita moitittiin: "Miksi työ nyt vasta tuletta, *trubaan* pittää panna" Virpojat olivat yleensä toivottuja kävijöitä. Vain pari kolme taloa pana ovensa lukkoon, eivätkä laskeneet sisälle. Jokainen perheenjäsen virvottiin. Jos joku oli vielä nukkumassa, hänetkin virvottiin kevyesti vitsalla lyöden. Virpoessa lausuttiin virpoloru, joka Katrilla oli vielä hyvin muistissa:

Virpoi varpoi tuoreeks terveeks.
Siul vitsa miul muna.
Rahan iest mie raksuttelen,
munan iest mie muksuttelen.
Vikkauveks velkaa,
kauemmaks ei kelpaa.

Taloon jätettiin yksi vitsa. Jokaiselle ei olisi omaa riittänytkään. Moni vielä sanoi, "ei huoli vitsaa antaa" Silti täytyi välillä juosta kotiin hakemaan lisää vitsoja. Joka taloon kertyi iso kasa virpovitsoja. Kauneimmat säästettiin koristeena peilin tai ison kuvataulun päällä. Osa säilytettiin *tiukkutuvassa* (leikkimökissä) kesään asti.

Lorussa toivottiin virpomisesta pientä vastalahjaa. Jotkut antoivat heti *tuomisii* tai muutaman kopeekan rahaa. Viikon kuluttua pääsiäisaamuna mentiin varsinaisesti palkoille, *kuostii ottamaan*. Palkat kerättiin kangaspussiin. Kummi antoi aina *ristilapselle* värikkään pääsiäismunan ja makeisia. Katrin omassa kodissakin varattiin virpojille palkkoja. Isä osti kaupungista tuomisia montaa lajia: appelsiineja, *petseeniloi* (keksejä) ja namusia. Niistä käärittiin paperiin nauhalla sidottuja pieni virpopaketteja.

Sulo Jääskeläinen (vas.) ja Aleksanteri Kukkonen lähdössä virpomaan Kelton Suorannan kylässä 1963. Kuva: Aleksanteri Jääskeläinen.

Pääsiäisenä liekuttiin

Pääsiäisenä lapset keinuivat. Pääsiäispyhiä oli neljä. Toisena ja kolmantena keinuttiin, mutta neljäs ei ollut enää suuri pyhä. Suuren *sarajan* katto-orteen, kurkiaiseen ripustettiin narukiikku, *liekku*. Liekkuja saattoi olla useampi. Pienille tytöille ja isommille lapsille erikseen. Joskus aikuisiakin varten oli omansa. Narun varaan oli pantu lauta, pienimmät liekkujat istuivat laudalla vierekkäin. Isompuien liekussa seiso keinuja laudan kummassakin päässä narusta kiinni pitäen. Liekku keinui laudan suuntaisesti.

Lapset nauttivat virpomispalkkojaan. Suu oli täynnä makeisia ja kylmää vettä juotiin päälle. Äiti huuteli välillä syömään, mutta ruoka ei oikein maistunut. Koko päivä liekuttiin, naurettiin ja laulettiin. Keinumaan tuli naapurin lapsiakin, kun heillä ei ollut omaa liekkua. Katri muistaa herttaisen lasten liekkulaulun, jota he lauloivat keinuessa:

On meillä pääsiäinen ja tämän tillal lei,
Päivä on jo toinen ja huh hah hei.

Siniin tupa, punain truba tämän tillal lei,
siin' on heil ain ellää ja huh hah hei.

Sanaveskat ikkunoissa tämän tilal lei,
Makaaja ko herra ja huh hah hei.

Varttuneemmat, toisella kymmenellä olevat lapset ja aikuiset lauloivat kansanlauluja, joiden sanat oli kirjoitettu vihkoon. Koulussa opetettiin "Punalippumme tuulessa hulmuaa…" ja muita vastaavia lauluja. "Olen hävelikkö". Katri toteaa ja jatkaa, "niitä lauluja ei liekkuessa laulettu". ⓘ

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Uutiskolumnistin kannanotto

Ulkomaalaislaki muuttuu

Suomen hallituksen muutosehdotukset ulkomaalaislakiin, jotka koskevat inkerinsuomalaisten paluumuuttoa on hyväksytty eduskunnassa ja tasavallan presidentti on allekirjoittanut ne. Muutokset astuvat voimaan 1. heinäkuuta 2011. Tämä tarkoittaa sitä, että niin sanottu paluumuuttojono Venäjällä, jossa on edelleen noin 5 tuhatta hakijaa, suljetaan 1.7.2011. Uusia ihmisiä ei tämän jälkeen enää oteta jonoon. Käytännössä niillä inkerinsuomalaisilla, jotka eivät ole ilmoittautuneet jonoon, on vielä viisi kuukautta aikaa päättää, haluavatko he käyttää paluumuutto-oikeuttansa.

Heinäkuulta alkavan viiden vuoden siirtymäkauden aikana on tarkoitus purkaa jono nopeutetusti. Keinona pidetään esim. sitä, että jonotusnumerot menettävät merkityksensä ja kuka tahansa jonossa oleva saa ilmoittautua paluumuuttovalmennukseen ja kielitestiin jättämällä edustustoon oleskelulupahemuksen. Paluumuuttovalmennus ei ole kuitenkaan enää pakollinen vaikka sitä järjestetään jatkossa tarpeiden mukaisesti. Maahanmuuttovirastolla on myös aikomus pitää inkerin-suomalaisten paluumuuttajien kielitutkinto (IPAKI) Pietarissa ja Petroskoissa usean kerran vuodessa eikä kerran vain kuin nykyään. Näin kielitaitoinen ja Suomeen orientoitu inkerinsuomalainen pääsee paluumuuttajaksi uuden järjestelmän mukaan nopeammin ilman nykyistä jatkuvaa jonotusta. Kielitaidoton tuskin pääsee Suomeen koskaan inkerinsuomalaisten paluumuutto Suomeen päättyy 1. heinäkuuta 2016. Tämän päivämäärän inkerinsuomalaisten paluumuuttomekanismia ei enää ole olemassakaan. Venäjällä on sanonta: ”se, joka ei ehtinyt, ei vaan kerinnyt”

Paluumuutto aikataulun umpeuduttua, inkeinsuomalaiset pääsevät asumaan Suomeen samoilla ehdoilla kuin kuka tahansa muukin ulkomaalainen EU:n ulkopuolelta; opiskelun, työn tai avioliiton kautta. Ehdoton paluumuutto-oikeus säilyy kuitenkin ”ikuisesti” niillä inkerinsuomalaisilla, jotka asuivat sodan aikana Suomessa.

Kirkon juhlavuoden avaus

Inkerin kirkon 400-juhlavuosi on virallisesti alkanut 16. tammikuuta isolla jumalanpalveluksella Pyhän Marian kirkossa. Arvovaltaisen tervehdyksen palveluksen jälkeen toivat Venäjän duuman puhemiehen edustaja Aleksandr Shupkov, Pietarin hallinnon ulkosuhdekomitean pj Aleksandr Prohorenko ja Leningradin alueen hallituksen edustaja Vjatsheslav Sanin. He kaikki toivat tervehdyspuheessaan esille sen, miten kaikki kristilliset yhteisöt samoin kuin muutkai uskonnolliset yhteisöt ja koko Venäjän kansa ovat kokeneet vaikeita aikoja neuvostovallan aikana.

Duuman edustaja Shupkov antoi lisäksi tiedoksi, että vuoden vaiheessa on tehty päätös siitä, että lakia, jonka mukaan kirkkojen omaisuus palautetaan, aletaan nyt toteuttaa, mikä on luonnollisesti iloinen uutinen juhlivalle kirkolle.

Piispa Juha Pihkala toi Suomen arkkipiispan lämpimät terveiset ja onnittelut. Hän totesi, että Inkerin kirkko, niin kuin

Piispa Juha Pihkala toi Suomen arkkipiispan terveiset ja onnittelut Inkerin kirkolle.

monet muutkin kirkot ja koko kristikunnan historia todistaa siitä Vapahtajan sanan totuudesta: "Minä perustan kirkkoni kalliolle ja tuonelan portit eivät sitä voita" Inkerin kirkko on kärsinyt kuoleman ja noussut ylös.

Juhlavuoden kunniaksi mezzosoprano Jelena Jeremejeva ja dipl.urkuri kanttori Marina Väisä konsertoivat jumalanpalveluksen jälkeen lähes täydelle kirkkosalille.
Tuulikki Vilhunen

Inkeriläisedustajia otettiin vastaan pääkonsulaatissa

Suomen Pietarin pääkonsulin residenssiin Tshaikoivskaja kadulla 71 illalla 27. tammikuuta saapui vain inkerinsuomalaisia. Pääkonsuli Olli Perheentuvalla oli tarkoitus tavata juuri Inkerin Liiton ja Inkerin kirkon vaikuttajia. Pääkonsulaatin puolelta vastaanotolla mukana olivat myös konsulit Kristiina Häikiö ja Tarvo Nieminen.

Puheessaan vastaanoton alussa pääkonsuli Perheentupa maititsi tulevia muutoksia niin edustuston viisumipalveluissa, että inkerinsuomalaisten paluumuutossa, hän vakuutti, että inkerinsuomalaisten intessit ovat aina olleet pääkonsulaatin näköpiirissä. Vastauspuheenvuorossa IL:n Pietarin osaston pj Wladimir Kokko korosti pitkäaikaisia luotettavia suhteita Inkerin Liiton ja Suomen Pietarin edustuston välillä ja kiitti pääkonsulaattia yhteisymmärryydestä ja tuesta.

Vastaanoton lopussa mieliala oli korkealla. Ilta jatkui vapaamuotoisena mielipiteiden vaihtona, juteltuaan monen inkeriläisedustajan kanssa pääkonsuli sai varmasti tutustua inkerinsuomalaisten pulmiin ja toimintaan. Ystävällinen ilmapiiri puhkesi pari kertaa inkerinsuomalaisten kansanlaulujen laulamiseen ja jopa röntysköjen tanssimiseen.

Kantakansoille kulutuspiste

29. tammikuuta Jaaman kaupungissa avattiin vähälukuisten kantakansojen lauantaikoulu. Sen aloitteenpanija on paikallinen seutumuseo. Helmikuusta 2011 alkaen lauantaisin kerran tai kaksi kuussa museossa järjestetään koulutusta ja sivistyttävät tilaisuudet Länsi-Inkerissä asu-

ville inkeroisille, inkerinsuomalaisille ja vatjalaisille.

Avauspuheen pitivät museon johtaja I. Grekova ja Jaaman kaupunginhallinnon edustaja A. Sosnin. Tilaisuutta varten esitettiin seutumuseon valmistama inkeroisten kansanpukujen ja perinteisten pyyhkeiden näyttely.

Lauantaikoulun avajaispäivänä museon tiloissa soivat vatjalaisten Linnud lapsiyhteyeen ja inkeroisten Kalastajatar perinneyhteyeen laulamat kappaleet. Muinaisaikojen inkeroisen runon Iso tammi lauloivat duettona inkeroisten kansanmuseon asiantuntija Nikita Djatshkov ja Talomerkkien johtaja Irina Demidova. Muutaman hengellisen laulun suomen kielellä esittivät pyhäkoulun lapset Vipiästä. Tilaisuuteen osallistui myös Kosemkenin seurakunnan pastori.

Irina Demidova

Helmikuusta Kalevala-kuukausi

On vaikea selittää, miksi Kalevala kiinnostaa ihmisiä niin paljon täällä Pietarissa ja Leningradin alueella. Varsinkin helmikuussa tuntuu siltä, että kaikkialla kaivataan ihmisiä kertomaan tuosta hienosta suomalaisesta eepoksesta. Näin kävi tänäkin vuonna.

Pietarin kansallisuuksien talossa pidettiin helmikuussa erityisesti nuorille suunnattu Kalevala-tilaisuus. Pääpuhujana oli Wladimir Kokko ja muuna ohjelmana kaupungin alueen koulujen lasten esityksiä ja IL:n Kotikonnun kuoron laulua.

19. helmikuuta IL:n toimistossa pidettiin Kalevala ja Inkeri -niminen seminaari. Pääpuhujina toimivat tällä kertaa Olga Konkova ja Ljudmila Lavrentjeva. Osallistujat keskustelivat Suomen, Karjalan ja Inkerin kansanrunouden erikoisuuksista ja Korpi yhtye esitti muinaisaikojen runoja.

Perinnneryhmiemme menestys

Inkerin Liiton perinneryhmät esiintyivät menestyksekkäästi kuudensilla Tradition perijät -nimisellä festivaaleilla. Tapahtuman järjesti Pietarin konservatorio yhteistyössä kaupungin nuorten luomustyökeskuksen kanssa. Tänä vuonna festivaaleista oli tullut kansainvälinen tapahtuma, sillä siihen osallistui yhtyeitä myös Valko-Venäjältä ja Ranskasta.

Suomalaisnuotin festivaalille antoivat Karjalasta tulleet kaksi ryhmää, IL:n Korpi (johtaja Olga Konkova) ja Talomerkit (johtaja Irina Demidova). Tuomaristo arvosti erityisesti inkeriläisryhmien esittämiä kappaleita ja niiden aitoa laulamistyyliä. Molemmat perinneyhtyeet ansaitsivat konservatoriossa 27.2. pidetyssä festivaaligaalassa 1. luokan kunniakirjan.

Vatjan nukkekirja

Kansantieteilijä Olga Konkovan ja ompelijamestari Natalja Romanovan kirjoittama uusi venäjänkielinen kirja käsittelee yhtä kansallinukkea. Kyseessä on Vatjan perinteinen nukke (Vodskaja traditsionnaja kukla). Kolme vuotta sitten PIL:n kansanpukukeron ryhmä löysi Helsingin kulttuurimuseon aineistosta vanhan nuken vatjalaispuvussa.

Inkerinmaan lasten leikkikulttuuria ei ole tutkittu aikaisemmin kunnolla. Nukkeja ei ole säilytetty museoissa. Vatjalaisnuken löytyminen Helsingin museosta oli todella harvinainen ja arvokas sattuma.

Kirjan pääsisältö koostuu löydetyn nuken tutkimisesta. Tarkastelemalla nukkea on pystytty päättelemään miten se on tehty. Kirja sisältää myös tämän nuken yksityiskohtaisen uudelleen rakentamistarinan. Runsaasti kuvitettu teos löytää lukijansa kansantieteilijöiden ja vatjalaisten kansankulttuurista kiinnostuneiden joukosta. Kirja kuuluu Leningradin kantakansojen maailma sarjaan. ⓘ

Matkan varrelta –
inkerinsuomalaisen muistelmia

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 11/2007 aloitetuille muistelmille.

Reino Jaakkimainen

Hyvästi Kurkela

Varhain eräänä alkusyyskuun aamuna meidät herätti saksalainen sotapoliisi, joka oli joukkoineen piirittänyt kylän. Sotilaat osoittelivat konepistoolein ja huusivat: "Raus, raus, dreizig minuten" ja vahvistivat huutoa käsimerkein ja näyttivät sormin, että aikaa oli vain puoli tuntia. Venäjää puhuva sotilas selitti, että voimme ottaa mukaan vain sen minkä jaksamme kantaa Kruasseloon (Krasnoye Selo), 14 kilometrin päässä sijaitsevaan pakolaisleiriin.

Jätimme lehmän ja koiran kotiin. Me pojat rupesimme kuumeisesti kaivamaan kuoppaa talon viereen. Käärimme Singer-ompelukoneen öljykankaaseen ja hautasimme sen. Sillä välin isä ja äiti keräsivät ruoan lisäksi tärkeimmät tavarat ja jakoivat ne sopivan kokoisiksi kantamuksiksi kullekin. Kekseliäs isämme löysi perässä vedettäväksi läkkilevypalasen. Levylle kasattiin suurempi kuorma isän vedettäväksi. Me muut kannoimme säkkejä, laukkuja ja paketteja. Matti otti vahingossa väärän laukun ja kaikki valokuvamme jäivät jälkeen. (Saimme joitakin niistä kuitenkin Ronoloisilta myöhemmin.)

Lehmä, Vaapukka, oli elänyt ja kärsinyt kanssamme samat nälät ja pakkaset. Äidin oli vaikea jättää sitä. Olihan se perheenjäsen ja ystäväkin. Tusjka-koiran jättäminen tuotti samanlaista surua ja tuskaa meille pojille Tusjka yritti seurata meitä, mutta totteli, kun isä käski sen jäädä. Aivan kuin koira olisi ymmärtänyt, että tämä lähtö ei ollut tavanomainen.

Talomme lähelle kerääntyi kolmisenkymmentä kyläläistä. Luulin, ettei meitä olisi ollut enää niin monta. Joukosta puuttuivat "uudet ihmiset" eli venäläinen perhe ja venäläis-saksalainen pari. Joku sanoi kuulleensa heidän lähteneen yöaikaan. En ihmettelisi vaikka lähtö olisi ollut etukäteen suunniteltu. Mietin, palaisivatko he takasin kylään meidän mentyämme. Istutusten ja viljasadon korjaaminen tulisi kai Partasin kylän pakkotyöläisten tehtäväksi.

Aseistettu sotilas johti tietämme. Kuljimme entisen Karhilan keskikoulun ohi haikein mielin. Mieleen nousi paljon muistoja. Ne tuntuivat nyt monien vuosien takaisilta. Tie vei yhä ylemmäksi, korkeampaan mäkiseen maastoon. Isän vetämä kuorma nostatti pölyä kuivalla tiellä ja venäläiset huomasivat sen. Tykinammus räjähti vain sata metriä takanamme ja perään heti toinen edessämme. Hyppäsimme ojaan ja odottelimme ampumisen loppumista. Oli selvää, että isä ei voinut enää selvitä kuormastaan tällä tavalla. Juuri kun mietimme, miten voisimme jakaa isän kuorman, saksalainen kuorma-auto ajoi paikalle. Ajaja sanoi ottavansa kyytiin kaikkien tavarat ja pikkulapset.

Matti uskoi, että saimme kiittää tästä suomalaista Kuittilan tyttöä, korkean saksalaisupseerin heilaa. Matin mukaan eräs venäläinen poliisimies, joka vuokrasi huonetta Kuittilassa, tuli tietämättään linjojen läpi, niin kuin monet muut. Nähdessään äkkiä saksalaisen sotilaan, hän ampui tämän naganallaan ja juoksi karkuun. Kostoksi siitä saksalaiset ampuivat koko kylän asukkaat, paitsi upseerin suosiman tytön. Matti sanoi tytön nähneen meidät nykyisen kotinsa ikkunasta ja pyytäneen upseerin apua. Olipa asia miten tahansa, loppumatka sujui hyvin ja saavuimme keskitysleirille ilman lisäselkkauksia.

Kruasselo; lehmä hengestä

Leiri oli sijoitettu ison armeijan parakin sisälle. Se oli täynnä suomalaisia ja venäläisiä. Suomalaisilla oli vapaa pääsy kaupunkiin, mutta venäläisten kulkeminen oli rajoitetut parakin sisäpuolelle. (Minulle ei käynyt koskaan selväksi se, miten tätä valvottiin, sillä en muista nähneeni vartijoita enkä minkäänlaista aitaa.)

Saimme käyttöömme lattia-alueen. Leirin komendantti toi hyvän uutisen. Lehmämme oli tuotu läheiseen karjaan ja voisimme noutaa sen sieltä. Tämä ilahdutti mieliä. Vaapukka oli elossa ja saisimme taas maitoa. Äiti halusi lähteä hakemaan tätä rakasta ystäväänsä heti paikalla, mutta isän täytyi ensin löytää sille paikka kaupungista. Paikallisella venäläisellä lääkärillä oli tyhjä navetta ja hän vuokrasi mielellään tilan tiettyä maitomäärää vastaan.

Laitumella oli satoja lehmiä. Äiti etsi yli tunnin, mutta ei millään löytänyt Vaapukkaa. Vihdoin komendantti menetti malttinsa ja ratkaisi asian: Jollei äiti löydä lehmäänsä tai valitse jotakin toista kymmenessä minuutissa, hän jäisi ilman lehmää.

Ensimmäisenä leirillä vietettynä yönä tuhannet punakuoriaiset hyökkäsivät kimppuumme ja kukin meistä joutui vuoronperään lakaisemaan lattian. Tämäkään ei juuri auttanut, vaan ne paholaiset saivat kuitenkin veriannoksensa putoilemalla päällemme katolta.

Leirin ruoka-annos oli minimaalinen: 150 grammaa kyseenalaista sahajauhoin sekoitettua leipää ja puoli litraa vetistä soppaa. Tämä annos tuskin piti ihmistä hengissä ja leirillä kuolikin joka päivä 7–8 ihmistä nälkään tai tauteihin. Tuomamme ruokaeväät ja lehmän maito oli meille suureksi avuksi. Opin siinä ruokaa keittäessä päteväksi nuotion käsittelijäksi. Tuosta taidosta oli hyötyä myöhemminkin.

Olin ollut jo pienestä taipuvainen sairastelemaan. Nyt sain "veriripulin" ja minun täytyi joka viides minuutti juosta ulos asioille, kunnes olin pakahtua. Häiritsin tietysti muita tällä yhtämittaisella menolla. Isä löysi minulle sopivan paikan läheisestä hylätystä, pommin rikkomasta talosta. Sen kellari oli hajotettua oveaan lukuun ottamatta ehjä. Isä kyhäsi minulle sinne vuoteen. Nukuin lankkujen päälle levitetyillä oljilla. Olin niin väsynyt, etten toivonut muuta kuin kuolemaa. Taisin menettää lopulta tajuni, sillä en muista miten olin siirtynyt pieneen siistiin huoneeseen, jossa heräsin. Sairaanhoitaja oli juuri antamassa minulle jotain ruskeata pulverimaista lääkettä. Sain tietää, että olin saman lääkärin kotona, jonka navetassa lehmämme oli ja sairaanhoitaja oli hänen vaimonsa. Minulle annettiin kevyttä keittoa ja muutamien päivien kuluttua aloinkin jo tuntea itseni paremmaksi. Kun ulostus koveni, pääsin pois hoidosta. En kuullut vanhemmiltani, miten se kaikki oli järjestetty. Ihmettelin miten he maksoivat lääkärille hoidostani. Rahalla ei ollut mitään merkitystä. Maidollako?

Leirille palattuani minulle selvisi, että vaikka leirillä olikin paljon venäläisiä pakolaisia, se toimi myös sotavyöhykkeen inkerinsuomalaisten kokoontumispaikkana Viroon evakuoimista varten. Emme siis palaisi Kurkelaan pitkään aikaan, jos koskaan. Koska emme voineet ottaa lehmää mukaan, käsitin nyt että vanhempani maksoivat hoidostani lehmällä. Vaihtokauppa: lehmä hengestä – minun hengestäni.

Sain paljon myöhemmin tietää, että evakuoimisprosessi sai alkunsa etupäässä Suomessa alkaneesta huolesta. Tieto rintama-alueen inkerinsuomalaisten kriittisestä olotilasta oli levinnyt Suomeen. Suomen ulkoasiainministeriö sai yllättävän tarkat tiedot, avun ja yhteistoiminnan eräältä korkea-asteiselta saksalaiselta SS-poliisiupseerilta, samoin kuin Viron Gestapon päälliköltä. He mm. kertoivat lukuisien suomalaisten olevan rintama-alueella lähellä kuolemaa.

Suomen ja Saksan viranomaisten neuvotteluissa päätettiin lähettää suomalainen neljän miehen komissio tutkimaan tilannetta. Komissio kävi Inkerissä 20.–31. tammikuuta 1942 ja totesi tilanteen olevan kerrassaan kriittinen. Tilanteen korjaamiseksi komissio ehdotti, että ihmiset jaettaisiin avuntarpeen perustalla seuraaviin ryhmiin: (a) 6 000 ihmistä evakuoitavaksi mahdollisimman pian rintama-alueelta, mieluimmin Viroon, (b) 10 000 ryhmän saavaksi erimääriä ruokatarvikkeita ja loput 40 000 – 50 000 eivät tarvitsisi mitään apua ja pysyisivät paikoillaan. Arvioituaan eri vaihtoehdot ja käytännöllisyydet läheisesti saksalaisten kanssa, virallinen asiakirja valmistettiin ja lähetettiin saksalaisille viranomaisille. Siinä inkerinsuomalaiset oli ensimmäistä kertaa virallisesti tunnustettu samoiksi ihmisiksi kuin Suomessa elävät ihmiset, ts. samaksi kansaksi, mikä kävi Saksan kanssa taistelua yhteistä vihollista vastaan.

Saksalaiset ilmoittivat siirtäneensä jo kesäkuussa 1942 useita ilman ruokaa jääneitä inkerinsuomalaisia Viroon. Monet yrittivät tehdä tämän matkan omin päinkin; jotkut onnistuivat, mutta monet katosivat matkalla. Varsinainen apu alkoi saapua valloitetulle Inkerille myöhään 1942 ja 1943, kunnes koko suomalainen väestö oli vapaaehtoisesti evakuoitu. Siihen mennessä me olimme jo Virossa.

Sodan jälkeen kävi ilmi, että Leningradin piiritykseen jääneiden kohtalo oli paljon meitä pahempi. Noin puolet 30 000 ihmisestä arvioidaan kuolleen sodan kurjuuksista. 10 000, etupäässä vanhuksia, naisia ja lapsia evakuoitiin talvella 1941–42 Laatokan jään yli "elämän tien" kautta kauas Siperiaan.

Jäähyväiset Inkerille, rakkaalle kotimaalleni

Taisi olla siinä lokakuun ensimmäisinä päivinä 1942 kun meidät lastattiin härkävaunuihin ja jätimme Kruasselon matkalla karanteenileirille Kloogaan Virossa. Arvioin matkan kestäneen kolmisen päivää kaikkine pysähdyksineen. Taisi olla päivän verran matkan jälkeen kun huomasin ihmeekseni tunteneeni suurta helpotusta, hyvinvointia, ikään kuin jokin kuorma olisi pudonnut hartioiltani. "Mistähän tämä johtuu?" ajattelin. Sitten tiesin. Se sisäinen pelko, erikoisesti tykistötulen aiheuttamasta mahdollisesta äkkikuolemasta, oli kadonnut, koska sen uhkaa ei enää ollut. Ihmettelin tokko muutkin tunsivat samoin, mutten sanonut mitään.

Ajatusmaailmani laajeni odottamatta. Mietin mitä kaikkea olimme jättäneet jälkeen: kotikylän, kotini naapureineen, sukulaiset Ronolassa, ystävät ja tuttavat naapurikylissä, koiramme Tusjkan ja Vaapukka-lehmän. En tiennyt mitä kyläläisille oli tapahtunut. Heistä muutamat olivat mukanamme junassa, mutta ihmettelin miten he olivat selvinneet tähän asti. (Sodan jälkeen ei kylään jäänyt yhtään taloa. Kurkela oli kadonnut.)

Ronolaiset olivat suhteellisen turvassa. Kylän sijainnin vuoksi tykkitulta ei tullut sinne päin sen jälkeen kun venäläiset tuhosivat kylän lähellä olleen saksalaisten panssarivaunun suurine tykkeineen. Pysyvä miehistö kylässä piti "partisaanimetsästäjät" poissa. Partasin kylä oli myös tykkitulen alla, mutta jostain syystä ei niin usein kuin me Kurkelassa.

Ajattelin eläimiämme. Ihmiskurjuuksien keskellä on helppo unohtaa eläimet ja niiden kärsimys. Sekä Tusjka-koira että Vaapukka-lehmä jakoivat kurjuudet kanssamme. Muistelin lehmän surullisia suuria ruskeita silmiä yritin kuvitella mitä kylmyys, nälkä ja pitkät kävelyt lumessa tekivät sille. Tuskin sillä oli pitkälti elinaikaa jäljellä.

Tusjka oli tietenkin läheisin meille veljeksille. Kuulimme myöhemmin sen kohtalosta Partasin ystävältä. Lähdettyämme Tusjka nähtiin usein talon ulottuvilla. Se piti puolestamme huolta talosta ja odotti paluutamme. Se ei ystävystynyt saksalaisten eikä kenenkään muunkaan kanssa

ja muuttui hiljalleen villiksi. Se paljasti hampaansa ja murisi, jos joku yritti lähestyä sitä. Sitten se juoksi karkuun. Sitä oli kuulemma ammuttu monta kertaa, mutta lopuksi, tällä kertaa ystävällinen saksalainen kuula lopetti sen kärsimykset.

Sota-aikana on monenlaisia vaaroja. Koin niistä yhden yllättävän itsekin: Istuin härkävaunun sivuovella ja roikotin ulkopuolella jalkojani samalla kun katselin maisemia. Ikävystyneenä nousin ylös paikaltani. Hetken päästä ohitimme korkeita halkopinoja, jotka oli ladottu niin lähelle rautatietä, etteivät jalkani olisi mahtuneet pinojen ja vaunun välillä. Jos olisin yhä istunut paikallani, olisivat jalkani menneet varmasti poikki. Mietin miksi puut oli kasattu niin. Oliko kyse ajattelemattomuudesta, huolimattomuutta, pilkkatyöstä vai partisaanien tempuista? Tiedä häntä. Onni kuitenkin onnettomuudessa.

Olimme tehneet kaikkemme sen eteen, että saimme olla kotona, mutta nyt meidät pakotettiin jättämään syntymäpaikkamme ja syntymämaamme. Neuvostomaassa kansallisidentiteettimme oli suomalainen. Emme nähneet mitään eroa meidän ja Suomessa syntyneiden kesken. Vaikka olimmekin neuvostokansalaisia, suomalaisuus näkyi passeistamme.

Sana "Inkeri" oli julistettu pannaan jo Pietari Suuren aikaan. Vanhempi sukupolvi varoi käyttämästä sitä, jotta ei joutuisi syytteeseen "nationalistina" Minun ikäluokkani tuskin tunsi tuota vuosisatoja vanhaa nimeä. Alue on osana St. Petersburgin, myöhemmin Leningradin provinssia. Se sisältää maa-alan, jota lännessä rajoittaa Viroa vasten oleva Narvajoki; pohjoisessa Suomenlahden etelärantaa myöten Kannaksella Rajajoki, Laatokan ranta ja Lavajoki idässä; Laukkaanjoki etelässä; ulottuen noin 200 km pitkäksi länsi-itä -suuntaan ja 170 km pohjoisetelä -suuntaan. ⓘ

TAPAHTU

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Bessede-hetket jatkuvat *Palvelupisteessä* joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 16.30 *Palvelupisteessä*, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

03.04. klo 14 seurakuntakeskuksen koussalissa, inkerinsuomalainen Eino ja Merle Kajalainen kertovat menneistä taidenäyttelyistään.

Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2011 toiminta
11.04. klo 15 Kerhoilta
9.05. klo 12 Kerhopäivä Tuohirannassa. Kuljetus kimppakyydein.
10–12.06. Matka Viron inkeriläisten kesäpäiville omalla linja-autolla.
Heinäkuusssa matka Suomen inkeriläisten kesäpäiville (aika vielä avoin)
08.08. klo 12 Kerhopäivä Immilässä Marja ja Albin Rämöllä. Kuljetus kimppakyydein.

ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoi aineiston vastaanottopäivänä.

12.09. klo 15 Kerhoilta
10.10. klo 15 Syyskokous
14.11. klo 15 Kerhoilta
04.12. Joulumatka Hyvinkäälle paikallisten inkeriläisten vieraaksi omalla linja-autolla.

Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti p. 0400 841 741

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Kevät 2011
26.03. klo 14. Tuonelan tuohuzet: filologisten tieteiden lis. Elina Rakhimovan tutkielman esittely karjalais-suomalaisten itkuvirsien vainajalle osoitetusta sanallisesta kuvailusta. Esitelmän painopiste inkeroisten itkuissa
09.04. Sestroretskin Inkeri-liiton lasten kanssantanssiryhmä Svetljachki edustaa inkeriläisiä lasten "Kansantanssin ja tekemisen meininkiä"-tapahtumassa Espoon Sellosalissa klo 13.00. Lisätietoja www.juurijuhla.fi. Inkeri-seura osallistuu folktori tapahtumaan klo. 14.00–16.00
10.04. klo 14. Inkerin kansanmusiikkisoittimet-työpaja. Työpajassa tutustutaan Inkerin kansansoittimiin sekä opetellaan niiden rakentamista ja soittamista soitinrakentajan/muusikon Dmitry Deminin ohjeistuksella. Ilmoittautuminen 7.4.2011 mennessä*
16.04. klo 14. Pääsiaisriemu-työpaja. Pääsiäisaskartelua taideopettaja Elena Algazinan ohjeistuksella. Ilmoittautuminen 14.4.2011 mennessä*
30.04. klo 14. Inkerin nuket-työpaja. Leningraadin alueen alkuperäisten kansojen keskus ja Olga Konkova opettavat Inkerin nukkejen valmistusta alkuperäiskaavojen perusteella. Ilmoittautuminen 27.4.2011 mennessä*
28.05. klo 14. Inkerin kansanmusiikkisoittimet-työpaja. Sisältö sama kuin 10.04. Ilmoittautuminen 25.5.2011 mennessä

*Ilmoittautumiset/ tiedustelut
Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Kuukausikokoukset osoitteessa:
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Yksityinen matka

Liissilään 5.–8.6.2011

- **Allegro-junalla ja Pietarista vuokrattavalla pikkubussilla.**
- **Kohteina Liissilän lisäksi Katariinan palatsi, Dostojevski-museo ja Viipuri.**
- **Majoitus hotelli Moskovassa ja Viipurissa.**
- **Mukaan mahtuu muutama mukava ihminen.**
- **Tiedustelut Alina-Sinikka Salonen p. 040 7437042, a-s.salonen@pp.inet.fi.**

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

Kirjallisuus

Flink Toivo: Kotiin karkotettavaksi, 30,-

Häkkinen Juho: Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan I – II, 15

Kalevalaseuran vsk. 69-70: Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50,-

Kuivanen Lilja (toim.): Inkerin vuotuisjuhlat, 20,-

Krifors Lars: Oli onnistuttava, 15,-

Nokkala Tapani: Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella: Ensimmäinen kevät, 16,-
Pelastunut albumi, 22,-
Pitkä kotimatka, 14,-

Pelkonen Hannu: Voihan Venäjä, 25,-

Pärnänen E.: Antti Kivekäs I – II, 9,-

Ripatti Maria: Elämä yhden kortin varassa, 16,50

Savolainen Aatu: Suomalainen sissisodassa, 15,-

Savolainen Mikko: Inkerinmaa, 33,50

Seppänen Heikki: Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 25,-

Sihvo Jouko: Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24,-

Sihvo Jouko (toim): Inkerinsuomalaisten kohtalo, 20,-

Störgren Aleksander: Mutkainen tie vapauteen, 10,-

Suominen Hellin: Mooses Putron elämäkerta, 2,50

Survo Arvo: Itku Inkerille, 17,-

Sveriges ingermanländska riksförbund: Sverigeingermanländarnas historia, 24

Tuukkanen Saimi Elämäni helminauha, 5,-

Äänitykset

Inkerikuoro (CD): Minä tyttö, 10,-

Santtu Lauri (äänilevy single): Murrejuttuja, 2,50

Survo Arvo (C-kasetti): Omal maall', 2,-

Kartat

Mustonen: Inkerin kartta v. 1933, 12,-

Randefeldt: Inkerin uusi kartta v. 1992, 10,-

Randefeldt: Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993, 10,-

Muut

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko marmorijalustalla: 15,-

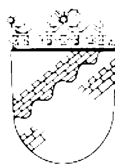
Inkerin pöytälippu (polyesteriä): 8,-

Adressi surunvalitteluun: 7,-

Pakki Nikolai: Inkerin kylän lähihistoria taiteessa, 15,-
Inkeri-keskuksesta ja numerosta 09-3499626

Rautajoki Reijo: Vaietut
s-postitse: reijo.rautajoki@gmail.com
ja hyvin varustetuista kirjakaupoista

INKERILÄISTEN VIESTI

4

2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva: Nyt maistuu jo melkein kesältä. Medeltä ainakin kimalaisen mielestä!

Numero 5–6/2011 ilmestyy viikolla 35. Aineisto toimitukselle 5.8. mennessä.
Numero 7/2011 ilmestyy viikolla 43. Aineisto toimitukselle 6.10. mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2011
30 € kotimaahan ja Ruotsiin,
36 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Menneen ja tulevan välillä

Toivo Flink

Vappu on ohi. Ohi ovat myös tunteita herättäneet eduskuntavaalit. Ellei sulkenut itseään norsunluutorniin, ei voinut olla panematta merkille muutoksia Suomen poliittisessa ilmastossa. Timo Soinin johtamat Perussuomalaiset ovat nousseet poliittisena tekijänä haastamaan maan keskeisiä hallituspuolueita. Vaalien tuloksena joka kuudes uusi kansanedustaja kuuluu perussuomalaisiin. Kaikkiaan uusia eduskunnan jäseniä on vajaat puolet. Keitä ovat nämä uudet päättäjät?

Olen kuullut huomautuksia, että he eivät ole sen kummempia kuin edellisetkään. Kaikki ovat aikanaan aloittaneet nousemalla tuntemattomasta. Itse olen tullut ajatelleeksi, että on koittanut virkamieshallitusten aika. Joka tapauksessa uusi eduskunta ja uusi hallitus on saanut toimivaltuutensa tämän lehden ilmestyessä. Kohta näemme kuinka uudet päättäjät lähtevät edistämään Suomeen työllistämistoimia, yhteiskunnan henkisen hyvinvoinnin ja suvaitsevaisuuden ilmapiiriä. Esimakua siitä, mitä uutta perussuomalaiset tuovat päästyään hallitukseen, voidaan nähdä tutustumalla heidän puolueohjelmaansa ja rinnastamalla sen keskeisiä tavoitteita muiden puolueiden ohjelmiin. Vertailu virkistää.

Kuluvan vuoden heinäkuun 1. päivä jää paluupaikaksi inkerinsuomalaisten paluumuuttoprosessiin. Paluumuuttojono Venäjällä sulkeutuu sinä päivänä. Koko paluumuuttoa ei kuitenkaan katkaista kertaheitoilla. Paluumuuttosulkuun liittyy viiden vuoden siirtymäaika. Lain muutosta valmistellut sisäasiainministeriön ylitarkastaja Elina Setälä julkisti lain uuden sisällön Helsingissä 12. maaliskuuta pidetyssä Suomen Inkeri-liiton ja Kotiseutuliiton järjestämässä seminaarissa. Elina Setälän esitelmä julkaistaan tässä lehdessä. Sitä on syytä lukea huolella.

Tallinnassa tehdään historiaa kuluvan vuoden kesäkuun 11. päivänä. Inkerin rykmentin muistolaatta kiinnitetään juhlallisesti Pyhän Mikaelin kirkon salin seinälle. Moni varmaan ihmettelee mikä Inkerin rykmentti, miksi laatta paljastetaan Tallinnassa ja miksi juuri nyt? Juuri nyt siksi, että aika on kypsä ilmaisemaan kunnioituksemme inkeriläisten taistelulle itsemääräämisoikeutemme puolesta vuosina 1918–1920. Se liittyi kiinteästi myös Viron ja Suomen itsenäisyystaisteluihin. On syytä tiedostaa, että ellei näitä taisteluja olisi käyty, myös nykyinen paluumuuttomme Suomeen olisi jäänyt toteutumatta. ◐

Inkeri puhutti Helsingissä

Inkeri-ajakohtaisseminaari veti paikalle paljon inkeriläisyydestä kiinnostuneita puhujia ja kuuntelijoita.

Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Vaikka välillä mietityttää, löytyykö enää inkeriläisyydestä kiinnostuneita ihmisiä, niin 12.3. järjestetty Inkeri ajankohtaisseminaari ainakin veti paikalle viimevuotiseen tapaan mukavasti yleisöä. Yleisössä näkyi paljon harmaita päitä, mutta nuorempiakin edustajia oli kiitettävästi läsnä. Teemana oli ”Miten inkeriläisyys elää Suomessa”

Kansallisarkiston pääjohtaja, **Jussi Nuorteva** avasi seminaarin puhumalla Unescon suojelukohteista ja siitä mitä tällaiset kulttuuriperinteen kohteet voisivat olla puhuttaessa inkeriläisyydestä. Nuorteva painotti myös kulttuurivaiheiden dokumentoinnin merkitystä.

Viranomaiset äänessä

Nuortevan jälkeen puhujanpönttöön nousivat niin sanotut viranomaisosuuden edustajat. Pietarin pääkonsulaatin konsuli **Kristiina Häikiö** kertoi inkeriläisten paluumuutosta ja sen muutoksesta. Venäjällä tehtiin viime vuonna miljoona viisumia Suomeen ja näistä 700 000 Pietarin pääkonsulaatissa.

Häikiö iloitsi siitä, että Suomen sisäasiainministeriö oli juuri päättänyt lähettää **Esa Markkasen** konsuliksi Pietariin. Päätös oli aivan tuore ja Häikiötä ilahdutti se, että Pietariin saatiin näin asiantuntija hoitamaan inkeriläisten paluumuuttoasia arvoiseensa päätökseen.

Sisäasiainministeriön maahanmuutto-osaston muuttoliikeyksikössä ylitarkastajana toimiva **Elina Setälä** perehdytti kuulijat maahanmuuttolain muutoksiin. (Puhe mukana tässä lehdessä) Tavoitteena on luoda mahdollisimman asiakasystävällinen paluumuutto systeemi, jossa myös viranomaistason asiat hoituvat asiallisesti. Hän totesi toivovansa, että seuraava hallitus on yhtä kiinnostunut paluumuutto asioista kuin nykyinen. Kuten **Toivo Flink** pääkirjoituksessaan totesi, tämä jää nähtäväksi.

Maahanmuuttoviraston tiedemieheksi itseään tituleeraava dosentti **Arno Tanner** nosti mietittäväksi muun muassa sen miten valtaväestö suhtautuu inkeriläisiin. Hän korosti suomenkielen taidon merkitystä onnistuneesti integroidussa paluumuutossa.

Seminaariin oli saapunut mukavasti Inkeri-asiasta kiinnostunutta joukkoa.

Toivo Flink ja Lassi Saressalo toimivat Inkeri-seminaarin aktiivisina puuha- ja puhemiehinä.

Viranomaisosuuden jälkeen siirryttiin kahville ja rupattelemaan vanhojen ja uusien tuttavuuksien kesken.

Puhetta johtivat puheenjohtajat

Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja **Toivo Flink** puhui tauon jälkeen liiton tulevaisuuden haasteista. Hän lanseerasi kolmen T:n ohjelman, jonka osioita ovat tallentaminen, tutkiminen ja tiedottaminen. Näihin alueisiin kuuluu kuhunkin liuta oleellisia alakohtia, kuten Inkerin historian sisällyttäminen peruskoulun historian opetukseen.

Puheenjohtajaa seurasi toinen. Flinkin jälkeen puhujanpönttöön kapusi Viron inkerinsuomalaisten liiton puheenjohtaja **Toivo Kabanen.** Hän kertoi, että Viron inkeriläisistä ja esimerkiksi heidän äidinkielestään on olemassa varsin heikot tilastotiedot. Vaikka Viron inkerinsuomalaiset ovat tästä huolimatta Viron parhaiten organisoituja vähemmistöjä, Kabanen ei usko heitä enää olevan jäljellä 20 vuoden kuluttua. ”Nyt teemme työtä sen eteen, että edes kulttuuriperinteemme säilyy”, Kabanen totesi.

Kolmantena puheenjohtajana puhui Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja **Jouko Sihvo**. Sihvo nostatti ensimmäisen, toisen ja kolmannen polven inkeriläisten käsiä pystyyn. Ensimmäisen niin sanotun muuttoaallon edustajia ei ollut kovin montaa paikalla, mutta seuraavan sukupolven edustajia ja enemmän.

Sihvo totesi, että säätiön ja liiton tavoitteet ovat lähes identtiset, jolloin myös yhteistyö tulisi olla tiukempaa. Hän peräänkuulutti säätiöltä taloudellista tukea liitolla ja aktiivista osallistumista kulttuurin tutkimuksen tekemiseen ja tukemiseen.

Suomen kotiseutuliiton pääsihteeri, dosentti **Lassi Saressalo** puhui seuraavaksi muistojen tallentamisesta ja Inkeri-tietopankin luomisesta. Hän kertoi kytkeytyneensä inkeriläisyyteen aikoinaan opintojen ja tutkimuksen kautta. ”Tein yliopistossa gradun Inkerin uskomusperinteestä ja siihen koukkuun sitten jäin”

Ajatuksia enemmän kuin aikaa

Seminaaripuheenvuorojen jälkeen oli vapaan sanan aika. Kommentteja, kysymyksiä ja monologeja olisi riittänyt varmaan iltaan asti.

Yksi koskettavimmista kommenteista tuli inkeriläiseltä **Mirja Kemppiseltä**.

Hän toivoi, ettei Suomen valtio pakkovenäläistäisi inkeriläislapsia. Kemppinen kertoi turhautuneena siitä kuinka hänen täysin kaksikielinen ja sujuvasti suomea puhuva lapsensa oli pakotettu koulussa ottamaan lukujärjestykseensä "suomi vieraana kielenä" eli S2 opinto-osio. Kemppinen totesi, ettei inkeriläislasten venäläistä identiteettiä tarvitse vahvistaa valtion puolesta.

Taputuksen puheenvuorostaan sai myös **Alina-Sinikka Salonen**, jota oli koskettanut Flinkin puheen toteamus "Historiaa luo myös rakkaus" Salonen totesi, että suomalaisten tulisi vaatia tietynlaista käytöstä myös itseltään sen sijaan, että keskitytään esittämään käyttäytymisvaatimuksia vain paluumuuttajille.

Nuorteva päätti seminaarin ja totesi inkeriläisen kansanperinteen olevan inkeriläisten varassa.

Kaiken kaikkiaan seminaari oli mielenkiintoinen ja lämminhenkinen. Aika vain kului vähän turhan nopeasti. Toivoa vain saa, että tämänkaltainen seminaari saadaan aikaiseksi myös ensi vuonna. Koska tänä vuonna ei järjestetä kesäjuhlia, on hyvä, että on syntynyt sentään uudenlaisia inkeriläisten yhteenkokoontumisperinteitä.

Viime vuoden tapaan Inkeriläisten viesti julkaisee pidettyjen puheiden esitysrunkoja tässä ja tulevissa lehdissä, jotta nekin, jotka eivät päässeet paikalle voivat nauttia seminaarin annista. Tässä ensimmäisessä seminaarilehdessä julkaisemme Elina Setälän ajankohtaisen puheen. ⦶

Inkerinsuomalaisten paluumuuttojärjestelmän lakkauttaminen

Elina Setälä

Lainmuutoksen tausta

Entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevat inkerinsuomalaiset ovat voineet noin 20 vuoden ajan muuttaa Suomeen erityisen paluumuuttojärjestelmän kautta. Paluumuuttojärjestelmä ollaan nyt lakkauttamassa vaiheittain. Järjestelmän lakkauttamisen taustalla on useita syitä. Erityisen inkerinsuomalaisille tarkoitetun oleskelulupamenettelyn ylläpitämistä ei pidetä enää tarkoituksenmukaisena. Nykyinen paluumuuttomenettely on monivaiheinen ja erittäin pitkäkestoinen. Myös suomalaisen syntyperän todentaminen asiakirjoin on viime vuosina merkittävästi vaikeutunut varsinkin nuorempien henkilöiden osalta.

Eduskunta hyväksyi 30.11.2010 ulkomaalaislain 48 §:n muuttamista koskevan sisäasiainministeriön valmisteleman lakiehdotuksen inkerinsuomalaisten paluumuuttojärjestelmän lakkauttamisesta siirtymäajan jälkeen. Laki tulee voimaan 1.7.2011.

Lainmuutoksen keskeinen sisältö

Paluumuuttojärjestelmää ei haluttu lakkauttaa yhtäkkiä, minkä vuoksi päädyttiin säätämään järjestelmän vaiheittaisesta lakkauttamisesta ja viiden vuoden siirtymäajasta. Paluumuuttomenettelyä koskevilla lainsäädännön ja hallin-

tokäytännön muutoksilla pyritään mahdollistamaan paluumuuttojonossa vielä olevien muuttohalukkaiden henkilöiden maahanmuutto nykyistä joustavammin ja nopeammassa aikataulussa ennen järjestelmän lopullista lakkauttamista. Siirtymäajan jälkeen inkerinsuomalaiset voivat hakeutua Suomeen yleisen oleskelulupajärjestelmän mukaisesti eli Suomeen voisi muuttaa esimerkiksi työn, opiskelun tai perhesiteen perusteella.

Inkerin siirtoväkeen kuuluneiden ja Suomen armeijassa vuosien 1939–1945 aikana palvelleiden henkilöiden osalta oikeus paluumuuttoon säilyy järjestelmän lakkauttamisesta huolimatta. Heidän ei tarvitse ilmoittautua paluumuuttojonoon, vaan he voivat jättää oleskelulupahakemuksensa suoraan Suomen edustustoon. Luvan myöntämisen edellytyksenä on edelleen Suomessa käytössä oleva asunto. Muiden inkerinsuomalaisten tulee ilmoittautua (enää Venäjällä käytössä olevaan) paluumuuttojonoon Suomen edustustossa viimeistään 1.7.2011, jolloin jono suljetaan ja alkaa viiden vuoden siirtymäaika. Jos Suomeen muuttamisesta mahdollisesti kiinnostunut Venäjällä asuva inkerinsuomalainen ei ole vielä ilmoittautunut paluumuuttajaksi, on hänellä siis vielä mahdollisuus ilmoittautua 1.7.2011 saakka. Niille henkilöille, jotka eivät ilmoittaudu jonoon kyseiseen päivään mennessä, ei voida myöntää oleskelulupaa paluumuuttajana.

Paluumuuttajaksi ilmoittautuneiden tulee hakea oleskelulupaa ennen viiden vuoden siirtymäajan päättymistä eli viimeistään 1.7.2016. Tämän ajankohdan jälkeen jätetyn hakemuksen johdosta ei oleskelulupaa voida enää paluumuuton perusteella myöntää. Oleskeluluvan myöntämisen ehdot säilyvät ennallaan lukuun ottamatta velvoitetta osallistua paluumuuttovalmennukseen. Inkerinsuomalaisten tulee siis edelleen osoittaa suomalainen syntyperänsä alkuperäisin asiakirjoin ja suorittaa kielitutkinto (suomen tai ruotsin kielen taidon tulee olla vähintään taitotasoa A.2). Lisäksi heillä tulee olla käytössään asunto Suomessa. Oleskeluluvan myöntäminen ei edellytä, että paluumuuttajan toimeentulo Suomessa on turvattu.

Elina Setälä puhui seminaarissa Sisäasiainministeriön maahanmuutto-osaston muuttoliikeyksikön ylitarkastajan ominaisuudessa.

Myös paluumuuttajan perheenjäsenelle voidaan myöntää oleskelulupa ilman turvattua toimeentuloa, jos perheenjäsenen oleskelulupahakemus on jätetty ennen siirtymäajan päättymistä 1.7.2016. Perheenjäsenelle voidaan kyseisen ajankohdan jälkeenkin jätetyn oleskelulupahakemuksen johdosta myöntää oleskelulupa perhesiteen perusteella, mutta silloin toimeentulon edellytetään olevan turvattu esimerkiksi paluumuuttajan ansiotuloilla.

Koska paluumuuttojono on enää käytössä ainoastaan Venäjällä, muualta (esimerkiksi Virosta) tulevat henkilöt ovat ilmoittautuneet edustustolle paluumuuttajaksi suoraan jättämällä oleskelulupahakemuksen. Oleskelulupahakemukset on siis käsitelty jonotuksetta. Määräaika paluumuuttajaksi ilmoittautumiselle merkitsee sitä, että muualta kuin Venäjältä tulevan inkerinsuomalaisen pitää jättää oleskelulupahakemuksensa viimeistään 1.7.2011. Euroopan unionin kansalaisen osalta oleskeluoikeuden rekisteröinti on kuitenkin ensisijainen toimenpide. Oleskelulupaa

paluumuuttajana ei voida myöntää, jos oleskeluoikeuden rekisteröinnin edellytykset täyttyvät.

Paluumuuttomenettelyn kulusta

Nykyistä hallintokäytäntöä muutetaan lainmuutoksen myötä siten, että jonotusnumerojärjestelmästä luovutaan. Paluumuuttoasioita ei jatkossa enää käsitellä jonotusnumeron mukaisessa järjestyksessä. Jonotusjärjestelmä on ollut yksi hidastava tekijä monen muuttohalukkaan paluumuuttajan osalta. Jatkossa oleellista on ainoastaan se, että henkilö on ilmoittautunut paluumuuttojonoon. Jonossa olevat henkilöt voivat vapaassa järjestyksessä hakeutua paluumuuttovalmennukseen ja ilmoittautua kielitutkintoon.

Vaikka paluumuuttovalmennukseen osallistuminen ei enää ole pakollista, sitä kuitenkin järjestetään edelleen siirtymäkauden ajan. Paluumuuttovalmennus on koettu hyödylliseksi ja monien jonossa olevien voidaan arvioida olevan valmennuksen tarpeessa. Paluumuuttovalmennuskurssien ryhmien määrää lisätään jonkin verran nykyisestä. Valmennuksen sisältö tulee olemaan nykyisenkaltainen. Valmennuksen päätavoitteena on, että henkilö saavuttaa kielitutkinnossa vaadittavan kielitaidon. Paluumuuttovalmennukseen sisältyy myös yhteiskuntatietoutta kielen opetukseen upotettuna.

Kielitaidon voi osoittaa suorittamalla joko Maahanmuuttoviraston järjestämän kielitutkinnon tai osallistumalla Suomessa yleiseen kielitutkintoon. Maahanmuuttovirasto on suunnitellut järjestävänsä kielitutkintoja nykyistä useammin (Pietarissa, Petroskoissa, Moskovassa ja Helsingissä), jotta mahdollisimman monella olisi mahdollisuus osallistua tutkintoon.

Lainsäädännön ja hallintokäytännön muutoksista voidaan arvioida hyötyvän erityisesti kielitaitoiset, aktiiviset ja muuttohalukkaat henkilöt. Kieltä hyvin jo ennestään osaavat inkerinsuomalaiset voisivat suorittaa kielitutkinnon ilman valmennukseen osallistumista. Paluumuuttajien kannalta olennainen parannus nykyjärjestelmään verrattuna on se, että paluumuuttomenettelyn kokonaiskesto lyhenee merkittävästi, koska enää ei tarvitse odottaa omaa vuoroaan. Jos kielitutkinto on suoritettu ja asunto on tiedossa, voi oleskeluluvan saada hyvinkin nopeasti. Kaikkia Suomeen muutosta kiinnostuneita pyritään kannustamaan aktiivisuuteen sekä kielitaidon kehittämisen että asunnon hankkimisen osalta. Esimerkiksi paluumuuttovalmennukseen osallistumista ei pitäisi jättää siirtymäajan loppupäähän, koska kaikki halukkaat eivät välttämättä mahdu kurssille valitsemanaan ajankohtana.

Paluumuuttojonon purkamisen edistämiseksi Pietarin pääkonsulaattiin sijoitetaan toukokuussa 2011 maahanmuuttoasioiden yhdyshenkilö. Myös kansalaisjärjestösektorilla ollaan toteuttamassa lähialueyhteistyöhanke, jonka yhtenä tavoitteena on tehostaa tiedottamista muun muassa suomalaisesta yhteiskunnasta, Suomen työllisyystilanteesta, asuntotarjonnasta ja palveluista. ◐

Lisätietoa

- Laki ulkomaalaislain 48 §:n muuttamisesta (57/2011)
- Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 48 §:n muuttamisesta (HE 252/2010 vp-www, HE 252/2010 vp-pdf)

Maahanmuuttovirasto tiedottaa myöhemmin keväällä muun muassa verkkosivuillaan (www.migri.fi), edustustoissa ja joissakin lehdissä kielitutkintojen, paluumuuttovalmennuskurssien ja niihin ilmoittautumisten ajankohdista. Maahanmuuttoviraston verkkosivuille tullaan myös lisäämään muuta paluumuuttajille suunnattua tietoa kulusta.

Liiton kevätkokous 26.3.2011
pidettiin Inkeri kodissa, Karjalatalolla.

Anne Tuohimäki

Aluksi laulettiin yhteisesti Suomen kansan sävelmästä Kansalaislaulu (Olet maamme armahin Suomenmaa) muutama säkeistö.

Puheenjohtajaksi valittiin **Toivo Flink**, joka kutsui sihteeriksi **Anne Tuohimäen**.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin **Annikki Kelo** ja **Aliisa Majava**.

Kokouksen laillisuuden toteamisen jälkeen hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Esiteltiin tilinpäätös, joka koostuu toimintakertomuksesta ja tilikertomuksesta tilintarkastajien lausunnon kera.

Tyydytyksellä todettiin, että kertomusvuoden tulos oli ylijäämäinen

Tilinpäätös hyväksyttiin ja se vahvistettiin.

Tili ja vastuuvapaus myönnettiin asianomaisille v. 2010.

Kokouksen lopuksi todettiin, että valitettavasti mikään jäsenjärjestöistä ei ole halukas järjestämään v. 2011 kesäjuhlia.

Hyvät lehtemme lukijat ja Suomen Inkeri-liitto ry:n henkilöjäsenet.

Tämän lehden välissä on Suomen Inkeri-liitto ry:n vuoden 2011 jäsenmaksun tilillepanokortti niille, henkilöille, jotka haluavat olla yhdistyksemme henkilöjäseniä. Henkilöjäsenen maksu on 10 €.

Pyydämme teitä kirjoittamaan tilillepanokortin tiedonantoja osaan **jäsenen nimen ja osoitteen.** Varsinkin silloin, jos maksatte jonkun toisen henkilön puolesta jäsenmaksun, on jäsenen nimi ja osoite erittäin tärkeä, jotta saamme pidettyä yhdistyslain mukaisen jäsenluettelomme ajan tasalla.

Yhdistyslaki määrää, että jäsenistöstä täytyy pitää jäsenluetteloa, jossa tulee olla jäsenen nimi ja kotipaikka.

Ne henkilöt, joiden kotipaikkakunnalla ei ole omaa toimivaa jäsenjärjestöä sekä myös ne henkilöt, jotka oman jäsenjärjestönsä jäsenyyden lisäksi haluavat olla myös Suomen Inkeri-liitto ry:n suoria henkilöjäseniä ja täten haluavat tukea yhdistyksemme toimintaa, voivat liittyä jäseniksi.

- Jäsenellä on äänioikeus liiton kokouksissa ja täten mahdollisuus vaikuttaa liiton toimintaan.
- Jäseneksi voivat liittyä ne, jotka hyväksyvät yhdistyksen säännöt ja tarkoituksen.
- Jäsenet hyväksyy yhdistyksen hallitus.

Jäseneksi pyrkivää henkilöä pyydämme ottamaan yhteyttä toimistonhoitaja Annikki Keloon puh. 045 2612 342.

Inkerinmaa, joka on ja jota ei ole

Ludmila Talzi

Aika on armoton

Vuosi sitten olin Skuoritsassa saattamassa enoani viimeiselle matkalle. Silloin ymmärsin, että pitkään suunnittelemani juurieni historian tutkiminen on kohta mahdotonta, kun vanhempi sukupolvi on hiljaa jättämässä meitä.

Palattuani kotiin, aloin haastattelemaan vanhempiani, mummoni siskoja ja serkkuja, jotka vielä muistavat hyvin viime vuosisadan tapahtumia. Aloitin järjestelemään suvun valokuva-arkistoa ja kirjoittamaan nimiä ylös. Tämä työ on vienyt mukanaan eikä varmaan koskaan lopu. Se on tuonut välillä paljon iloa, kun löytyi jotain uusia tietoja suvusta, uusia sukulaisia. Välillä se on tuonut surua, kun olen lukenut mummoni kirjeitä Imatralta ja Vainikkalasta ennen perheeni palauttamista Neuvostoliittoon sodan jälkeen. Tämän työn varrella olen tavannut tosi paljon mukavia, ihania ihmisiä, jotka antoivat voimia ja halua jatkaa tätä matkaa menneisyyteen.

Samalla olen huomannut, että Suomessa nuorempi sukupolvi tietää aika vähän Inkerinmaasta. Tutuilta nuorilta kyselin, missä Inkeri on ja tosi harva tiesi vastauksen. Sen seurauksena, kun Huittisten kirjastossa mietittiin mitä näyttelyä järjestetään, ehdotin Inkeri-aiheista. Se toteutui tammikuussa 2011, nimeksi tuli: Inkerinmaa, joka on ja jota ei ole. Ei silloin tullut mieleeni, että näyttelyn järjestäminen vaatii paljon muutakin kuin materiaalin kokoamista. Ensin piti valmistaa taulut; loppujen lopuksi sain koko perheeni touhuamaan tämän näyttelyn ympärille. Itse

Ludmila Talzi osallistui Huittisten inkeri-näyttelyyn pitämällä esityksen inkeriläisyydestä ja osallistumalla aineiston järjestämiseen ja keruuseen.

olen jatkanut Inkeri-aiheisten kirjojen lukemista ja materiaalin kokoamista. Tuli hankittu monta uuttakin kirjaa. Kun järjestelin kirjastossa näitä kirjoja vitriiniin, eivät ne oikein sinne mahtuneetkaan, kokoelmassani olikin niitä jo yli 50.

Näyttely oli hyvin otettu vastaan paikkakunnallamme, sain paljon kannustavaa ja kiittävää palautetta. Näyttelyn yhteyteen oli järjestetty myös luento, jossa sain kertoa Inkerin ja oman perheen historiasta. Kaikki kuuntelijat eivät edes mahtuneet saliin; jotkut seisoivat ovella. Siinä huomasin, että historia kiinnostaa eikä työ tullut tehty turhaan.

Tällä kaikilla haluaisin vain sanoa, että me, nuorempi sukupolvi Inkerin suomalaisia, joka ei ole nähnyt sotaa, muistamme, kunnioittamme ja olemme ylpeitä omista juuristamme! ◑

Inkeri tutuksi Huittisten kirjastossa

Juha-Ville Kangas

Inkerinmaa ja inkeriläiset ovat melko tuttuja sanoina, mutta missä Inkerinmaa on ja keitä inkeriläiset ovat?

Näihin kysymyksiin antoi vastauksia Huittisten kirjastossa tammikuussa esillä ollut näyttely. Näyttelyssä oli kattavasti tauluilla sanoin ja kuvin kerrottu Inkerinmaan historia aina Ruotsin valtakaudelta – 1600-luvulta lähtien.

Havainnollisti esille tuli Inkerinmaan laajuus heti Suomen ja Neuvostoliiton rajalta Pietariin asti. Yllättävää oli huomata, että inkeriläiset ovat olleet suomalaisia niin kieleltään ja mieleltään; keskellä venäläisiä asui suomalainen kansa, joiden evankelinen uskonto omine seurakuntineen oli tärkeä kiinnekohta inkeriläisten elämässä. Vahvaa seurakuntaelämää kuvasivat mm. esillä olleet taulut Tuutarin ja Skuoritsan seurakunnista. Kaikki elämä kulki kristinuskon kautta – myös hyvä koulutus, joka oli itsestään selvyys Inkerin kansalle.

Inkeriläisten siirrot 2. maailmansodan aikana keskeltä kuohuvaa Neuvostoliitoa esitettiin kattavasti; ensin Viron kautta Hangon karanteenileirille ja edelleen eri puolille Suomea. Ja sodan jälkeen pakkopalautukset takasin Neuvostoliittoon.

Näyttelyyn liittyi myös FM **Ludmila Talzin** pitämä esitelmä salin täyteiselle yleisölle inkeriläisyydestä. Hän on itse inkeriläinen ja kokenut nuoruudessaan vanhempiensa ja isovanhempiensa kautta suvun vaiheet. Nyt, kun muistoja ja muistajia on, hän on kerännyt haastatteluin kattavan historian oman sukunsa kohtaloista.

Näyttelyssä oli esillä runsaasti esineistöä, joka on kulkenut isovanhempien mukana siirtojen aikana Suomeen, takasin Neuvostoliittoon ja nyt taas Suomeen.

Näyttely ja esitelmä kertoivat vahvasti siitä, että inkeriläisyys elää, vaikka maata ei enää olekaan – kuin muistoissa. ◑

Tutkimusaiheena kerrottu, muisteltu ja keskusteltu inkerinsuomalaisten paluumuutto

Minna-Liisa Salonsaari

FM, tohtorikoulutettava, Suomen akatemian rahoittama Vieraita idästä -hanke.

Miten inkerinsuomalaiset paluumuuttajat muistelevat muuttoaan Suomeen? Mitä ja miten paluumuutosta kerrotaan? Mitä on muisteltu ja kerrottu inkerinsuomalaisten paluumuutto? Mitä kerronta ja muistitieto kertovat paluumuutosta ja sopeutumisesta?

Inkerinsuomalaisten paluumuuton muistelu, kerronta ja keskustelut sekä paluumuuton tarkastelu niiden kautta ovat aiheena kulttuuriperinnön tutkimuksen väitöskirjatutkimuksessani, jota teen Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen koulutusohjelmassa Porin yliopistokeskuksessa. Vuosina 2010–2011 työskentelen tohtorikoulutettavana Suomen akatemian rahoittamassa Vieraita idästä -hankkeessa (engl. Strangers from the East – Narratives of Karelian Exiles and Re-immigrants from Russia Regarding their Integration in Finland) (projektinumero 128401). Hanketta johtaa dosentti **Outi Fingerroos** Jyväskylän yliopistosta.

Tarttuessani tutkimusaiheeseeni, en ollut erityisemmin perehtynyt Inkeriin, inkerinsuomalaisuuteen tai paluumuuttoon. Se mitä tiesin, liittyi lähinnä kansanperinteeseen sekä rajamuutosten historiaan. Nyt jo taakse jääneen kansantanssiharrastuksen myötä olin törmännyt inkeriläisiin kansantansseihin ja -musiikkiin. Lähdin tutkimusmatkalleni innostuneena, vailla ennakko-oletuksia ja avoimin mielin.

Lähestyin tutkimusaihettani kirjallisuuden kautta. Kuluneen reilun vuoden aikana olen lukenut tai selaillut valtavat määrät niin paluumuuttoa kuin Inkerin ja inkerinsuomalaisten vaiheita käsittelevää kirjallisuutta tutkimuksista muistelmakirjallisuuteen, kaunokirjallisuuteen ja runouteen. Kirjallisuudesta olen saanut taustatietoa tarkastelemastani aiheesta sekä kerrontatavoista.

Tutkimukseni merkityksen näen ensinnäkin muistitiedon keräämisessä, ainutlaatuisen ilmiön tarkastelemisessa sekä tallentamisessa. Saatua tietoa voidaan hyödyntää esimerkiksi käytännön maahanmuuttotyössä. Lisäksi tutkimuksen kautta on mahdollista välittää tietoutta monelle suomalaiselle yllättävän tuntemattomasta aiheesta.

Arvokkaat muistot ja kertomukset

Muistitieto ja kerronta ovat arvokasta tietoutta, joka on tallettamisen ja tarkastelemisen arvoisia. Paluumuuttoon liittyvän muistitiedon ja kerronnan tarkasteleminen on erityisen ajankohtaista nyt, kun kahden vuosikymmenen mittainen paluumuutto on nykyisellään päättymässä. Kyseessä on merkittävä ilmiö, sillä ovathan paluumuuttajat Suomen suurin maahanmuuttajaryhmä ja muutoinkin paluumuutto on monessa suhteessa erityislaatuinen ilmiö. Paluumuuton voi nähdä myös jatkumona vuosisataiselle tapahtumien ketjulle, joka alkoi savakoiden ja äyrämöisten muuttaessa Inkerin alueelle.

Esimerkiksi haastattelujen avulla on mahdollista tavoittaa paluumuuttajien omia kokemuksia, kertomuksia paluumuuttajien omista lähtökohdista ja koke-

muspohjasta käsin. Kertoja kertoo sen, mitä hän haluaa tai kykenee kertomaan. Vaikutuksensa on toki myös sillä, mitä kertoja uskoo kuulijan haluavan kuulla. Haastattelu on vuorovaikutusten summa. Yhtenä osana, toisinaan suuressakin osassa, kerrontaa ovat sopeutumiseen ja kotoutumiseen liittyvät kysymykset. Muistitieto pitää sisällään tietoa, josta niin sanottu virallinen tieto ei välttämättä kerro. Tätä niin kutsuttua ”toista tietoa” on mahdollista hyödyntää esimerkiksi käytännön maahanmuutto työssä.

Tutkimustani varten olen haastatellut paluumuuttajia Satakunnan alueella, jossa paluumuuttajat ovat muun Suomen tavoin suurin maahanmuuttajaryhmä. Haastateltavien etsintä jatkuu edelleen ja mahdollisuuksien mukaan haastattelen myös muiden alueiden paluumuuttajia.

Keräämieni haastattelujen ohella tarkastelen esimerkiksi arkistoaineistoja, erilaisia julkaisuja tai julkaisemattomia kirjoituksia. Yhteistä näille tutkimusaineistoilleni on, että ne ovat paluumuuton representaatioita. Yksinkertaistetusti sanottuna representaatiolla tarkoitan jonkun asian esittämistä esimerkiksi sanallisesti tai kuvallisesti. Representaatio on keino tarkastella muutoin aineetonta asiaa. Representaatio kuvaa asiaa tekijänsä lähtökohdista käsin, oli tekijänä paluumuuttaja tai joku muu.

Tietoa eteenpäin

Syksyllä 2010 pidin kulttuuriperinnön tutkimuksen oppiaineeseen luentokurssin, jossa käsittelin inkerinsuomalaisten vaiheita 1600-luvulta tähän päivään ja paluumuuttoon asti. Ensimmäisellä luentokerralla pyysin opiskelijoita kirjoittamaan, mitä heidän mieleensä tulee inkerinsuomalaisista, entisen Neuvostoliiton alueen suomalaisista sekä paluumuuttajista. Tietämys osoittautui heikoksi. Vastaukset olivat stereotyyppisiä yleistyksiä. Monella karjalaiset ja inkerinsuomalaiset menivät sekaisin. Luentokertojen jälkeen opiskelijat kirjoittivat valitsemastaan aiheesta esseen. Useat esseet olivat erittäin hyviä ja osoittivat asiaan perehtyneisyyttä, joidenkin kohdalla jopa innostuneisuutta. Kiinnostusta siis löytyi, kunhan tieto pääsi perille.

Salonsaari osallistui myös keväiseen Inkeri-seminaariin, jossa varsin moni tuntui olevan kiinnostunut hänen tutkimusprojektistaan.

Opiskelijoiden tietämättömyys ei ole poikkeus, vaan se vaivaa muitakin suomalaisia. Asia ei ole läsnä päivittäin, ellei omaan lähipiiriin kuulu inkerinsuomalaisia tai muutoin löydy erityistä kiinnostusta asiaan. Toisinaan aihe toki nousee esille ja keskusteluihin. Tällaiset keskustelut ovat reprsentaatioita yhtälailla.

Kuulen mielelläni kokemuksia paluumuutosta eri näkökulmista käsin. Kerron tutkimuksestani mielelläni lisää. Olen kiitollinen kaikista vinkeistä, jotka auttavat minua tutkimuksessani eteenpäin. Minuun voi ottaa yhteyttä sähköpostitse osoitteeseen **minna-liisa.salonsaari@utu.fi** tai postitse osoitteeseen Minna-Liisa Salonsaari, Turun yliopisto, Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen koulutusohjelma, PL 124, 28101 Pori. ◐

Suomeen kotiutunut taiteilija

Irja Kasinskaja ja Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Uralilta Suomeen kotiutunut **Valtteri Lamberg** maalaa muotokuvia ja luontoa. Hän kiinnostui piirtämisestä ja maalaamisesta jo lapsena ja viihtyi erilaisissa maalauskerhoissa. Vaikka maalaaminen oli aluksi vain harmiton harrastus se muuttui kuitenkin ammatiksi. Lamberg opiskeli venäjällä taideammattikoulussa vuosina 1994–1996. Valmistuttuaan koulusta hän toimi usean vuoden ajan taidemaalarina Venäjällä, kunnes muutti vuonna 1999 isovanhempiensa kotimaahan Suomeen, jossa hän täydensi ammattiaan opiskelemalla oppisopimuksella taidekehystäjän ammatin.

Valtteri kertoo kotiutuneensa hyvin Suomeen. "Suomen opiskelu oli aluksi vähän vaikea, kun minulla on niin huono kuulo", Valtteri naurahtaa.

Lambergin muotokuvien hahmot ovat rauhallisia ja eloisia. Värien käyttö on pehmeää ja miellyttävää katsella.

"Olen miettinyt pitkään aiheita ja keinoja joilla ilmaista muotokuvamaalauksen kautta miehen ja naisen välistä suhdetta. Olen myös aina halunnut maalata ihmisiä ja nyt uskon löytäneeni hyvän urapolun. Olen kuitenkin vasta tämän *tien* alkupäässä", Valtteri kertoo.

Lambergin maalauksissa ihmiset eivät ole merkkihenkilöitä, joiden muotokuvaan pitäisi ikuistaa henkilön koko elämänkerta. Nuori taiteilija ei edes pyri tallentamaan ihmisistä jotain statusta. Hän haluaa ikuistaa hetken tunteen, mielialan tai vaan satunnaisen tilanteen.

Muotokuvien lisäksi Lamberg maalaa luonnossa maisemia. Maalatessaan luonnossa Lamberg tuntee olevansa osa luontoa ja näin maalauksestakin tulee elävän ja todenoloinen.

Lamberg on otettu Suomessa taiteilijana hyvin vastaan, hän on pitänyt näyttelyitä muun muassa Vääksissä, Nastolassa, Tampereella ja Helsingissä. Kotikaupungissa Lahdessa Remrantin näyttely on kuitenkin ensimäinen. ◐

Lamberg maalaa usein tuttuja kasvoja. Tämän taulun kasvot ovat varsin tutut, sillä ne ovat taiteilijan itsensä.

Ilmoittajille: *Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.*

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Bessede-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

- Ke 8.6. Vaiveron myllytila, Myllytilantie 34 klo 12–16 karjalaisten ja inkerinsuomalaisten päivä. Musiikkia mm. **Anita Illine** ja soitinrakentaja **Dmitri Demin.**
- Su 4.9. klo 14 Seurakunnan aulakahviossa kesämuistoja ja kuvakertomus viime kevään Israelin matkalta.
- Su 2.10. klo 14 Seurakunnan aulakahviossa syyskokous ja sen jälkeen kerrotaan takuueläkkeestä.
- Su 6.11. klo 14 Seurakunnan aulakahviossa kerho.
- Su 4.12. klo 14 Seurakuntakeskuksen isossa salissa joulujuhla ja jouluateria. Saamme vieraaksi Lahden inkerinsuomalaisia.

Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2011 toiminta

- 10–12.6. Matka Viron inkeriläisten kesäpäiville omalla linja-autolla.
- 8.8. klo. 12 Kerhopäivä Immilässä Marja ja Albin Rämöllä. Kuljetus kimppakyydein.
- 12.9. klo. 15 Kerhoilta
- 10.10. klo. 15 Syyskokous
- 14.11. klo. 15 Kerhoilta
- 4.12. Joulumatka Hyvinkäälle paikallisten inkeriläisten vieraaksi omalla linja-autolla.

Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

28.5. klo 14 Inkerin kansanmusiikkisoittimet-työpaja. Työpajassa tutustutaan Inkerin kansansoittimiin sekä opetellaan niiden rakentamista ja soittamista soitinrakentaja/muusikko **Dmitry Deminun** ohjeistuksella. Ilmoittautuminen 25.5.2011 mennessä.

Ilmoittautumiset/tiedustelut

- Anitta Iline anittankeriseura.com tai p. 050 565 9805
- Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
- Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Suomi Sydämessä

Juhla ulkosuomalaisille ja heidän ystävilleen 1.-4.7.2011

Tervetuloa ulkosuomalaisjuhlaan Suomen Turkuun!

Siirtolaisuusinstituutti järjestää yhteistyökumppaneineen Turussa 1.-4.7.2011 suuren ulkosuomalaisjuhlan "Suomi Sydämessä" Toivotamme tervetulleiksi juhlaan kaikki ulkosuomalaiset, heidän sukulaisensa ja ystävänsä sekä muut asiasta kiinnostuneet.

Turun linna

Ulkosuomalaisjuhlan ohjelmistoon kuuluu muun muassa:

- esitelmiä ja pienoisseminaareja (mm. Pohjois-Amerikka, Ruotsi, Inkeri, Sotalapset)
- sukututkimusta
- musiikki- ja tanssitapahtumia
- näyttelyjä
- golf- ja pesäpalloturnaus
- filmifestivaali
- kansantanssifestivaali
- Siirtolaispuiston ja -muistomerkin vihkiminen
- markkinatori (mm. järjestöjen esittelytiskejä ja tuotteiden myyntiä)
- retkiä ja opastettuja kierroksia

TURKU ÅBO 2011
EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

Samaan aikaan juhlitaan Turun kulttuuripääkaupunkivuotta 2011, joten kaupungista löytyy paljon erilaisia tapahtumia. Samana viikonloppuna voi vierailla Keskiaikaisilla markkinoilla. Tapahtuman jälkeen on mahdollista osallistua Suomi-Seuran Matkatoimiston järjestämille retkille Suomessa sekä naapurimaissa. Matkatoimiston kautta voi myös ostaa erikoishintaisen matkan Torontosta Turkuun, kysyä lentohintoja muista kohteista ja saada apua matkajärjestelyihin **(www.suomiseuranmatkat.fi).**
Tiedustelut: Turku2011@finsocietytravel.fi

Aurajoki

Tapahtuman kotisivuilta löytyy tarkempaa tietoa juhlan ohjelmasta, ilmoittautumisesta, majoituksesta ja retkistä. Lisäksi sieltä löytyy tietoa niille, jotka ovat kiinnostuneet esimerkiksi pelaamaan pesäpalloa tai golfia, osallistumaan pienoisseminaareihin puhujana, esittelemään tuotantoaan filmifestivaalilla tai varaamaan esittely- tai myyntipöydän torilta.

Siirtolai instituutti

Sydämellisiin tapaamisiin!

Lisätietoa ja ilmoittautumislomake: www.siirtolaisuusinstituutti.fi/usj/

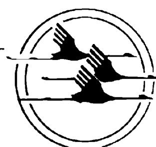
Tiedustelut: **Koordinaattori Heini Hartikainen, Siirtolaisuusinstituutti, hvhart@utu.fi, puh. +358-40-1680-268**

Pesäpallo: Anne Aatola, Varsinais-Suomen Pesis, toimisto@varsinais-suomenpesis.fi, puh. +358-40-3578-768
Satu Mikola, Varsinais-Suomen Pesis, satu.mikola@varsinais-suomenpesis.fi, puh. +358-400-826354
Golf: Juha Laukkanen, Harjattula Golf & Country Club, juha.laukkanen@harjattula.fi, puh. +358-40-7545106
Filmifestivaali: Antti Välikangas, antti.valikangas@filmihalli.fi, puh. +358-500-591169
Kansantanssi-festifaali: Leena Aho, Turun kansantanssin ystävät ry, leena.aho@turku.fi, puh. +358-50-5546116

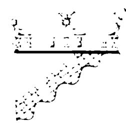
Siirtolaisuusinstituutti
Eerikinkatu 34
FIN-20100 Turku, Finland

Puh. / Tel. +358-2-2840 443
Fax +358-2-2333 460

www.siirtolaisuusinstituutti.fi
www.migrationinstitute.fi

INKERILÄISTEN VIESTI

5–6

2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kuvien lähettäjille tiedoksi: Harmillisen usein sähköpostitse lähetetyt kuvat ovat kooltaan liian pieniä kantta varten. Tästä johtuen toimitus pyytää, että kuvatiedostoja ei ns. pakattaisi pienempään muotoon. Sisäsivuille pienemmätkin toki kelpaavat, mutta kanteen tulevan kuvan painokelpoisuuden voi alustavasti tarkistaa esim. suurentamalla kuvaa näytöllä 300–400 %. Jos kuva ei mene pikselimössöksi, se todennäköisesti voidaan myös painaa hyvälaatuisena kannen kokoisena. (Poikkeuksia on.)

Kuvat voi toimittaa .eps, .tiff, .jpg muodoissa (kuvatiedostoissa ei saa käyttää pakkauksia). Resoluutio on 300 pistettä tuumalle, 1:1 koossa.

Kansikuva: Kumpaisellakin oma laskeutumisalustansa.

Numero 7/2011 ilmestyy viikolla 43. Aineisto toimitukselle 6.10 mennessä.
Numero 8/2011 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 25.11 mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2011
30 € kotimaahan ja Ruotsiin,
36 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy, Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain eriksee pyydettäessä

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Hyvät ihmiset, muistakaa toisianne!

Toivo Flink

Huh hellettä! Toivottavasti ei enää elokuussa samanlaista kuin alku- ja keskikesällä. Kyllä sen sietää, kun pitää mielessä, ettei sitä kestä jouluun asti. Heinäkuun lopun viileyden meikäläinen on ottanut vastaan suorastaan taivaan lahjana. Syksyn tullen virkeytemme palaa. Samalla palaa tarve koota mielessä kesän kuulumisia ja jakaa niitä ystävien ja tuttavien kanssa. Tämänkertainen kaksoisnumero tarjoaa tuhdin paketin menneistä tapahtumista.

Kulunut kesä olikin suomalaisuutemme kannalta merkittävä. Kerron tässä kahdesta virstapylväästä.

Tallinnan vanhassa kaupungissa Pyhän Mikaelin kirkossa paljastettiin 11. kesäkuuta muistolaatta Inkerin rykmentin kaatuneille sotilaille. He taistelivat Viron asevoimissa vuosina 1919–1920. Tallinnan seuran puheenjohtajan **Vladimir Varin** alkuperäisenä ajatuksena oli sijoittaa muistolaatta Vapaudenaukion vanhan Inkerin bastionin seinään. Aikeesta piti luopua muinaismuistovaatimusten vuoksi. Näin päädyttiin Pyhän Mikaelin kirkkoon.

Muistolaatan paljastivat Viron kirkon emeritusarkkipiispa **Kuno Pajula** ja Inkerin rykmentissä palvelleen sotilaan jälkeläinen **Elgi Mörder**. Tervehdyksessään Suomen suurlähettiläs **Aleksi Härkönen** piti laatan paljastamista tärkeänä. Onhan Viron uudelleen itsenäistymisestä tänä vuonna kulunut 20 vuotta. Tapahtuman merkeissä pidettiin muistojumalanpalvelus. Samalla julkistettiin rykmentille omistettu kirja.

Turussa vietettiin Siirtolaisuusinstituutin järjestämää siirtosuomalaisten juhlaa 1.–4. heinäkuuta. Juhlaan osallistui myös Suomen, Venäjän, Viron ja Ruotsin inkerinsuomalaisten järjestöjen edustajia. Eikä yksin taideohjelmiin. Kahdessa seminaarissa pohdittiin järjestöjemme yhteistyön laajentamista ja yhteistoiminnan vakiinnuttamista muiden tahojen kanssa. Yhtenä sellaisena on juhlan järjestäjänä toiminut Siirtolaisuusinstituutti.

Ulkosuomalaisia ajatellen esim. amerikan- ja kanadansuomalaiset ovat eri arvoasemassa kuin inkerinsuomalaiset, jotka mielletään Suomessa toisen luokan suomalaisiksi. On selvää, että tämä vääristynyt kuva täytyy oikaista. Se on meidän tehtävämme. Kukaan muu ei sitä tee puolestamme. Tarkoituksena on nostaa inkerinsuomalaisten arvostus muiden ulkosuomalaisten tasolle.

Tunnetta ja tunnelmaa Viron kesäjuhlissa

Anneli Mylläri (yksi matkalaisista)

Suomen Inkeri-liitto teki matkan Viron inkerinsuomalaisten XXI laulu- ja tanhujuhlille 11.–12.6.2011. Tallinnan seura oli järjestänyt kaksipäiväisen kiitos- ja muistojuhlan menneiden sukupolvien kunniaksi. Juhlapaikat olivat Tallinnassa, Paldiskissa ja Keilassa.

Länsisatamaan kokoontui perjantaiaamuna 28 matkalaista, vanhin 87-vuotias ja nuorin 10-vuotias. Useimmat jo tunsivatkin matkanjohtajan, **Alina-Sinikka Salosen**. Uusia varten hän oli hankkinut tummanpunaisen, nuukahtanutta joulutähteä muistuttavan yli metrin korkuisen kukan ryhmämme tunnusmerkiksi. Matkalippujen lisäksi kukin osallistuja sai rintaansa kiinnitettävän virkatun kukan, joka toimi koko matkan ajan tunnusmerkkinä ryhmään kuulumisesta.

Tallinnan satamasta virolaisen matkatoimiston, Baltic Express Toursin järjestämä bussi vei meidät Vapauden aukion laidalla sijaitsevaan hotelli Palaceen, jonka tilaviin – ja helteen johdosta kuumiin – huoneisiin majoituttuamme porukkamme hajaantui, kukin mieltymystensä mukaan, viettämään vapaata iltapäivää Tallinnassa. Päivämme päättyi yhteiseen illalliseen hotellissa.

Juhlapäivä

Seuraava päivä, lauantai oli ensimmäinen varsinainen juhlapäivä. Juhlat alkoivat kello 12 Tallinnan Pyhän Mikaelin kirkossa pidettävällä jumalanpalveluksella, jonka yhteydessä paljastettiin Inkerin ja Viron vapauden puolesta vuosina 1919–1920 taistelleelle Inkerin rykmentille omistettu muistolaatta. Laatta oli kiinnitetty kirkon sivuseinään ja siihen oli kaiverrettu kaatuneitten nimet ja teksti "Täällä Pohjantähden alla on nyt kotomaamme, mutta tähtein tuolla puolen toisen kodon saamme" Laatan paljastamiseen osallistuivat mm. Viron evankelisluterilaisen kirkon emeritusarkkipiispa **Kuno Pajula** ja Viron Inkerinsuomalaisten liiton puheenjohtaja, kunniakonsuli **Toivo Kabanen**.

Tilaisuudessa kuultiin myös Petroskoin Inkeri-kuoron ja Tallinnan suomalaisen seurakunnan Pohjantähti-kirkkokuoron esityksiä.

Jumalanpalveluksen jälkeen tarjoiltiin alasalissa kirkkokahvit herkullisten voileipien kera. Sitten kiiruhdettiin takaisin hotellille, josta bussi vei meidät muutaman kymmenen kilometrin päähän Põllkülaan. Siellä joukkohautapaikalla pidettiin muistotilaisuus ja kukkien lasku niiden satojen inkerinsuomalaisten muistoksi, jotka vuosina 1941–1944 oli pelastettu sodan jaloista, mutta jotka olivat uupuneet ennen pääsyä Suomeen. Muistotilaisuuden toimittivat Tallinnan suomalaisen seurakunnan kirkkoherra **Hannele Päiviö** ja siirtolaispastori **Markku**

Juhlakulkue matkalla Keilan kirkosta laululavalle. Inkeri-liiton kylttiä kantoi Olli Hirvonen, kyltin tekijä Juulia Tokola.

Päiviö. Tilaisuudessa puhui myös Viron kulttuuriministeri **Rein Lang**, joka totesi, että virolaisten oman historiansa tuntemuksessa on musta aukko inkeriläisiin liittyvien tapahtumien kohdalla. Hän lupasi omalta osaltaan tehdä voitavansa tämän epäkohdan poistamiseksi.

Paldiskiin

Põllkülasta matka jatkui Paldiskin ortodoksiselle hautausmaalle, jossa myös oli kukkien lasku inkeriläispakolaisten muistomerkin äärellä. Täällä tervehdyksen esitti Paldiskin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, inkeriläisäidin lapsenlapsi **Nikolai Pitshugov**.

Helteisestä ulkoilmasta juhlaväki siirtyi yhtä helteisiin sisätiloihin Paldiskin venäläisen yhteiskoulun juhlasaliin. Siellä pidettiin inkerinsuomalaisten lähihistoriaa ja karkotuksia käsittelevä seminaari, jossa esiintyjinä olivat Viljandin Kulttuuriakatemian lehtori **Taisto-Kalevi Raudalainen** ja Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja **Toivo Flink**.

Ilta päättyi merenrannan tuntumassa, Paldiskin Pietarin linnoituksella (Muula

mäed) järjestettyyn illanviettoon. Muutaman sadan metrin päässä sataman torninosturit muistuttivat paikasta, josta lukuisat laivat vuosina 1943–44 kuljettivat inkeriläisiä turvaan Suomen puolelle.

Ympäri Viroa ja naapurimaista saapuneet juhlavieraat hajaantuivat omissa porukoissaan linnoituksen vaihtelevaan maastoon. Omaa ryhmäämme lukuun ottamatta kaikilla muilla taisi olla jonkinlainen grilli tykötarpeineen mukanaan. Virolainen vieraanvaraisuus näkyi siinä, että makkaran ystävät meidänkin ryhmästämme saivat Paldiskin Maximasta ostamansa herkut lämpimiksi.

Yhteinen ohjelma jäi illanvietossa tavanomaista vähäisemmäksi. Vain liiviläisryhmä Kandla esiintyi sekä leikitti ja laulatti yleisöä. Aikaisemmista vuosista poiketen tansseihin osallistuivat nyt vain ympärillämme pyörivät lukuisat hyttysparvet. Komeata, valmiiksi rakennettua kokkoa ei turvallisuussyistä poltettu. Ohjelmatäyteisen päivän jälkeen oli mukava päästä takaisin hotelliin ja unten maille.

Pääkonsertti

Sunnuntain juhlallisuudet aloitti juhlajumalanpalvelus Keilan kirkossa klo 11. Kirkko täyttyi viimeistä paikkaa myöten. Keilan kirkkoherra **Marek Roots** toivotti juhlayleisön tervetulleeksi, liturgina toimi **Markku Päiviö** ja saarnan piti **Hannele Päiviö**. Myös tässä jumalanpalveluksessa kuulimme sekä Petroskoin Inkeri-kuoron että Pohjantähti-kirkkokuoron esityksiä.

Messun jälkeen osallistujat kävelivät torvisoittokunnan tahdittamana juhlakulkueena reilun kilometrin päässä sijaitsevalle Keilan laululavalle, jossa pidettiin näiden XXI:n laulu- ja tanhujuhlien pääkonsertti.

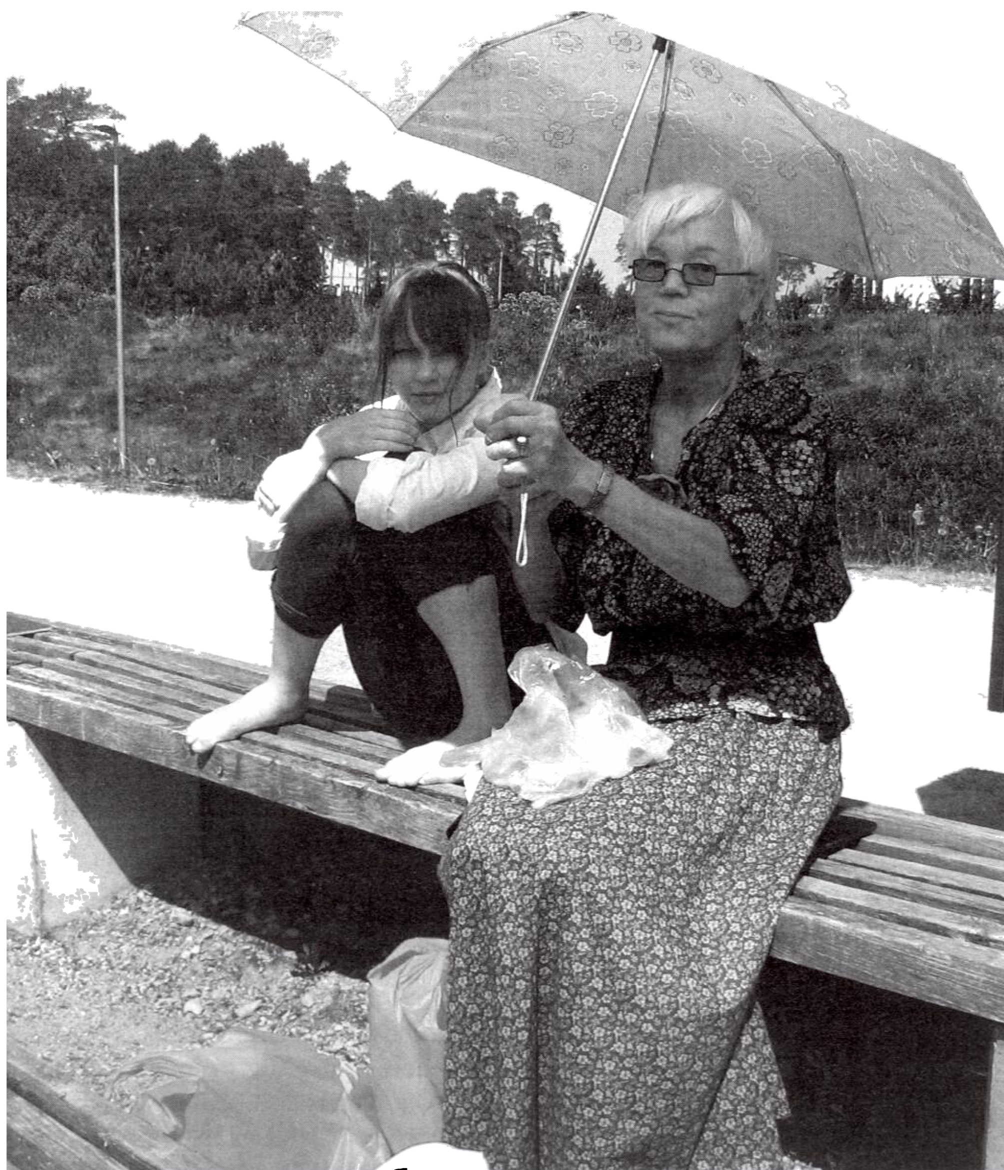
Suomesta huomasin osallistujien joukossa ainakin Lahden seudun Inkeri-seuran ja Inkeri-keskuksen ryhmät. Oma ryhmämme käveli arvokkaasti muiden mukana kantaen etunenässään joukon toiseksi nuorimman, 14-vuotiaan **Juulia Tokolan** tekemää Inkeri-liiton kylttiä.

Lavalta kuulimme toinen toistaan komeammin kajahtavaa kuorolaulua, aluksi kansallislaulut *Maamme*, *Mu isamaa* ja *Nouse, Inkeri*. Seuraavien laulujen lomassa saimme nauttia myös tanhuryhmien visuaalisista taidonnäytteistä. Eikä juhlia ilman puheita. Tervehdyksensä toivat mm. valtiosihteeri **Anne-Ly Reiman** ja Suomen konsuli **Kari Lehtonen**. Seurueeseemme kuulunut, Ruotsista saakka uskollisesti matkoilla mukana kulkeva, **Viktor Tilkku** ikuisti juhlan ohjelman videokamerallaan.

Yleisöä näytti ensi alkuun olevan vähemmän kuin esiintyjiä, mutta tähän löytyi pian selitys. Useat katsojat – ja myös kaikki vuoroaan odottavat esiintyjät – siirtyivät pikku hiljaa lavan laitamille suojaan paahtavalta auringolta. Siellä puiden siimeksessä oli myös mahdollisuus ruokailla ja ostaa virvokkeita. Suuri katsomo melkein ammotti tyhjyyttään; vain ylimmillä penkeillä, joilla kävi tuulenvire, istui juhlakansaa.

Juhlat jatkuivat, mutta kotiinpaluuaikataulumme johdosta meidän oli parin tunnin päästä jätettävä esiintyjät ja muu juhlayleisö ja palattava Tallinnaan. Laivassa meitä odotti buffet-päivällinen, jota nauttiessamme meillä oli tilaisuus muistella tapahtumia ja jakaa kokemuksiamme erinomaisesti onnistuneista juhlista ja matkastamme.

Matkamme vetäjä **Alina-Sinikka Salonen** haluaa lähettää tämän kirjoituksen myötä terveisiä. Hän haluaa kiittää Bal-

Laululavan katsomossa matkanjohtaja Alina-Sinikka Salonen ja Juulia Tokola suojautuivat auringon paahteelta.

ka Express Toursin johtajaa **Valdis Kärmasta** hyvästä taustatyöstä. Samoin Alina-Sinikka muistelee lämmöllä mukavaa ja yhteen hiileen puhaltanutta "joukkuettamme" Hän on iloinen monista uusista matkustajista ja toivoo, että kaikki tapaamme myös tulevilla matkoilla. Seuratkaapa Inkeriläisten viestiä!

Tässä välitetään myös **Kerttu**-rouvan, 87 v., suuret kiitokset kaikesta saamastaan tuesta. Kerttu kertoi seuraavana päivänä olevansa todella onnellinen, että sai olla mukana. Alina-Sinikka haluaa myös todeta, että iän suhteen nyt syntyi ennätys: tähän asti kaksi iäkkäintä matkalla ollutta ovat olleet 85-vuotiaita. ⦶

Suomi Sydämessä

Ulkosuomalaistapahtuma Turussa 1.–4.heinäkuuta 2011

Toivo Flink

Siirtolaisuusinstituutin isännöimää ulkosuomalaisjuhlaa vietettiin näyttävästi Suomessa jo toista kertaa. Edellinen juhla pidettiin Helsingissä elokuussa 1992. Suomeen alkanut paluumuutto mahdollisti silloin myös inkerinsuomalaisten osallistumisen tapahtumaan. Olemme jälleen mukana, mutta tilanne on monessa mielessä erilainen. Olemme vahvistaneet asemaamme niin Suomessa kuin muissakin nykyisissä kotimaissamme.

Juhlan järjestelytoimikunnan tervehdyksessä Siirtolaisuusinstituutin johtaja **Ismo Söderling** totesi, että instituutti on halunnut kutsua ulkosuomalaiset vierailulle kotimaahansa tutustumaan nyky-Suomeen. Hän muistutti, että suomalaiset tuntevat valitettavan vähän ulkomaille muuttaneiden elämää ja toimintaa. Järjestäjien puolesta johtaja Söderling toivotti tervetulleiksi myös ne ulkosuomalaiset, joille Suomi on kaukainen maa. Lähemmäskin muuttaneita löytyy. Suomesta jo 400 vuotta sitten muuttaneet inkeriläiset ovat oma lukunsa. Hän pitää inkeriläisten suomalaista identiteettiä vahva ja kulttuuria elävänä. Samoin Pohjois-Norjan suomalaiset ovat vuosisatoja asuneet Ruijassa. Vasta viime vuosina heidän elämänsä on tullut tutuksi sekä Suomessa että erityisesti Norjassa.

Valtaosa inkerinsuomalaisista asuu pääasiallisesti Venäjällä, hajallaan pitkin maata. Tällä hetkellä meitä on eniten Suomessa, runsaat 30 000 henkeä. Määräämme nähden olemme hyvin koulutettuja. Olemme pääsääntöisesti kotiutuneet Suomeen. Julkaistut historian tutkimukset ovat vahvistaneet käsitystä siitä, että Inkerin suomalaisten historia on osa Suomen historiaa. Olemme täten palanneet etniseen ja kielelliseen emämaahamme. On tärkeää huomata, että toiminnallemme ja tekemisillemme annetaan arvoa. Ulkopuolisesta arvostuksesta huolimatta on yhä paikallaan kysyä, olemmeko tyytyväisiä aikaansaannoksiimme ja mitä itse kukin haluaa tehdä heimomme hyväksi.

Mitä me haluamme, jos haluamme?

Minusta tärkein kuluneiden vuosien saavutus on kyky löytää yhteisiä näkemyk-

Viron inkerinsuomalaisten liiton valtuustoa (oikealta lukien): Valeri Vaselenko, Rakvere, Helle Kuldsepp, Narva, Herta Preema, Järvamaa, Ester Pruul, Tartto, ja Toivo Kabanen, liiton pj.

Kukitetun Tarja Halosen Pentti Arajärven vierellä Turun kaupunginjohtaja Aleksi Randell ja Siirtolaisuusinstituutin johtaja Ismo Söderling.

siä ja määritellä yhteisiä tavoitteita. Näin olemme vahvempia kuin yksitellen ja entistä luotettavampia yhteistyötahoja myös muille. Yksi näistä tahoista on juhlat järjestänyt Siirtolaisuusinstituutti.

Tällä kertaa taiteellisen ohjelman lisäksi osallistuimme juhlatapahtumassa kahteen luento- ja seminaariohjelmaan. Seminaarien vetäjänä toimi Siirtolaisuusinstituutin erikoistutkija **Toivo Flink**. Hänen esityksestään seminaareihin osallistuneet sopivat yhteisen muistion laatimisesta ja sen esittämisestä Siirtolaisuusinstituutin johtaja Ismo Söderlingille. Hän kannatti muiston tekemistä ja otti sen vastaan. Muistio on tehty seminaaripuheiden pohjalta. Niissä esiteltiin näkemyksiä inkerinsuomalaisuuden tilasta eri maissa. Tilaisuudessa todettiin, ettei tällainen yhteinen arviointi olisi ollut mahdollinen vielä kymmenen vuotta sitten, edellisestä siirtolaisuusjuhlasta puhumattakaan. Nyt seminaareissa tehdyt tilannearviot ja aloitteet on esitetty ja hyväksytty osallistujamaiden edustajien yhteisinä näkemyksiä ja toimintatavoitteina. Niiden tuloksista tullaan kertomaan lehdessämme hankkeiden kehittämisen ja toteuttamisen myötä. Nyt on paikallaan esitellä lyhyesti mainitsemani yhteistyötaho, eli Siirtolaisuusinstituutti. Sen kotisivuilta löytyy paljon muutakin mielenkiintoista kuin perustiedot.

Siirtolaisuusinstituutti

Turussa vuonna 1974 toimintansa aloittanut Siirtolaisuusinstituutti on ainoa muuttoliikkeiden tutkimiseen ja dokumentoimiseen erikoistunut laitos Suomessa. Turun lisäksi instituutilla on alueellinen palvelupiste, Pohjanmaan aluekeskus, Peräseinäjoella. Siirtolaisuusinstituutin pääasiallisena tehtävänä on

- kerätä ja tallentaa muuttoliikkeisiin ja etnisiin kysymyksiin liittyvää aineistoa,
- suorittaa ja edistää muuttoliikkeitä ja etnisiä kysymyksiä koskevaa tutkimusta,
- julkaista alan tieteellisiä tutkimuksia, artikkeleita ja muita julkaisuja,
- kehittää ja harjoittaa tehtäväalueeseen

Innostunutta yleisöä Turun Ulkosuomalaisjuhlilla.

liittyvää kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä eri yhteisöjen kanssa sekä
- ylläpitää toimialan tietopalvelua.

Taustayhteisöt ja hallinto – Siirtolaisuusinstituutti on säätiöpohjainen laitos, joka saa pääasiallisen rahoituksensa opetusministeriöltä. Lisäksi hankitaan projektivaroja muista rahoituslähteistä. Instituuttia ylläpitävään säätiöön kuuluvat valtiovallan edustajina opetus- ja kulttuuriministeriö, sisäasiainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ulkoasiainministeriö. Lisäksi säätiöön kuuluvat mm. useimmat Suomen yliopistot ja suuri joukko muita muuttoliikkeistä kiinnostuneita yhteisöjä. Kaikkiaan säätiössä on 36 taustajärjestöä.

Pohjanmaan aluekeskus – Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskus aloitti toimintansa Peräseinäjoella vuonna 1994. Aluekeskuksen ensisijaisena tehtävänä on kerätä ja tallentaa muuttoliikkeisiin liittyvää aineistoa Pohjanmaalta sekä toimia siellä Siirtolaisuusinstituutin alueellisena palvelupisteenä.

Tutkimus

Siirtolaisuusinstituutin tutkimusalaan kuuluvat historiallisen ja suomalaisen siirtolaisuuden ohella myös maahanmuutto- ja etnisyyskysymykset sekä maassamuutto. Siirtolaisuusinstituutti ylläpitää myös muuttoliikkeiden ja etnisyyden tutkijoiden rekisteriä sekä järjestää seminaareja ja kongresseja tutkijoiden välisen kanssakäymisen edistämiseksi.

Arkisto

Arkistoinnin tavoitteena on siirtolaisten ja muuttajien elämään ja itse muuttotapahtumaan liittyvän aineiston kerääminen ja tallentaminen sekä yhteyksien ylläpito muihin arkistoihin. Arkiston pääasiallisia aineistoja ovat asiakirjat, siirtolaislehdet, kirjeet, postikortit, haastattelut, musiikkiäänitteet, valokuvat, diat, videot, elokuvat ja esineistö.

Kirjasto

Siirtolaisuusinstituutin kirjaston erityisalana ovat siirtolaisuuden ja muuttoliikkeiden tutkimukseen liittyvät julkaisut ja muu aihepiiriä käsittelevä kirjallisuus. Kirjastoon saapuvat useimmat ulkosuomalaisten eri puolilla maailmaa julkaisemat lehdet sekä suuri määrä aiheeseen liittyviä aikakauslehtiä. Kirjasto ylläpitää myös karttuvaa lehtileikekokoelmaa.

Siirtolaisrekisteri

Siirtolaisrekisteriin kerätään tietoja siirtolaisista. Päälähteitä on kolme: lääninhallitusten passiluettelot, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön matkustajaluettelot ja ulko-

ministeriön asiakirjat. Lisäksi rekisterissä on tietoja muistakin koti- ja ulkomaisista lähteistä, kuten siirtolaisten haastatteluista, sanomalehdistä, vuosijulkaisuista ja matrikkeleista. Rekisteriä hyödyntävät pääasiassa sukututkijat ja siirtolaisten jälkeläiset, mutta sitä käytetään myös tieteelliseen tutkimukseen.

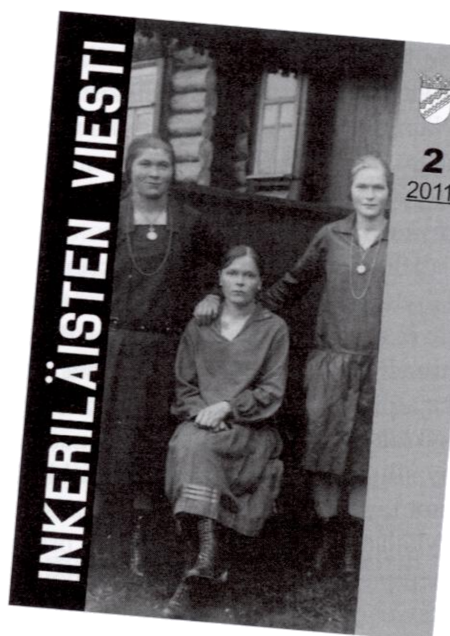
Muu toiminta

Julkaisut – Tutkimusten ja muiden aihepiiriin liittyvien teosten julkaisemiseksi Siirtolaisuusinstituutilla on kuusi julkaisusarjaa sekä lisäksi kaunokirjallinen sarja ja neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Migration -aikakauslehti.

Näyttelyt – Siirtolaisuusinstituutti tekee muuttoliikkeitä tunnetuksi myös näyttelyjen avulla. Päänäyttelyt käsittelevät siirtolaisuutta Yhdysvaltoihin, Kanadaan, Ruotsiin ja Australiaan. Muita näyttelyjen aiheita ovat olleet mm. sotalapset, siirtolaisurheilija Ville Ritola, Titanic sekä sukututkimus.

Stipendirahastot – Siirtolaisuusinstituutilla on kaksi stipendirahastoa, Kaarle Hjalmar Lehtisen sekä Niilo ja Helen M. Alhon rahastot. Niiden tuotolla tuetaan siirtolaisuuden tutkimusta, dokumentointia, julkaisu- ja näyttelytoimintaa sekä kansainvälistä yhteistyötä. ⓘ

Kansikuvatyttö tunnistettu

Inkeriläisten viestin lehdessä numero 2–3/2011 oli Rönölän Luukkasia esittävässä kansikuva. Kahden naisen välissä istui nainen, jonka henkilöllisyyttä kuvan lähettäjä ei tiennyt.

Saamamme yhteydenoton mukaan kyseessä on **Anna Jänis**, joka sittemmin tuli Laukkaseksi mentyään naimisiin **Juho Laukkasen** kanssa.

Hilkka Kopponen kertoo poikansa **Petri Juhani Kopposen** välityksellä, että kuvan Anna sai miehensä Juho Laukkasen kanssa kaksi tytärtä, **Marian** ja **Hilman**. Kuvan naisen tunnisti Inkerin Venjoella lapsuutensa viettänyt Laukkasten Hilma-tytär, joka sittemmin muutti nimensä **Hilkaksi** ja otti sukunimekseen Kopponen mentyään Järvisaaresta kotoisin olevan **Aarne Kopposen** kanssa naimisiin. Hilkka Kopponen muutti Suomeen vuonna 1943. Laukkasten toinen tytär Maria, puolestaan nai **Pertti Hakkaraisen**.

Tuleva menneen valossa

Viktor Husu

Historian jatko-opiskelija Tampereen yliopistossa

Mielestäni nykytilannetta yleensä ei voi ymmärtää adekvaatisti ja tehdä siitä linjauksia tulevaisuudesta ilman selkeää käsitystä menneisyydestä. Inkerinsuomalaisuus ei ollut ainoastaan bolshevistisen/kommunistisen käytännön kohteena, jonka "Potemkinin kulisseihin" kuului vuoden 1920 Tarton rauhansopimuksen lisäpöytäkirja Inkerin kulttuuriautonomiasta. Se oli myös venäläisyyden käytännön kohteena (inorodtsien venäläistäminen). Näin ollen on syytä tutkia sekä venäläistä poliittista filosofiaa että kommunistista poliittista filosofiaa kansallisuuskysymyksen osalta.

1800-luvun alkuneljänneksen venäläisen poliittisen filosofian ehkä merkittävin teos oli dekabristi **Pavel Pestelin** nimellä oleva poliittinen ohjelma "Russkaja pravda" (Venäläinen laki). Sen 16. pykälä on otsikoitu "Vse plemena dolzhny slity byt´ v odin narod" (Kaikki heimot täytyy sulauttaa yhdeksi kansaksi). Pykälän sisältö jatkuu näin: ...pri vseh meroprijatijah vremennogo Verhovnogo pravlenija v otnoshenii k razlitshnym narodam i plemenam, Rossiju naseljajushtshih, besprestanno dolzhno nepremennuju tsel´ imet´ v vidu, tshtoby sostavit´ iz nih vseh tol´ko odin narod i vse razlitshnye ottenki v odnu obshtshuju massu slit´ tak, tshoby obitateli tselogo prostranstva rossijskago gosudarstva vse byli russkie" (Venäjää asuttavien kansoihin ja heimoihin kohdistuvien väliaikaisen Korkeimman hallinnon toimenpiteiden ehdottomana ja keskeytymättömänä päämääränä tulee olla yhden kansan muodostaminen ja kaikkien erojen sulauttaminen yhteiseksi massaksi niin, että koko Venäjän valtion alueella kaikki asukkaat olisivat venäläisiä.) [1]

Myöhemmin sama postulaatti ilmestyi ihmeellisellä tavalla formulana vuonna 1848 julkaistuun **K. Marxin** ja **F. Engelsin** "Kommunistisen puolueen manifestiin", jossa eri sanoin väitettiin, että proletariaatin valta tulee jouduttamaan kansojen kansallisten eroavuuksien ja vastakohtaisuuksien häviämistä.

Kommunistisesta manifestista puheen ollen NKP(b):n XV puoluekonferenssissa vuonna 1926 **J.V. Stalin** ilmoitti, että "vallankumouksemme on jo toteuttanut yhdeksän/kymmenes osaa tästä ohjelmasta"

Vuonna 1961 oli julkaistu Neuvostoliiton Kommunistisen puolueen kolmas puolueohjelma, jossa puolueen erääksi tavoitteeksi oli kirjattu "slijanie narodov" (kansojen sulauttaminen yhteen). Samalla puolueohjelma lupasi, että kommunismi eli yltäkylläisyyden yhteiskunta toteutetaan Neuvostoliitossa jo vuonna 1980. Sanottakoon, että tätä kolmatta puolueohjelmaa laadittaessa **Otto Wille Kuusinen** vastusti kansojen sulauttamisen periaatetta. (Ks.: Timo Vihavainen. *O.W. Kuusinen*

ja Neuvostoliiton ideologinen kriisi vuosina 1957–64. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki, 2003.)

Mitä kaikkea kuului kansojen sulauttamiseen yhteen?

Suuren terrorin aikana vuosina 1937–1938 asialla olivat ns. "dvoikat" eli kaksikot, jotka koostuivat NKVD:n ja syyttäjäjärjestön edustajista ja jotka saattoivat esittää ihmisiä teloitettavaksi mielin määrin. (Ks.: Nikita Petrov, Mark Jansen. *"Stalinskij pitomets" – Nikolai Jezhov* ("Stalinin kasvatti" – Nikolai Jezhov). ROSSPEN, Moskva, 2008.) Aikaisempaan repressiokoneistoon kuului ns. "troikka" eli kolmikko, johon kuului myös puoluejärjestön edustaja päättämässä repressioista. Luvussa "Jezhovin kuulustelut" tämä NKVD:n entinen päällikkö kertoo laitoksen mielivaltaisesta toiminnasta.

Tämän terrorijärjestelmän tuloksena oli se, että Neuvosto-Karjalan kuudesta ammattikirjailijasta toisen maailman sodan jälkeen "kirjallisuusrintamalle" palasi vain yksi: **Tobias Huttari** eli **Lea Helo**, eikä yhtäkään monikymmenpäisestä harrastajakirjailijajoukosta. (Tilanteesta muissa suomalais-ugrilaisissa tasavalloissa ks.: Timo Vihavainen. *Kadonneet vuosikymmenet: Mordvan, Udmurtian ja Komin kirjallisuuden kohtalosta 1930- ja 1940-luvuilla.* Helsinki, 1994.) Toisin sanoen, kansallinen kulttuuri sai käynnistyä uudelleen lähes nolla-tasolta.

1930-luvun pakkosiirroissa inkeriläisiä joutui eri puolille Neuvostoliittoa ja erään kertomuksen mukaan karkotuspaikoissa inkeriläisten välisiä avioliittoja ei rekisteröity.

Kotikieli venäjäksi

Stalinin kuoleman jälkeen vanhempani saivat luvan muuttaa karkotuspaikasta Karjalaan, Matroosan kylään. 1960-luvun alussa koulun vanhempainkokouksen jälkeen äiti tuli vihaisena kotiin ja selvisi, että kokouksessa suomen- ja karjalankielisten perheiden vanhempia kehotettiin voimakkaasti ryhtymään puhumaan lastensa kanssa kotona venäjäksi, että nämä saisivat parempia arvolauseita koulussa. Mainittu käsky oli mitä ilmeisimmin yhteydessä NKP:n kolmannen puolueohjelman kohtaan kansojen sulauttamisesta ja sitä toteutettiin kautta maan.

Näin vuonna 1971 **Brezhnev** saattoi julistaa, että Neuvostoliitossa oli luotu uusi historiallinen ihmisyhteisö – neuvostokansa. Neuvostokarjalainen kirjailija **Ortjo Stepanov** julkaisi vähän ennen kuolemaansa Karjalan sanomat (Neuvosto-Karjala) -lehdessä laajan kirjoituksen, jolla on kuvaava otsikko: "Kansallisuuskysymys Neuvostoliitossa on ratkaistu lopullisesti ja peruuttamattomasti."

Suomeen muuttaneiden kirjo

Huonoimmassa asemassa ovat ne, jotka joutuivat opettelemaan suomea ennen muuttoa Suomeen lähes nolla-tasolta, mitä nyt mummoilta saattoivat kuulla jotakin suomeksi vuosikymmeniä sitten. Suomen työministeriön päätöksellä suomen kursseille otettiin vain sukujuuriltaan

olevia puolisoita. Näin ollen kielitaidottomat ja sukupuolikypsyyden saavuttaneet paluumuuttajanuoret ovat näistäkin kaikkein heikoimmassa asemassa. Pienet lapset taas oppivat kieliä automaattisesti. Huono kielentaito ja työttömyys saattavat johtaa rikollisuuteen.

Virtuaaliset inkeriläiset. Logiikan kannalta katsottuna on itsestään selvää, että Venäjän salaiset palvelut ovat soluttaneet tähän paluumuuttajajoukkoon omia ihmisiä ja omia tarkoitusperiä varten. Virtuaalisiksi inkeriläisiksi voi katsoa myös ne nuoret, jotka eivät sopeutuneet uusiin oloihin.

Miten tästä eteenpäin?

1. Kielileirejä inkeriläispaluumuuttajien nuorisolle
2. Inkerin tutkimusta on lisättävä, jotta Inkeri-tietouden levittämistä voisi tehostaa. On pyydettävä Suomen valtiovallalta määrärahoja tähän tarkoitukseen. Monumentaalinen teos vuodelta 1991 "Inkeri" ei sisällä lukua Suomen ja Neuvostoliiton välisestä diplomaattisesta kriisistä vuonna 1931 Inkerin suomalaisten pakkosiirtojen vuoksi, joka perustui Tarton rauhansopimuksen lisäpöytäkirjaan Inkerin kulttuuriautonomiasta. Tätä aihetta ei ole vielä tutkittu kunnolla.
3. Restituutio eli omaisuuden palauttaminen Venäjällä. Lokakuun vallankumouksen jälkeen omaisuutensa menettäneet ja Länteen paenneet venäläiset saavat omaisuutensa takaisin. Tieto on peräisin Pietarin kaupungin hallituksen valtuuskunnalta, jonka tulkkina toimin tämän vieraillessa Tampereen Työväen keskusmuseossa joitakin vuosia sitten. Mielestäni Inkeri-liittojen on syytä ottaa huolenaiheeksi inkeriläisten edut, jotka menettivät maansa pakkokollektivoinnin ja pakkosiirtojen aikana. Ⓘ

Viitteet

1. *Pestel' P.I. Russkaia Pravda. Nakaz Vremennomu Verhovnomu Pravleniiu (Venäläinen laki. Evästys Väliaikaiselle Korkeimmalle Hallinnolle). Knigoizdatel'stvo "ORION" S.-Peterburg, 1906, ss. 55–56.*
2. *Karl Marx, Friedrich Engels. Kommunistisen puolueen manifesti. Kansankulttuuri Oy, Helsinki, 1971, s. 42.*
3. *"Manifest kommunistitsheskoj partii" Bolshaja Sovetskaja Entsiklopedija, Moskova, 1938, nide 38, s. 36.*

Siirtolaisille oma muistomerkki

Siirtolaiset saivat oman paikkansa Turkuun, kun Eerikinkadun ja Koulukadun kulmaus nimettiin Siirtolaispuistikoksi. Samalla maasta muuttaneille paljastettiin muistomerkki ja -laatta.

– Muistomerkki koskee kaikkia siirtolaisia, sillä he ovat kaikki jättäneet maansa. Samoin se toimii muistomerkkinä maahanmuuttajille, sillä hekin ovat jättäneet kotinsa, Siirtolaisuusinstituutin johtaja **Ismo Söderling** totesi muistomerkin julkistustilaisuudessa.

Muistomerkki on kilometripylväs, joka symboloi siirtolaisten matkaa paikasta toiseen. Laatan jalusta on puolestaan kappale ratakiskoa, joka kuvastaa yhteyttä taaksejääneeseen kotipaikkaan.

Muistomerkin ja -laatan on lahjoittanut pohjanmaalainen Toholammin kunta, jonka asukkaista jopa kolmasosa on lähtenyt siirtolaisiksi maailmalle.

Kevätseminaarin satoa

Vaikka kesä on tuonut mukanaan inkeriläisyyden kannalta uusia merkittäviä tapahtumia, on syytä katsahtaa vielä tuonnoiseen keväänseminaariimmekin. Julkaisemme tässä numerossa kaksi pidettyä seminaaripuhetta. Tällä kertaa ääneen pääsevät Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Flink ja Suomen kotiseutuliiton pääsihteeri Lassi Saressalo.

Suomen inkeri-liitto ja sen tulevaisuuden haasteista

Toivo Flink

Tulevaisuutemme on haasteita täynnä, mutta niitä oli Inkerin Liiton alkuvuosinakin. Liiton perustamisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 90 vuotta. Venäjän vallankumous helmikuussa 1917 mullisti maailmaa. Samalla se synnytti maan lukuisissa kansallisuuksissa toiveita kansanvaltaisista uudistuksista. Inkerinmaalla asuneet suomalaiset kuuluivat tähän joukkoon. Bolševikkien vallankaappaus lokakuussa muutti kuitenkin tilanteen perin pohjin. Vuoden viimeisellä viikolla Inkeri-lehdessä julkaistun tilannekatsauksen lopussa päätoimittaja **Paavo Räikkönen** totesi: "Mitä ihanuuksia meille on lahjoittanut voimassa oleva luokkavalta, sen olemme jo aivan selvästi tulleet näkemään ja kokemaan"

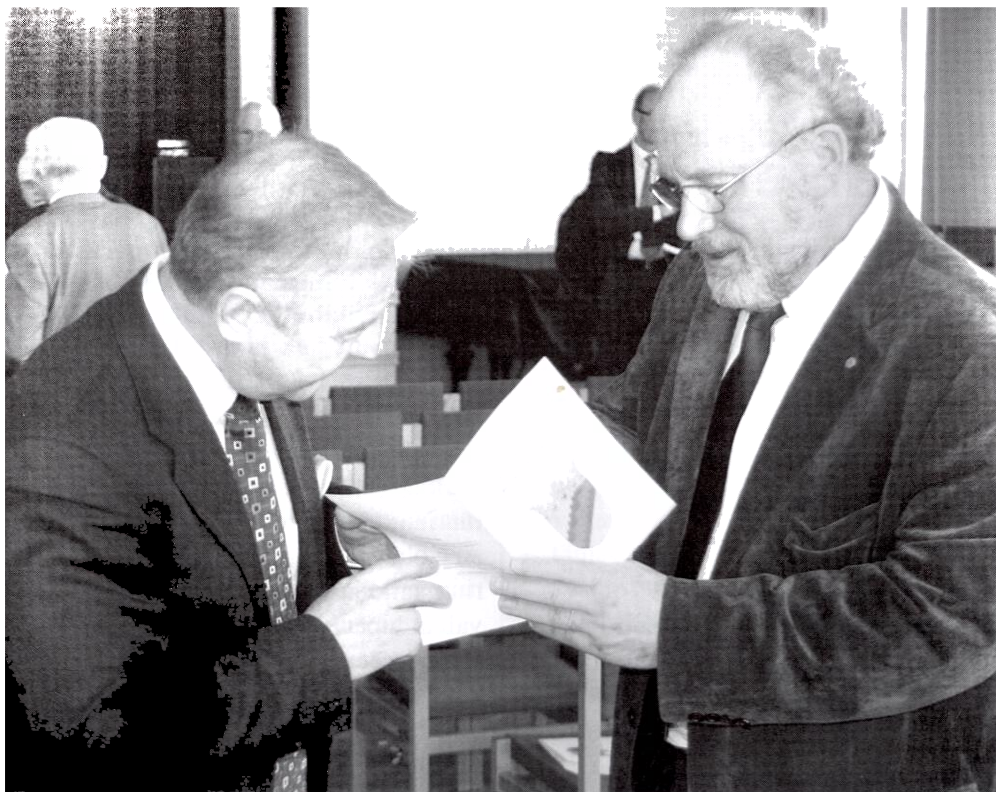
Tämä oli vasta alkua. Inkerinmaalla, kuten muuallakin Venäjällä, puhkesi lukuisia neuvostovastaisia kapinoita. Runsaan tuhannen miehen voimin inkerinsuomalaiset osallistuivat itsenäisyystaisteluihin, koska heillä oli niin paljon menetettävää. Neljän sukupolven työn tuloksena heille oli luvattu oma kansallinen maalaishallinto, koululaitos ja kulttuuriautonomia.

Kapinoita seurasi pakolaisliike. Suomessa oli ennen Tarton rauhaa yli 8 000 inkeriläispakolaista. Inkerinsuomalaisten itsenäisyystaistelu oli kärsinyt tappion. Tarton rauhan tarjoama amnestia ja kulttuuriautonomia loi uskoa tulevaisuuteen. Arviolta puolet pakolaisista palasi Inkerinmaalle ja joutui pettymään neuvostovallan lupauksiin.

Suomeen jääneet pakolaiset perustivat vuoden 1922 syksyllä Inkerin Liiton. He saivat tukea samana vuonna perustetulta Akateemiselta Karjala- Seuran ja Suomalaisuuden Liiton kannattajilta. Kumpikaan näistä liitoista ei ollut silloin vahvimmillaan. Siinä maailman tilanteessa Inkerin Liiton perustajilla ja aktiiveilla ei olisi pitänyt olla edellytyksiä onnistua pyrkimyksissään, itse asiassa haaveissaan. Hehän olivat pakolaisia, heillä ei ollut vakituista toimeentuloa, ei Suomen kansalaisuutta, ei suhdeverkostoa. Silti he onnistuivat.

Esitys inkerinsuomalaisten oman järjestön perustamisesta tehtiin inkeriläisten pakolaisten edustajakokouksessa Raudussa alkuvuodesta 1922. Inkerin Liiton perustamista valmistelevassa neuvottelukokouksessa Helsingissä saman vuoden kesäkuussa olivat läsnä mm. professori **Kaarle Krohn**, eversti **Erik Heinrichs**, maisteri **Kaapre Tynni**, kapteeni **Juho Tirranen**. Asetettu väliaikainen toimikunta velvoitettiin laatimaan Liitolle sääntöehdotus syyskuussa kutsuttavaan perustavaan kokoukseen. Se pidettiin Helsingissä 25. syyskuuta 1922.

Inkerin Liiton väliaikainen johtokunta kokoontui Suomalaisuuden Liiton kan-

Flink ja Saressalo.

saliassa lokakuussa 1922. Kokouksessa päätettiin perustaa aikakauslehti *Inkeri*, joka tulisi jatkamaan inkeriläisten äänenkannattajan *Inkerin Sanomien* työtä. Helsingissä oli tarkoitus kartuttaa jäsenmäärää kääntymällä henkilökohtaisesti tunnettujen kansalaisten puoleen ja merkitsemällä jäseniä juhlatilaisuuksissa.

Inkerin Liiton yleinen kokous pidettiin Vanhalla ylioppilastalolla 4. joulukuuta 1922. Kapteeni Tirranen piti puheenvuorossaan tärkeänä, että liiton toiminta ulotettaisiin Inkeriin niin pian kuin mahdollista. Puhuja painotti liiton aikakauslehden nostamista tiedottamistehtävän lisäksi arvokkaaksi tieteellisen Inkeri-kirjallisuuden julkaisijaksi ja levittäjäksi. Pöytäkirjan mukaan Tirranen painotti Inkerin Sivistysrahaston perustamisen tärkeyttä tulevalle Inkerin jälleenrakentamistyölle.

Tammikuun alussa 1923 liittoon hyväksyttiin 77 uutta jäsentä. Järjestön kantasuomalaisiin jäseniin kuului hyvin koulutettua ja merkittävässä yhteiskunnallisessa asemassa ollutta väestönosaa. Toisaalta mukana oli radikaalia, heimoaatteen innoittamaa nuorisoa, joka oli perustanut Akateemisen Karjala- Seuran helmikuussa 1922. Seuran vaikuttajiin kuulunut **Yrjö Vuorjoki** kirjoitti keskenjääneessä seuran historiikissa, että "loppujen lopuksi merkitsi tämä komealta kalskahtava ja monelle loukkauskiveksi tullut nimitys Suur-Suomi meille yksinkertaisesti maan itsenäisyyden vahvistamista ja turvaamista. Kokonaiskatsomuksen yhteen liittäjänä oli suomalainen kansallistunto" (Alleviivaus kirjoittajan, T.F.)

Inkerin arkisto perustettiin pian liiton syntysanojen lausumisen jälkeen. Se ei niissä oloissa ollut tärkeydessään ensimmäinen. Inkerin Liiton perustajat pitivät silti arkistoa merkittävänä. Liiton arkistoon tuli ennen muuta saada Inkerin Väliaikaisen Hoitokunnan ja Pohjois-Inkerin Hoitokunnan toimintaan liittyneet asia-

kirjat. Ne muodostivat perustan Suomen Kansallisarkistossa parhaillaan säilytettävälle Inkeri-arkistolle, oikeastaan järjestämistä vaativalle kokoelmalle.

Jo ensimmäisissä painetuissa säännöissä vuodelta 1923 niiden kolmannessa pykälässä esitettiin seuran päämääräksi Karjalan ja Inkerin kysymysten tunnetuksi tekeminen ja myötätunnon herättäminen heimoasiaa kohtaan. Oli luonnollista, että Suomalaisuuden Liitto, Itsenäisyyden Liitto, Karjalan Liitto ja monet muut heimojärjestöt ottivat inkeriläiset huomaansa. Heimoajattelun kannattajat olivat itse asiassa perustamassa Inkerin Liittoa yhdessä inkeriläissivistyneistön kanssa.

Kun Inkerin Liiton toiminnan aloittamisesta tuli kuluneeksi kymmenen vuotta, tapahtuman kunniaksi Tasavallan Presidentti **P. E. Svinhufvudille** luovutettiin Inkerin pöytälippu ja liiton muistojulkaisu. Presidentti otti huomionosoitukset henkilökohtaisesti vastaan. Tässä valossa Inkerin Liiton pakolaisaktivisteja ei voida pitää yksinäisinä puuhastelijoina.

Inkerin Liiton henkilöjäsenten määrä nousi runsaan kymmenen vuoden kuluttua 1 500 henkeen Uusien jäsenten luettelo julkaistiin vuosikokouksen yhteydessä. Uusiksi vakinaisiksi jäseniksi hyväksyttiin vuonna 1933 mm. prof. **Ilmari Krohn**, prof. **Rolf Nevanlinna** ja prof. **Allan Serlachius**. Liiton jäsenmäärä säilyi tällä tasolla välirauhaan asti, kunnes liitto muiden heimojärjestöjen joukossa lakkautettiin.

Inkerin henkinen kuuluvuus Suomeen korostui tammi- helmikuussa 1943 maassa vietetyissä Inkeri-tapahtumissa. **V. A. Koskenniemen** puhuessa Inkeri-illassa Helsingin yliopiston juhlasalissa helmikuussa 1943 hän muistutti, että "suomalaisen muinaisrunon piirissä on pienen Inkerin osuus niin suuri, että se käsittää runsaan neljänneksen kaikista talteen kirjatuista runoaarteista ja nimenomaan lyyrisen runouden alalla on tämä Inkerin edustus vieläkin huomattavampi. Syyllä on kansanrunouden tutkija voinut väittää, että inkeriläiset kokoelmat ovat olleet niin rikkaat, että jos sellainen runoaarre tavattaisiin muulla eurooppalaisella kielellä, se olisi tutkijain yleisen huomion ja ihailun esineenä. ...Ne suomalaiset, jotka Stolbovan rauhan jälkeen siirtyivät Suomesta Inkeriin, ja joiden jälkeläiset muodostavat sen pääväestön, ovat nähtävästi kuuluneet siihen suomalaiseen parhaimmistoon, joka historiamme aikana on usein saanut maailmalle osoittaa, että kansojen arvoa ja merkitystä ei suinkaan mitata lukumäärän perusteella"

Inkerin Liiton pöytäkirjoista parin vuosikymmen ajalta avautuu monimutkaisia elämänvaiheita, joihin järjestön johto ja heidän lähimmät tukijansa ajautuivat. Jatkosota ja inkeriläisten siirtovaiheet olivat liiton toiminnan vaikeimpia. Vaikuttaa siltä, että koetut vaikeudet yhdistivät Inkerin Liiton aktiiveja entisestään. Heidän arvovaltansa ja luottamus heihin nousi korkealle Suomeen jääneen siirtoväen keskuudessa. Hallituksen pöytäkirjoista paljastuu samalla, että liiton tavoitteita ohjasi tarve toimia kansanosansa hyväksi. He ottivat itselleen sivistäjän ja puolestapuhujan roolin, ja olivat uskollisia sille vahvistaessaan inkerinsuomalaisten yhteenkuuluvuutta Suomeen ja suomalaisuuteen.

Sodanaikaisten väestönsiirtojen johtaja **Pentti Kaitera** arvioi inkeriläisten siirtymistä Suomeen muullakin kuin taloudellisella mittarilla. Kaiteran heimoaate ja kristillinen vakaumus loivat pohjan hänen pyrkimykselleen pelastaa Inkerin suomalainen kansanosa lopulliselta tuholta. Kaitera oli idealisti, ja siinä oli hänen voimansa. Hän ei ollut aatteensa kanssa yksin. Tämän vuoksi hänen ajatuksensa ja tunteensa sopivat myös tähän päivään, kun mietimme inkerinsuomalaisten paluumuuttoa Suomeen 1990-luvulla.

Professori Kaitera totesi, että "Inkeriläisten siirtyminen Suomeen on tapaus, jota voimme nimittää merkilliseksi siitäkin huolimatta, että tuskin mikään asia voi nykyisin saattaa meitä hämmästymään. Voimme nähdä siinä traagillisia piirteitä – sillä voiko kotomaan jättäminen olla milloinkaan muuta kuin traagillista. Voimme havaita siinä myös lohdullisia piirteitä. Olemme nähneet, miten kiinteästi inkeriläiset, kaikesta huolimatta, ovat tunteneet kuuluvansa suomalaiseen kokonaisuuteen. Olemme myös nähneet, miten avoimin sylin Suomen kansa on ottanut vastaan erilleen joutuneet jäsenensä ja pyrkinyt avaamaan heille uuden tulevaisuuden mahdollisuudet. Olemme siis, raivoavan sodan keskellä, kokeneet, että kaikki ei ole pelkkää itsekkyyttä, että myös ihmisyys elää, että vain viha ei vallitse maailmaa, vaan että historiaa luo myös rakkaus"

Tänään, vajaat 70 vuotta myöhemmin, me elämme täysin eri tilanteessa. Suomeen on paluumuuttajina saapunut yli 40 000 inkerinsuomalaista perheenjäsenineen. Käsitykseni mukaan Suomen Inkeri-liitolla on kansalaisjärjestönä jälleen kerran sanottavaa ja tehtävää tämän päivän suomalaisessa yhteiskunnassa. Meidän täytyy jälleen kerran ryhtyä toimimaan yhteisömme ja samalla koko suomalaisuuden hyväksi. Tiivistäen kyse on kolmen T:n ohjelmasta: tallentaminen, tutkiminen ja tiedottaminen.

Tallentamista ja tiedottamista voidaan katsoa luonnostaan kuuluvaksi Suomen Inkeri-liiton toiminnan piiriin. Tutkimuksen tukeminen onnistuu tarjoamalla tallennettu tieto tutkijoille.

Kolmen T:n ohjelmaan kuuluu

- Henkilöjäsenten määrän kasvattaminen liiton toiminnan laajentamiseksi.
- Inkerinmaata ja sen suomalaisia koskevien tietojen kerääminen ja tallentaminen Inkerin Arkistoon. Tätä toteutetaan paluumuuttajien ja Inkerin suomalaisuudesta kiinnostuneiden kantasuomalaisten voimin. Tarkoituksena on lisätä merkittävästi tietoutta Inkerin ja Suomen suomalaisten yhteenkuuluvuudesta.
- Liiton yhteyksien lisääminen kansalaisjärjestöihin, oppilaitoksiin ja viranomaistahoihin tarkoituksena edistää paluumuuttajien kotouttamista. Yhteyksien luominen eri alojen taiteilijoihin tarjoamalla heille tietojemme kautta uutta kuvaa vähän tunnetusta suomalaisuuden vaiheista.
- Inkeriläisten viestin sisällön ja ulkoasun parantaminen. Inkeri- liiton kotisivujen toiminnan terävöittäminen.
- Inkerin historiaa koskevan tiedon saaminen Suomen historian oppikirjoihin. **Y. S. Yrjö-Koskinen** julkaisi vuonna 1869 Oppikirjan Suomen historiasta. Kirjassa mainitaan, että Inkerinmaan "asukkaat... olisivat kyllä ansainneet tulla samaan isänmaahan luetuiksi." Isänmaalla Koskinen tarkoitti tietenkin Suomea. Inkerin historian kurssin järjestäminen yliopistojen historian opiskelijoille ja opettajakoulutusohjelmaan. Kansalaisaloitteiden tekeminen ja tukeminen, esim. Inkeri-päivän saaminen liputuspäiväksi. Kansallisesti merkittävien tapahtumiin osallistuminen. Sellaisia ovat tänä vuonna 400 vuotta sitten Lempaalassa Inkerinmaalle toimintansa aloittaneen ensimmäisen luterilaisen seurakunnan muistaminen ja Siirtolaisuusinstituutin järjestämä heinäkuussa pidettävä juhla Suomi sydämessä.
- Kansallisesti merkittävien tapahtumien järjestäminen. Ensi vuonna tulee kuluneeksi 90 vuotta Inkerin Liiton pe-

rustamisesta ja sitä seuraavana vuonna 150 vuotta Kolppanan opettajaseminaarin avaamisesta.

Tässäpä tavoitteita. Pääministeri **Jukka Rangellin** mukaan "kansalle, joka ei ole valmis ajallansa taistelun uhreihin ja työhön, ei historia ole paikkaa säilyttänyt" Inkerin suomalainen kansa on taistellut.

Inkerinsuomalaisten keskusarkiston muodostaminen

Alustava luonnos

Lassi Saressalo

Tausta: Tiivis tietoisku inkerinsuomalaisesta kulttuurista (LS:n Inkerivihkonen päivitettynä?)

Lähtökohta ja tavoite: Kartoitettava kaikki inkerinsuomalaista kulttuuria koskeva arkistoaineisto ja kirjallinen materiaali (Inkeribibliografia). Muodostettava Inkerin keskusarkisto ja -tutkimuskeskus.

Olemassa olevat aineistot:

- Kansallisarkisto
- Muut kansalliset arkistot (EK 1920-30-luku, Supo, uudet paluumuuttajatiedostot, kelan materiaalit)
- SKS:n kansanrunousarkisto
- Turun yliopiston TKU/Inkerin henkisen kansanperinteen arkisto
- Inkerin Liiton arkisto
- Petroskoin aineistot (Yliopisto, Tiedeakatemia, Karjalan Inkerin liitto)
- Viron Inkerin Liitto (Tallinna, Tartto, Rakvere ym.)
  Virolainen muu arkistoaines, Tarton yliopisto, Valtionarkisto
- Ruotsin Inkerin Liiton aineistot
- Ruotsin Säpon arkistot
- Pietarin Inkerin Liiton aineistot
- Muut Venäjän arkistot
- Muut Flinkin ym. tietämät arkistot

Ajatuksena on koota tiedot olemassa olevista arkistoaineksista ja siirtää niitä tietueina syntyvään keskusarkistoon. Venäjän arkistojen kopiointi käynee helpoiten mikrofilmaamalla materiaali ja digitoimalla se Suomessa. Keskeisintä ei ole saada kaikkea materiaalia samaan arkistoon vaan verkottaa arkistot niin, että tieto sisällöistä välittyy ja tarvekopioinnilla tyydytetään tutkimustarpeet.

Suuri osa arkistoaineksesta on ns. viranomaisaineistoa, mutta keskeistä on myös inkerinsuomalaiseen identiteettiin ja maailmankuvaan liittyvä keruuaineisto (SKS, TKU) sekä Inkerin liiton ja muu järjestöaineisto.

Miten työhön

Kootaan ohjausryhmä, joka lopullisesti suunnittelee keruu- ja arkistoprosessin. Kansallisarkisto, Inkerin Liitto, Turun yliopisto, SKS, Kotiseutuliitto – ei liian suuri ryhmä.

Ohjausryhmän sihteeriksi **Toivo Flink** – samalla tulevan hankkeen tutkija. Valmistelutyön rahoitus? Hankesuunnitelman julkistaminen (maaliskuu 2011?)

Projektin kuvaus

Luodaan yhteydet niihin tahoihin, joissa tiedetään olevan aineistoa.

Selvitystyön aikana kootaan perustiedosto kunkin arkiston sisällöstä, aineistotyypeistä, käyttömahdollisuuksista, digitointitasosta jne.

Selvitetään mihin mahdollisesti saatava aineisto sijoitetaan (keskusarkisto) ja tiedostotiedot tallennetaan.

Olisiko Kansallisarkisto oikea paikka keskusarkistoksi. Voiko Siirtolaisinstituuttiin perustaa Inkerintutkimuksen osasto (yhdessä TY:n kanssa).

Kootaan arkistojen sisältöluettelot ja laaditaan sisältökuvaukset. Periaatteessa rutiinityötä siellä, missä aineisto on

järjestetty. Ongelmana on erikielisten aineistojen runsaus ja arkistojärjestelmien erilaisuudet. Ilmeisesti olisi kehitettävä jonkinasteinen rinnakkaisluokitus yhteiseksi työkaluksi.

Luodaan portaali olemassa oleviin e-aineistoihin ja arkistoihin. Liittyy keskusarkistokysymykseen. Inkeri-portaalin kautta olisi pääsy kaikkeen olemassa olevaan tiedostoon ja tarjolla olevaan avoimeen aineistoon. Samaan kokonaisuuteen tulisi muodostaa Inkeribibliografia, jonka luokitus saataisiin Kansalliskirjastosta.

Kootaan sisältötiedot olemassa olevista aineistosta. Koska kaikkea ei voi saada kerralla, tietueet tiedostoista ensiarvoisen tärkeitä.

Kopioidaan digitaaliseen muotoon keskeisin aineisto muista arkistoista. Suomen osalta voisi olla osa KDK-kehyshanketta.

Kootaan yksityisarkistoissa oleva materiaali keskusarkistoon. Yksityisarkistoissa on laajalti perhe-, suku-, ja henkilökohtaisia aineistoja, jotka katoavat. Inkerin Liitto voisi aktivoida tällaisen aineiston keruun osana kokonaishanketta. Keruun tulee olla ohjattua, muutoin työpanos kaatuu keruun järjestäjän päälle. Ohjeistus riittävän yksityiskohtaista (Mitä halutaan, missä muodossa, mitkä lähdetiedot ovat välttämättömiä.

Kootaan päiväkirja-, muistelma- ym. julkaisematon yksityismateriaali keskusarkistoon. Liittyy edelliseen.

Kootaan ja tallennetaan Inkerin liiton ja paikallisyhdistysten asiakirja-aineisto keskusarkistoon. Työ on syytä aloittaa heti ja aktivoida paikallisosaston etsimään materiaalinsa.

Kopioidaan digitaaliseen muotoon valokuvamateriaalia. Liittyy yksityisarkistokysymykseen. Kuvien lähdetiedot saatava mukaan

Toteutetaan inkerinsuomalaisten haastatteluprojekti.

Toteutetaan Vilkunan/Pankkonen-Rentolan hanke.

Rahoitus

Rahoitus liittyy osana EU:n *Kansalaisten Eurooppa/Euroopan aktiivinen muistiperintö* -hanketta, josta kokonaisuudesta tuetaan toimintaa, jossa vaalitaan natsivallan ja stalinismin uhrien muistoa ja pakkosiirtoihin liittyvien arkistojen, muistomerkkien ja paikkojen säilyttämistä. Kansallisista määrärahoista haetaan ns. omavastuuosuus ja hankkeen valmistelukustannuksia. (CIMO, asiantuntijat, Brysselkontaktit)

Rahoitusta voidaan hakea vuoden 2011 hakukierroksilla ja varsinainen työ hankemäärärahoin voisi alkaa vuoden 2012 alussa. Hanke edellyttää vuosille 2012–2016:

- tutkijamäärärahan (ainakin yhden tohtoritason tutkijan)
- työskentelytila- ja -kalustokustannukset
- tutkimusapulaisen palkkamäärärahan
- matkustusmäärärahan
- digitointipalvelun ostomäärärahan
- syntyvän keskusarkiston tila-, laite- ja muu infrastruktuurikustannusmäärärahan
  "isäntäinstituution" hallintokustannusmäärärahan
- haastatteluhankemäärärahan
  IT-palvelun suunnittelu, luonti ja ylläpitomäärärahan

Aikataulutus

Hankkeen tarkempi suunnittelu voi alkaa, kun saadaan Kansallisarkistosta ja -kirjastosta sekä Siirtolaisuusinstituutista alustavat positiiviset kommentit.

Cablinon koti kateissa

Alina-Sinikka Salonen

Sateen jälkeen ruoho tuoksuu, jokimaiseman vihreys kimmeltää, elämää nähneet piparkakkutalot, kallellaan olevat aidat ja veräjät nuokkuvat. Koirat haukkuvat, varikset vaakkuvat. Cablinon jokimaisema näyttäytyy vierailijalle kauneimmillaan.

Olen juuri (heinäkuu 2011) viettänyt sukulaisviikonlopun Pietarissa. Tapasin nyt 15 vuoden tauon jälkeen toista kertaa äidin kaksoisveljen **Juhana Tarassun** lapsia, lapsenlapsia ja "vunukoita" Tauko oli johtunut siitä, että äidin ja isän poismenon jälkeen meillä ei ollut serkkujen kanssa yhteistä kieltä. Sitten keksin, että venäjänkieltä osaavia tulkkeja löytyy jopa omista sukulaisista.

Näin oli tie auki myös synnyinkotini etsimiseen. Isäni, **Paavo Simonpoika Mylläri** ehti rakentaa Liissilän Cablinoon soman, turkoosinvihreäksi maalatun omakotitalon vähän ennen kuin Saksan sotilaat valtasivat kylän. Sitä ennen hän ehti myös solmia avioliiton **Anna Tarassun** kanssa, joka oli kotoisin Lorvilan kylästä (kuuluu nykyisin Pohiin). Minun kannaltani tärkein saavutus oli, että he saivat lapsen, minut, **Galina Myllärin**, jonka nimi on nykyisin **Alina-Sinikka Salonen**. Kodin he joutuivat jättämään, minut he toivat mukanaan Suomeen.

Isä ei koskaan uskaltanut käydä Cablinossa. Äiti oli rohkeampi ja vei meidät, kolme tytärtään, kotiseutukäynnille lapsuudenkotiini vuonna 1983. Silloin oli kulunut 40 vuotta siitä, kun olimme tulleet Suomeen. Olin siihen mennessä kuullut talosta paljon ja nähnyt sen pohjapiirroksen ja lupapaperit, jotka isä oli saanut

Vasemmalla iäkäs paikallinen neuvonantaja, oikealta sisareni Anneli Mylläri, serkkumme ja tulkkimme Irja Virkkunen sekä paikalliset serkkumme Lena ja Tamara.

Viehättävä Cablinon joki kapenee koko ajan. Rannalla on enemmän vanhoja kuin uusia taloja.

kulkemaan mukanaan. Ne ovat nyt minulla kallisarvoisena muistona.

Käynti talossa oli kokemus, jota on vaikea kuvata sanoin. Minusta tuntui, että olin enemmän olemassa kuin ennen. Se, mikä oli ollut elämässäni tarua, osoittautui nyt todeksi. Lattia, jolla seisoin, oli oikeasti olemassa. Tuntui, kuin olisin saanut juuret. Tuntui, että minä olin enemmän minä. Minä olin itselleni arvok-

kaampi kuin olin sitä ennen ollut. Tämän käynnin muisto on kulkenut mukanani, eikä se ole haalistunut.

Kesällä 2007 pääsin järjestämään Inkeriin seuramatkaa, joka suunniteltiin osanottajien toivomusten mukaan. Näin sain tilaisuuden käydä uudemman kerran katsomassa kotiani. Minulle oli jäänyt kesän 1983 matkalta muistikuva suunnasta ja reitistä, jota kuljimme asemalta. Löysinkin talon aika helposti. Ehdoton tuntomerkki on Cablinon joki, jonka rannalla talo sijaitsee. – Sisään en nyt kuitenkaan päässyt, eikä ovelle tullut asukas tuntunut kiinnostuneelta minusta. Luovutin ja päätin joskus tulla uudelleen.

Kotona tuli takapakkia. Olin ollut niin varma talon löytymisestä, että minulla ei ollut ollut mukana mitään sen tuntomerkkejä. Kun vertasin uusia kuvia vuonna 1983 otettuihin, sekä pohjapiirroksiin, tulin siihen tulokseen, että talo oli väärä.

Tässä uskossa teimme sitten lokakuussa 2009 seuraavan käynnin Cablinoon. Seurueessamme oli **Aleksej Krjukov**, sisareni **Anneli**, serkkuni **Lena** sekä hänen poikansa **Sergei**. Kuljimme lokakuun loskassa läpi Cablinon katuja. Näimme tämän talon, mutta sivuutimme sen, koska se ei täysin vastannut pohjapiirrosta. Oli vesisade ja saviset tiet olivat hankalat kulkea. Lopetimme etsinnät ja ajattelimme jatkaa kiertämistä parempaan vuodenaikaan. Päätimme myös, että yritämme selvittää, mikä on kadun nimi nykyään. Rakennusluvissa talon osoite on Uljanovkan kylä, Ulitsa Vasiljevskaja.

Nyt tulen siltä uudelta matkalta, jonka tunnelmissa kertomukseni aloitin. Tulimme Cablinoon keskellä heinäkuun helteitä. Kuinka ollakaan, Cablinossa taas satoi. Tarvoimme läpi kaikki tiet molemmilla puolilla rataa ja kummallakin puolella jokea. Kävimme Uljanovkan museossa, jossa on myös paikallisia arkistotietoja. Saimme osoitteita henkilöistä, jotka ovat olleet elossa ennen sotaa. Kadun uusi nimi ei vain ole selvinnyt. Tutkimme kaikki saamamme vihjeet, katsoimme joenrantamaiseman kaikki talot – paitsi sitä, jonka olin leimannut "vääräksi" Minun kotiani ei löytynyt.

Yhtäkkiä ankea tunnelmani häipyi. Olin lapsiani ja lastenlapsiani varten halunnut päästä varmuuteen lapsuuskodistani. Ymmärsin, että varmuutta ei ehkä koskaan tulisi. Samassa sadekin lakkasi. Sain kokea ihanan Inkerini ihanan maiseman, joka oli lähes sellainen kuin se oli ollut minun lapsuudessani. Aika on siellä toistaiseksi melkein pysähtynyt. Tunsin, että olen "kotona" Ei se ole rakennuksesta kiinni. Voin aivan hyvin viedä lapsiani vaikkapa sen "väärän" talon luo ja kertoa, että tämä voisi olla minun synnyinkotini. Olin kävellyt sinne sitä reittiä, jonka muistin äidin kanssa kävelleeni. Talo oli lähes sellainen, jollaiseksi sen muistin. Se riittää. Ei se kuitenkaan olisi enää minun taloni.

Rakas lukijani. Tällä hetkellä asia on siis auki. Olen huomannut, että vaikka talon löytyminen ei tunnetasolla ole enää tärkeää, on se kuitenkin pieni haaste. Onko sinun mahdollista auttaa? Oletko tuntenut Liissilästä **Paavo Myllärin**, joka on syntynyt 1910 Kuninkaalassa? Hän oli maanteitä tai rautateitä rakentamassa ja iltaisin urakoi heinän niitossa ja muussa ylimääräisessä työssä ja hankki näin talorahat siskonsa **Helkan** kanssa. Heidän äitinsä oli **Liisa Mylläri** (os. **Braks**). Jos henkilöt ovat sinulle tuttuja Inkerin ajoilta, niin ottaisitko yhteyttä. Tai, tiedätkö, missä oli Uljanovkan Vasiljevskaja-katu ja mikä sen nimi on nyt? Osoitteeni saat lehden toimituksesta. Virossa olevat serkkuni ovat liian nuoria tietolähteiksi, heidänkään vanhempansa eivät ole enää elossa.

Kirjoittaa voi myös venäjäksi, löydän käännösapua. ①

Suomeen muutto varmistanut inkeriläisten suomalaisuuden säilymisen

Mirja Kemppinen

Veikko Leväniemi pohti 20.10.2010 ilmestyneessä lehdessä, oliko inkeriläisten paluumuutto Suomeen inkeriläisyyden pelastus vai virhe. Hän toi esille paluumuuton ns. elintasosiirtolaisuussyyt ja totesi, että osalla paluumuuttajista kotoutuminen ei ole sujunut ongelmitta. Kumpaakaan väitettä ei voi pitää täysin vääränä, vaikka valtaosa tuntemistani paluumuuttajista onkin sopeutunut jopa erittäin hyvin.

Haluaisin kuitenkin kertoa omat kokemukseni ja näkemykseni asiasta. Muutin Suomeen vuonna 2000. Muuton syynä eivät olleet elintasoon liittyvät syyt, vaan syy oli perin inhimillinen: vanhempani olivat muuttaneet vuotta aikaisemmin Suomeen ja lapsen syntymän jälkeen kaipasin heidän tukeaan ja apuaan. He olivat puolestaan muuttaneet Suomeen tänne aikaisemmin muuttaneiden sisarustensa houkuttelemina. Voinkin todeta, että inkeriläiseen kulttuuriin vahvasti liittyvä sukulaisrakkaus ja sukukeskeisyys on ollut merkittävänä tekijänä paluumuutossa. Sama ilmiö on nähty inkeriläisten historiassa myös aiemmin, Viroon ja Karjalaan suuntautuneissa muuttoaalloissa.

Toisena merkittävänä tekijänä, joka usein jää paluumuuton arvostelijoilta huomioimatta, on ollut monien paluumuuttajien aito halu varmistaa lastensa suomen kielen taito ja suomalaisen identiteetin säilyminen. Paluumuuton laajuuteen on vaikuttanut myös Inkerin kansan historia: juuriltaan revityn kansan on ollut suhteellisen helppoa siirtyä taas uusille asuinsijoille.

"Inkeriläisten paluumuutto heikentää merkittävästi Inkerin elpymistä Stalinin ja toisen maailmansodan aiheuttamista menetyksistä" Veikko Leväniemi esittää ikään kuin syytöksenä. Todettakoon tähän, että noista ajoista on kulunut sentään jo yli puoli vuosisataa ja tämä huomioon ottaen paluumuuton vaikutus Inkerin elpymiseen on selvästi yliarvioitu. Inkeriläisten on ollut mahdollista muuttaa Inkeriin jo vuodesta 1956, silti vuoden 1989 väestönlaskennan mukaan Inkerissä asui vain vajaa kolmannes kaikista Neuvostoliiton inkerinsuomalaisista.

Itse oleskelin pidemmän aikaa äitini synnyinseudulla Keltossa 1990-luvun alussa, jolloin toimin mm. isosena Kelton kirkon järjestämillä lastenleireillä. Kelton kirkon toiminta oli mielenkiintoista ja siinä sain aidon kosketuksen vanhempieni synnyinseutuun. Kelton kumpuilevat maisemat ja kirkon ympäristö olivat kauniita. Silti isompien asutusten harmaat elementtitalot ja joka paikassa kuuluva venäjän kieli eivät antaneet aihetta edes harkita muuttoa sinne. Minun, kuten monen muunkin Karjalassa kasvaneen inkeriläisen, sielunmaisemat ovat Karjalassa. Inkeri on minulle rakas esi-isien maana, jonka olen oppinut tuntemaan vanhempieni ja isovanhempieni kertomuksista sekä kirjallisuudesta. Sitä, suomalaista, Inkeriä ei enää ole.

Mutta onko muutto Suomeen sitten pelastanut inkeriläisyyden? Haluaisin korostaa, että esitän seuraavaksi vain oman subjektiivisen näkemykseni ja kunnioitan

niiden inkeriläisten ratkaisua, jotka ovat päättäneet jäädä Venäjälle.

Minulle inkeriläisyys merkitsee ennen kaikkea äidinkieltäni (suomen kieltä ja sen inkerin murretta), luterilaista uskontoa, sukuyhteisöä sekä tietoisuutta kansani historiasta. Inkeriläisyyden pelastamiseksi tai säilyttämiseksi miellän näiden asioiden ja arvojen siirtämistä lapsille. Kun tarkastelen Leväniemen esittämää kysymystä tältä kannalta, vastaukseni on "Kyllä."

Suomeen paluumuuttaneiden lapset ovat oppineet suomen kielen jopa siinä tapauksessa, jos vanhempien suomen taito on ollut heikko tai puuttui kokonaan. Aikuiset ovat saaneet mahdollisuuden parantaa äidinkielentaitoaan tai oppia suomen kielen alusta. Vanhempi polvi on puolestaan voinut nauttia äidinkielellään tarjottavista palveluista. Ja vaikka vunukat eivät oppisikaan puhumaan inkerin murretta, he kuitenkin kuulevat sitä isovanhemmiltaan ja ymmärtävät sitä.

Luterilainen uskonto on tärkeä osa Inkerin suomalaisten identiteettiä. Suomeen muutto on tarjonnut inkeriläislapsille mahdollisuuden saada kokonaisvaltaista uskontokasvatusta, johon ei useammalla Venäjällä kasvaneella inkeriläissukupolvella ollut mahdollisuutta. Kaikki inkeriläislapset voivat Suomessa opiskella ev.-lut. uskontoa koulussa ja käydä rippikoulun.

Varsinkin vanhemman sukupolven inkeriläiset ovat ahkeria kirkossa kävijöitä. Kirkko onkin kiitettävästi järjestänyt paluumuuttajille erilaisia kerhoja ja tilaisuuksia. Tämän vuoden tammikuun 16. päivänä Helsingin Malmin kirkossa pidetty Inkerin kirkon 400-vuotisjuhlalle omistettu inkerinsuomalaisten juhlamessu, jossa saarnasi inkeriläinen pastori Arvo Survo, veti kirkkosalin täyteen väkeä.

Myös Venäjällä, siis myös Inkerissä ja Karjalassa, voi nykyään käydä vapaasti kirkossa ja opettaa lapsille uskontoa. Mutta Venäjän valtionuskonto on ortodoksisuus, mikä näkyy vahvasti kaikessa, niin kouluopetuksessa, televisiossa kuin virallisissa vapaapäivissäkin.

Inkerin kirkko on venäläistymässä. Arvostan suuresti Inkerin kirkkoa, enkä vähiten siksi, että se, kuten Arvo Survo saarnassaan asian ilmaisi, "ei ole mielipiteiden rasittama", mutta en voi hyväksyä, että se on tietoisesti luopumassa suomen kielen ja suomalaisen identiteetin ylläpitäjän tehtävästä, jota se on menestyksellisesti suorittanut vuosisatoja, kaikkein vaikeimpinakin aikoina.

Inkerin historian tuntemuksesta puheen ollen täytyy todeta, että kansanmuistin siirtäminen jälkipolville on edelleen vanhempien ja isovanhempien kiinnostuksen, tietämyksen ja lapsen uteliaisuuden varassa. Inkeri-aihetta ei käsitellä sen paremmin Suomen kuin Venäjänkään kouluissa. Silti suomen kieltä hyvin taitavilla paluumuuttajalapsilla ja -nuorilla on paremmat mahdollisuudet tutustua kansansa historiaan, koska valtaosa Inkeri-aiheisesta kirjallisuudesta ja tutkimuksista on ilmestynyt suomeksi.

Voidaan aiheellisesti kysyä, olisiko inkerinsuomalaisen kulttuurin elpyminen Venäjällä ollut mahdollista, jos paluumuuttoa ei olisi tapahtunut; jos kaikki Suomeen muuttaneet inkeriläiset (sallitaanko olettamuksessa amerikansuomalaisten ja suomensuomalaisten paluumuutto?) olisivat pysyneet Venäjällä (entä Viron, Ruotsin ja Suomen inkeriläisten vastuu?). Ei olisi. Sen katoamisen tahti olisi hieman hitaampaa, mutta inkeriläiset olisivat venäläistyneet ennen pitkään niin kielellisesti kuin mielellisestikin samalla tavalla, kuin on tapahtumassa nyt.

Kaikki suomenkielinen toiminta, jota Karjalassa tällä hetkellä on, on erittäin arvokasta, mutta se ei pysty elvyttämään suomalaisuutta. Ainoa asia, mikä mieles-

täni olisi voinut pelastaa suomalaisuuden niin Inkerissä kuin Karjalassakin, olisi ollut suomenkielisten päiväkotien ja koulujen perustaminen. Mutta, tuntien Venäjän koulupolitiikan, en usko, että tämä inkeriläisyyden pelastamisen edellytys olisi täyttynyt, vaikka joka ikinen inkeriläinen olisi jättänyt muuttamatta Suomeen.

Inkeriläisten, ja muiden Venäjän suomalaisten, paluumuuttoa, sen syitä ja vaikutuksia ei ole vielä juuri tutkittu. Koko aihe on täynnä kysymyksiä, joihin tuskin löytyy varmoja ja yleispäteviä vastauksia. Virhe se ei mielestäni kuitenkaan ollut. ⓘ

Toivon ja epätoivon näköaloja

Leino Hassinen

Sain viime kesänä muutamia *Laatokka*-lehden numeroita 1920–40-luvuilta. Kotikaupungissani, Sortavalassa, ilmestyvä 6-päiväinen lehti oli Laatokan-Karjalan suurin.

Käteeni osui tuosta nipusta *Laatokan* numero 24.8.1043. Siinä oli pääkirjoituksen otsikkona *Inkeriläisten asema.* Tuolloin elettiin puna-armeijan ja Suomen armeijan välillä ns. asemasotaa eli melkoisen rauhallisissa oloissa. Pataljoonan verran inkeriläismiehiä palveli Suomen armeijassa. Yli 60000 inkeriläistä oli tuotu Suomeen meren yli, ja he osallistuivat maatöihin eri puolilla Etelä-Suomea. Laajalti uskottiin, että suurvaltasodassa Saksa voittaa, vaikka jo sitä epäiltiin. Inkeriläisille suunniteltiin pysyvää sijoittumista Suomeen. – Olin silloin 19-vuotias ja toista vuotta armeijan leivissä, sotilaspalokunnassa.

Kun nyt, vuosikymmeniä myöhemmin, luen *Laatokan* pääkirjoitusta, hämmästyn, kuinka ajankohtainen teksti on edessäni. **Mauno Koiviston** sivunkokoinen kuva oli juuri Helsingin Sanomissa, ja siinä kerrottiin inkeriläisten kutsumisesta paluumuuttajina Suomeen 1990.

Laatokan pääkirjoitus on erinomainen näyttöpääte siitä, miten Suomessa silloin ajateltiin. Tällaisia maakunta- ja paikallislehtiä oli maassa kymmeniä. Suomessa iloittiin siitä, että inkerinsuomalaiset pääsevät **Stalinin** ikeestä.

Panen tähän muutamia näytteitä vuosikymmenten takaisesta pääkirjoituksesta. Lainaukset puhukoot puolestaan.

Olisi ollut suuri erehdys ja kansakunnan oikeuskäsityksen vastainen teko, jos inkeriläiset olisi jätetty oman onnensa nojaan menehtymään sodan ja sen aiheuttamien kärsimyksen kaaoksessa. Inkerinmaan suomalaiset ovat osa omaa kansaamme.

aikoinaan heidän esivanhempansa ovat Inkeriin siirtyneet. Kysymyksessä on nyt asiallisesti kansamme jäsenten palauttaminen vanhaan kotimaahansa, yhteisen kansanosamme pelastaminen fyysilliseltä tuholta.

Toivottavasti valtiovaltamme on valmis käyttämään... kaikki tarjoutuvat mahdollisuudet heidän asemansa helpottamiseksi ja elinehtojensa turvaamiseksi.

..inkeriläisten kansallista tietoisuutta ja kaipuuta alkuperäiseen isänmaahansa ei bolshevistinenkaan mielivalta kyennyt kukistamaan.

Huomattava osa väkipakolla puna-armeijaan ajettuja Inkerin miehiä on kohta rintamalle jouduttuaan siirtynyt Suomen armeijaan.

tullaan näkemään, tulevatko ylen määrin elämän kohtalon kovuutta kärsineet veljemme ja sisaremme tuntemaan olevansa omassa maassaan ja oman kansansa keskuudessa.

Rehellisellä työllä ja uurastuksella nämä yhteiskuntamme uudet jäsenet tulevat varmasti täyttämään kunnialla paikkansa keskuudessamme.

Inkeriläisten taakkaa olisi siis sopivin keinoin helpotettava ja huojennettava...

Silloin vieraasta valtioikeestä ja ankarasta yhteiskuntaorjuudesta vapautuneet kansakuntamme jäsenet huomaavat valoisamman ajan koittaneen heidän elämässään.

Toisin kävi. Eivät koittaneet valoisammat ajat inkerinsuomalaisille – paitsi Ruotsiin paenneille. Kommunismin rautakoura piti vielä vuosikymmeniä otteessaan Neuvostoliiton kansoja, inkerinsuomalaisia erityisen tiukasti.

Paljon tästä väkivallasta tiedettiin 30-luvun Suomessa, ja siksi kamppailimme epätoivon uhalla sen puolesta, ettei sitä komentoa tuotaisi Suomeen. Eikä tuotu, vaikka täpärällä se oli, pelottavan täpärällä. ⓘ

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous
pidetään lauantaina, marraskuun 26. päivänä 2011
klo 14.00

Karjalatalolla
Inkeri kodissa
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat.

Äänivaltuutettuja ovat v. 2011 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet v. 2011 jäsenmaksunsa.

Hallitus

Inkeriläisvuosikirja: olisiko mahdollinen?

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 1/2011 aloitetuille tarinalle.

Wladimir Kokko

Aikanaan **Paavo Räikkönen** oli huomattavasti vaikuttanut inkerinsuomalaisten kansallisidentiteetin muodostumiseen mm. sillä, että vuosikymmeniä hän julkaisi inkeriläiskalenteria. Sen kautta inkeriläistalonpojat saivat niitä päätietoja, jotka jokaisen tuli tietää. Näin levitettiin laadukasta perustietoa joka inkerinsuomalaiselle ja luotiin pohjaa asioiden yhteiselle ymmärtämiselle.

Nykyäänkin inkerinsuomalaiset tarvitsevat oikeata tietoa kansamme asemasta eri maissa ja uusista haasteista, jotka syntyvät jatkuvasti meidän nopeasti muuttuvassa maailmassa. Nämä tiedot ovat inkeriläisliittojen käsissä ja ne saadaan julkisiksi liitojen oman lehdistönsä kautta. Jos ahkerasti luetaan ne kaikki, niin kyllä saa tietää "mitä missä milloin" inkerinsuomalaisilla tapahtuu ja mikä heitä vaivaa. Mutta kuka pystyy seuraamaan yhtä aikaa IL:n nettisivustoa, lukemaan Petroskoin Karjalan Sanomia, Viron Inkeri-lehteä, Suomen Inkeriläisten viestiä ja vielä på svenska Ruotsin Ingriaa? Jääden tietämättä hiljattain menetämme myös kansamme yhtenäisyyden tunnetta.

Tulee mieleen, että voimme hyödyntää Paavo Räikkösen kokemusta siten, että joskus helmi-maaliskuussa eri maiden inkeriläistahot voisivat esittää menneen vuoden tärkeimmät jutut (tilastot, faktat, trendit, tutkimukset ja ehdottomasti kuvat) paikkojen päältä johonkin yhteiseen toimitukseemme ja kesäjuhlien ajaksi joka vuosi ilmestyisi sen kustantama yhteinen inkeriläisvuosikirja. Se parhaiten kuvaisi inkerinsuomalaisten elämää ja tekisi meitä paljon enemmän tietoisiksi. Se epäilemättä vahvistaisi katoavaa kansallisidentiteettiämme.

En luule, että uusi tehtävä rasittaisi liittoja liikaa. Oikeastaan vuodessa ilmestyneistä jutuista pitäisi tehdä vain jonkinlainen tiiviste. Ja tämä tiiviste kannattaa tehdä, sillä näistä kirjoituksista jatkossa helposti rakentuisi joka maan inkerinsuomalaisten historia.

Sellainen vuosikirja voisi edistää ehkä tietyllä tavalla myös korvata meillä "nukkuvia hankkeita" kuten esim. inkerinsuomalaisten tietosanakirjaa jne.

Minusta on erittäin tärkeää se, että sellaiseen vuosijulkaisuun pääsisivät vain liittojen hyväksymät kirjoitukset. Inkeriläisvuosikirja ei saa olla tiettyjen auktoriteettien äänenkantajana, vaan juuri inkerinsuomalaisten elämän peilinä.

Taloudellisesti vuosikirjaa voi kuvitella kansainvälisenä vaikka EU:n rahastojen rahoittamana projektina. Vuosikirjan saa myydäkin kohtuuhinnalla ja näin se ainakin osittain tulee kustantamaan itseään. Tarvittaessa sen voi jälkeenpäin kääntää venäjään, viroon tai ruotsiin taikka julkaista levyllä.

Jos tällaiseen tehtävään ryhdyttäisiin yhdessä oikeasti, niin meillä inkerinsuomalaisilla olisi mahdollisuus luoda yhteisen tietomiljöön ja parantaa yhteisymmärrystämme. ⓘ

Niitä näitä inkeriksi

Eetu Hynninen

Muistii Humalasuarest

Äijän talo

– Eihä ne jalat kissansilittämisest ahavoitu, virkko ämmä.

Mie synnyin siin kakskerroksises äijäin talos, äijää kutsuttii Pjotrantreits, ämmää – Katrina, hiä olj Puapalast tuotu. Heil olj paljon lapsii, no suuriks kasvoit vua viis poikaa ja kaks tytärtä.

Vanhin olj Anttu-settäin, hiä elj perreine alamiäjes suures talossaa, silkii olj läkkikatto, niinku äijän talol: suur kuja, kokonaa pärekaton al, tuvan ies olj sakja suatu.

Toin äijäin pojist olj miun issäin, mein pere elj äijän talos, mein perrest mie kirutan myöhempää.

Junni-setä elj Piäsöläs, sekkii kylä olj Pauluskoin luon. Setäst saksansovan peräst ei olt kauvan tietoo, puuttu, sotavankiks, vua yhteen päivään tulj pussi seläs kottii. Hänest käytii aprikoimaa, a hiä läkskii Piäsölää kotjvävyks.

Junni-setä olj utala sotamies, kjekorkievskoi kavaljera, ryntäil hänel olliit ristit ja metalj. Sovas hiä vei päiväkirjaa, vua ko tulliit polssevikat valtaa, setä sen poltti, käsjkirutus tulj vuaralliseks.

Mikko-setä perreinee elj Vennäinkylän reunas, omas talossaa, a kaikkiin nuor Teppo-setä olj viel poika ja ruato Pietaris. Äijä usjast miult kysy:

– No, sanoha, mitä se Teppo-setä linnast tuop?

– No sitä sievoita (auringonkukkaöljy) ja karassii, vastasin mie. Sit äijä ain nauro. Sähköö kyläs viel ei olt, käytettii karassi-, paloöljylamppuloi.

Anju-tättiin olj naimisis Kassuarel (Kaskisaari). Se olj pienj kylä neljäs virstas mein kyläst, a Mari-täti olj Kesälän koulun opettaja, Hatsinan puolel.

Kault tuppaa veivät kaks ovvee, yks olj talon etupuolel ulkorappusiin kans, tähän talon ossaa äijä meinais laittaa puoin, vua ajat vaihtuit, ja puotj jäi tekemättä. Toin ov vei tuvan kuppest porstuvaa, siint piäsj tuvan kuhnii, keittiöö, kuijaa ja rappusii myöten toisee kerroksee.

Kuja olj suur ja kokonaa pärekaton al, kujan piäs seisoit talli ja liävä, kujal olj kaks porttii – kaul ja tarhaa.

Kuhnil olj kaks ikkunaa ja suur kiukaa, sen toisel puolel olj äijän ja ämmän huone. Vasemman ikkunan luon seiso lounatpöytä, oikijan – astijakuappi, a kiukaan ies sillal seiso samovara.

Seinät kuhnis olliit paljaat, veistetyt hirret, suurel puolel – sinne vei ov vasempaa – seiniihen olliit liimattu pape-

rit, ikkunois – sitsiset sanaveskat (verhot), sillal – pitkät kotjkutoiset poppanat (matot).

Jos mie istuin kuhnin penkil ja heiluttelin jalkojain, ni äijä miult usjast kysy:

– Mitäs sie niit jalkojais heiluttelet?

– No, jot ei ois ikävä, vastasin mie äijäl. Sit äijä tuasj nauro.

Vaik ei miul ikävä olt konsaa, a viel riemuisamp tulj, ko opin lukemaa. Miul olj aapinen, ja mie sitä, niäts, usjast... luvin – suuret uatteliit, jot leikin, ei miul viel olt viittäkää vuotta. Kerran äitj ko katso miun lukemistain, ni käsk lukemaa tuost ja toisest kohast. Ja ko mie kaik oikein luvin, ni äitj virkkokii:

– Hyvänen aika! Mein osajaa lukkee!

En muista, miten mie opin, minnuu kukkaa ei opettelt, taisin kysellä puustaavit vanhemmilt sisoltain Hertalt ja veikoltain Toivolt, hyö oppiit silloin koulus. Olj miul viel nuoremp siso Helmi, vua Helmi kuolj, hänel olj nelj vuotta; käi läsimää eivätkä liäkärit voineet auttaa.

Miun ämmäin tais olla nuoruuvessaa oikein sorja, äijäko sattu olemaa ämmän piäl suutuksissaa, ni sano ämmäl:

– Jos sie et ois olt niin potra, ni emmie ois iässäin ottant sinnuu naiseksein.

Ämmä ko käi ompelemmaa, ni ain kutsu minnuu, jot panisin hänel rihman neulan silmää. – Siul ovat terävät silmät, virkko ämmä.

Viel muistan, ko istun kuhnin penkil ja voivottelen: – Pakottaa! Ämmä voitelj miun ahavoituneet jalkoin siäret sievoil.

– Mitäs koko päivät hypit pitkin vesjluosii (lätäkköi) nyt suat terppii (kärsii), mutisoo ämmä.

– Nii, emmie koko päivät, väitän mie, vua ämmä ei kuule ja jatkaa:

– Eihä ne jalat kissansilittämisest ahavoitu. Miun vieressäin istuu Mirri ja makjast kehräjää, just ko sanois:

– Miul jalkoi ei pakota, mie luosaa en miä.

Miul tais olla kuuvveis vuosj, ko mein pere erois äijäst, ja myö käimmä elämää siin entises viisikkunoises talos.

Perätupa

Talon suavus kasvoit valkijat sirenjapehot ja seisoit potrat korkijat kuuset.

Miul tais olla viijen ja kuuvven vuosiin välil, ko mein pere erois äijäst, ja myö mänimmä elämää siihen entisee viisikkunoisee äijän talloo, a sen vuokraajat muuttiit suuree äijän talloo toisee kerroksee.

Issäin tek mein uuvvel asunnol remontin, pantii uus pärekatto, kujan patsaat nostettii suuriin kivviin piäl, huonein seiniihen liimattii uuvvet paperit.

Kylän miehet käivät auttamas, olj tuotu massinakkii, kone, mikä ketti katon pärreit: pienj pöytä ja pitkä hirs veitsen kans, veits ketti pärreit petäjän pölkkylöist, ko veettii hirren piäst.

Kaks ovvee molemmin puolin kujan porttii veivät: yks – kuijaa, toin – käytävää myöten porstuvaa, ja sit ov vei kuhnii. Siel oikijal kiäjel seiso suur kiukaa, suoraa olliit ikkuna ja lounatpöytä, kiukaan ies – astijakuappi ja kiukaan luon sillal seiso samovara.

Vasempaa kättee olj suur puolj, sitä ympäröivät kolt pientä huonetta, ja ov vei viel kahtee, mis ennen olj äijän puotj.

Luhis katon al olj viel yks kesähuone.

Talli ja liävä olliit tehty siihen entisee kuninkaan kultaruplan talloo, kujan luhis orsil piettii heinää, ja kujan piäs seiso viel heinästoronkka (heinälato).

Pienes sarraimes kujan portin luon seisoit jyyvviin luarit ja verstakka (höylypenkki), sekä olliit kaik työkalut.

Mein talon ulkonäkökii olj ommaa luatuu, ko talon suavus kasvoit valkijat (ei siniset) sirenjapehot ja seisoit potrat korkijat kuuset. Kuuset kasvoitkii vua mein suavus ja seisoit ko kynttilät talon ies, nousiit palkopehkoloist, mitkä männiit pitkin aitaa. A sirenjapehkoloist nous viel suur lehtjkuus, sen punaset kävyt joka kevät väkisen tunkiisiit luhin ikkunaa.

Tuvan vieree ja tuvan tuaks issäin istutti omenapuita ja marjapehkoloi – vuapukka-, siehtarlais- ja karviaismarjapehkoo. Olj meil suur tarttu- (peruna) ja kualjmua; sekä tarha kaikellaisiin vihanneksiin kans.

Tarttuu ja kualii istutettii paljon, ko syötiikii paljon: uamusil sievoin (aurinkokukkaöljyn) kans keitettii kuorimattui. Iltasil – tarttuputroo, keitettii kuorittui, hillottii ja pantii maitoo, voita ja tuoreit kanan munnii. Keitettii lohkoo, maitolohkoo, tehtii paistii ja paistettii tarttupiirakkaa.

Kualiikii keitettii usjast, ainakii äitj joka kerta, ko lämmitti suurta kiukaata, panj hautumaa lounaihen ast. Talveks hakattii suur pytty hapant kualii.

Illaks tehtii kaurakiisselii, isä miul ain sano, jot kaurakiisselj antaa voimaa, jot söisin ahkerammin. A karpalokiisselist Mari-tätilläin olj juttu: Junnil ko tarjottii vierais karpalokiisselii, ni hiä sano, jot syyvvä kiisselii on yhellain ko katsoo ikkunast. Mari-tättiin tiesj niit juttuloi paljon, mie muistan miten luajin hänel siint Antreistepantsan opperatsijast.

A mie karpalokiisselii suvaitsin – tummapunaista, hyytynyttä ja kylmää.

Niil ajoil talonpoikii juaettii liikaa rikkaiks – ne olliit kulakkoi, keskvarakkaiks ja köyhiks; kulakkoi karkotettii, köyhät olliit kunnias. Mein talo kuulu keskvarakkaisiin luokkaa, liikaa rikkautta ei olt, olliit hevonen ja lehmä; piettii sikkaa, kannoi, koiraa ja kissaa. Kujas seisoit rattaat ja koljaska – vaunut katon kans takapenkin piäl; rek, ja suahka – ajella talvel vieraihen; olliit meil pluuka, aura ja astuva (karhi).

Kaik mitä pittää, niinku äijä sanois. Tuvan tuan seiso sauna.

Issäin lopein suvaits lukkee, joka ilta istu kirja kiäjes, a äitiin kuuntelj nausniekat (kuulokkeet), korvis raatioo, laite olj detektornoi. Nuoruuvessaa äitiin laulo Inkerin kuoros, mein suurel puolel riippu suur kuoron valokuva – lasin tuan potras kehykses.

Nyt kuoroo ei olt, a koht, ainakii ko aloimma ellää uuvves kohas, loppuit perinnäiset pyhätkii – joulu, piäsiäinen... Viel suures äijän talos issäin laitto jouluks – lakkee ast – kuusen, levitettii sillal olkii, kuus koristettii. Iltasil pantii kuusen kynttilät palamaa (huoneen valo sammutettii), kuus loist valoillaa ja koristeillaa! Sit tulj joulupukki ja toi tuomisii, sitä pelais Mari-tätj, myöhempää mie sen arvasin. Paistettii piirakkaa ja tehtii muuta pyhäruokaa.

Uuvves asunnos kuusta ennää ei laitettu, vaik vierais käytii ja vieraihen kutsuttii. Enkä muista toisii pyhhii, miten käi niihen kans.

Kaheksantoistantee ikävuoteehein ast mie elin täs Perätuvan viisikkunoises talos, koltkymmentyheksänteen pitj lähtee kyläst, kutsuttii sotapalveluksee.

Julkaistu aikaisemmin Carelia-lehdessä 6/2010
Kirjoittaja on syntynyt Inkerin Venjoella, Humalsaaren kylässä. ⓘ

TAPAHTUMA KALENTERI

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Bessede-hetket jatkuvat *Palvelupisteessä* joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 16.30 *Palvelupisteessä*, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Su 4.9. klo 14 Maatiainen-lehden päätoimittaja **Aune Kämäräinen** kertoo Inkerin pihoista ja kasveista. Hän näyttää myös ottamiaan kuvia Inkerinmaalta.

Su 2.10. klo 14 seurakunnan aulakahviossa syyskokous ja sen jälkeen kerrotaan takuueläkkeestä.

Su 6.11. klo 14 seurakunnan aulakahviossa rovasti **Matti Korpiaho** kertoo kansainvälisesti tunnetusta Narvan inkerinsuomalaisesta kielentutkijasta **Санteri Ankeriasta**, johon sai tutustua Kroatiassa.

Su 4.12. klo 14 Seurakuntakeskuksen isossa salissa joulujuhla ja jouluateria. Saamme vieraaksi Lahden inkerinsuomalaisia.

Tiedustelut Irja Pelkonen
inkerikerho@gmail.com tai
p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2010 toiminta

- 12.9. klo. 15 Kerhoilta
  10.10. klo. 15 Syyskokous
  14.11. klo. 15 Kerhoilta
- 4.12. Joulumatka Hyvinkäälle paikallisten inkeriläisten vieraaksi omalla linja-autolla.

Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Ilmoittautumiset/tiedustelut
Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai
p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut
Toivo Tupin p. 040 578 3894

***Ilmoittajille:** Jotta tapahtumakalenteriin toivotut järjestöjen ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.*

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

Kirjallisuus

Flink Toivo: Kotiin karkotettavaksi, 30,-

Häkkinen Juho: Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan I – II, 15

Kalevalaseuran vsk. 69-70: Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50,-

Kuivanen Lilja (toim.): Inkerin vuotuisjuhlat, 20,-

Krifors Lars: Oli onnistuttava, 15,-

Nokkala Tapani: Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella: Ensimmäinen kevät, 16,-
Pelastunut albumi, 22,-
Pitkä kotimatka, 14,-

Pelkonen Hannu: Voihan Venäjä, 25,-

Pärnänen E.: Antti Kivekäs I – II, 9,-

Ripatti Maria: Elämä yhden kortin varassa, 16,50

Savolainen Aatu: Suomalainen sissisodassa, 15,-

Savolainen Mikko: Inkerinmaa, 33,50

Seppänen Heikki: Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 25,-

Sihvo Jouko: Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24,-

Sihvo Jouko (toim): Inkerinsuomalaisten kohtalo, 20,-

Störgren Aleksander: Mutkainen tie vapauteen, 10,-

Suominen Hellin: Mooses Putron elämäkerta, 2,50

Survo Arvo: Itku Inkerille, 17,-

Sveriges ingermanländska riksförbund
Sverigeingermanländarnas historia, 24

Tuukkanen Saimi
Elämäni helminauha, 5,-

Äänitykset

Inkerikuoro (CD): Minä tyttö, 10,-

Santtu Lauri (äänilevy single): Murrejuttuja, 2,50

Survo Arvo (C-kasetti): Omal maall', 2,-

Kartat

Mustonen: Inkerin kartta v. 1933, 12,-

Randefeldt: Inkerin uusi kartta v. 1992, 10,-

Randefeldt: Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993, 10,-

Muut

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko marmorijalustalla: 15,-

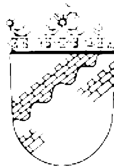
Inkerin pöytälippu (polyesteriä): 8,-

Adressi surunvalitteluun: 7,-

Pakki Nikolai: Inkerin kylän lähihistoria taiteessa, 15,
Inkeri-keskuksesta ja numerosta 09-3499626

Rautajoki Reijo: Vaietut
s-postitse: reijo.rautajoki@gmail.com
ja hyvin varustetuista kirjakaupoista

INKERILÄISTEN VIESTI

7

2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva: Piispa Aarre Kuukauppi pitää pääpuhettaan Inkerin kirkon 400-vuotisjuhlassa Lempaalassa. Sateenvarjoa kannatteleee meritus kirkkoherra Esko Haapalainen, juhlan primus-motor.

Numero 8/2011 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 25.11 mennessä.
Numero 1/2012 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 7.1. mennessä.

Kuvien lähettäjille tiedoksi: Harmillisen usein sähköpostitse lähetetyt kuvat ovat kooltaan liian pieniä kantta varten. Tästä johtuen toimitus pyytää, että kuvatiedostoja ei ns. pakattaisi pienempään muotoon. Sisäsivuille pienemmätkin toki kelpaavat, mutta kanteen tulevan kuvan painokelpoisuuden voi alustavasti tarkistaa esim. suurentamalla kuvaa näytöllä 300–400 %. Jos kuva ei mene pikselimössöksi, se todennäköisesti voidaan myös painaa hyvälaatuisena kannen kokoisena. (Poikkeuksia on.)

Kuvat voi toimittaa .eps, .tiff, .jpg muodoissa (kuvatiedostoissa ei saa käyttää pakkauksia). Resoluutio on 300 pistettä tuumalle, 1:1 koossa.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja
osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2011
30 € kotimaahan ja Ruotsiin,
36 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot
Suomen Inkeri-liitto ry:n
toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettäessä

INKERILÄISTEN
SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Syyskokousta odotellessa

Toivo Flink

Pääkirjoitusta miettiessäni listasin aiheita ranskalaisin viivoin: – syyskokous, – Turun kesäjuhla, mitä on jäänyt käteen, – muistio, verkostoituminen, Kotiseutuliitto, – Inkerin liputuspäivä, – tiedon keruu, – korotusta aikakauslehtien alv:n maksuun? – Viestin tila, – jäsenmaksujen korotuspaineita…

Syyskokous on tulossa. Toivon siihen entistä runsaampaa osanottoa.

Turussa pidetyn siirtoalaisuusjuhlan kahden päivän Inkeri-seminaarin tuloksena on syntynyt muistio. Se sisältää Suomen, Venäjän, Viron ja Ruotsin inkerinsuomalaisten järjestöjen ja Suomen Kotiseutuliiton esittämiä yhteisiä keskeisiä tulevaisuuden tavoitteita. Muistio on sen verran pitkä, että se mahtuu vasta Viestin tämän vuoden viimeiseen numeroon. Mieltäni lämmittää se, että ensimmäistä kertaa 20 vuoteen me, eri maissa asuvat inkerinsuomalaisten jälkeläiset, olemme selkeästi ilmaisseet, mitkä ovat yhteiset tavoitteemme ja miten niitä on tarkoitus toteuttaa.

Verkostoitumisen väitetään olevan päivän sana. Sitä se on ollut aina. Elämä toimii ihmisten varassa ja heidän kauttaan. Täten verkostoituminen on meillekin tärkeä tavoite. Inkerin Liiton toiminta sen perustamisesta asti vuonna 1922 on osoittanut, että ilman verkostoitumista, siis hengenheimolaisiaan, olisi IL jäänyt aika päivät unholaan. Näin ei kuitenkaan ollut käynyt. Lakkauttamiseensa asti vuonna 1944 Inkerin Liitto oli vahva ja toimiva heimojärjestö, jolla oli yhteystyökumppanina kolmatta kymmentä, pääasiallisesti suomalaista yhdistystä, liittoa ja seuraa. Kuinka monta suomalaista yhteistyötahoa meillä on tällä hetkellä? Niinpä! Juuri tämän vuoksi meidän on syytä pyrkiä Kotiseutuliiton yhteisöjäseneksi. Samalla meidän tulee toivottaa meidän seminaarejamme monena vuotena järjestänyt Kotiseutuliitto liittomme yhteisöjäseneksi.

Nyt Inkeri- päivästä, Inkerin suomalaisuuden päivästä ja vieläpä liputuspäivästä. Suomessa vietetty Inkeri-päivä oli yhdistetty heimoaatteeseen ja sitä oli vietetty alkuvuodesta. Näin kävi vuosina 1943 ja 1944. Nykyisin kansalaisjärjestöjen ylläpitämä Inkerin päivä liittyy nimipäivään, ja sitä on vietetty lokakuussa. Tämä käytäntö on kymmenkunta vuotta vanha.

Inkerin suomalaisuuden päivä on mielestäni kokonaisuutena selkeästi nimipäivää laajempi ja syvällisempi. Yh-

distämällä tämä päivä **Larin Parasken** nimeen me saamme soihduksemme sellaisen suomalaiseen kulttuuriin liittyvän hahmon, josta on muodostunut käsite, ja jota ei Suomessa tarvitse sen enempää esitellä. Täten Larin Paraske nousee Inkerin suomalaisuuden symboliksi. Esitys Larin Parasken päivästä, Inkerin suomalaisuuden päivästä on muotoiltu. Asialle haetaan nyt yhdistysten, järjestöjen, laitosten ja yksityishenkilöiden tukea. Tällä mitataan verkostojemme ja yhteistyötahojemme painoarvo. Tekee mieli uskoa, että hengenheimolaisemme osoittavat jälleen kerran, että ajatuksemme ja aloitteemme ovat meille yhteisiä.

Verkostoituminen auttaa meitä myös tiedottamisessa, tietojemme jakamisessa. Tämä asia nousee erityksen ajankohtaiseksi, jos hallituksen kaavailema aikakauslehtien arvonlisäveron korotus toteutuu. Silloin mekin saamme tuntea, että vähäinen Viestimme arvo nousee. Mitä neuvoksi? Ellei keksitä mitään muuta, meillä on tiedossa jäsenmaksujemme korotus. Ehdotuksia pulasta pääsemiseksi otetaan kiittäen vastaan. ⓘ

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

pidetään lauantaina, marraskuun 26. päivänä 2011 klo 14.00

Karjalatalolla Inkeri kodissa
Käpylänkuja 1 00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat.

Esityslistalla myös päättäminen mahdollisesta liittymisestä jäsenjärjestönä Kotiseutuliittoon.

Äänivaltuutettuja ovat v. 2011 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet v. 2011 jäsenmaksunsa.

Hallitus

Inkerin kirkon 400-vuotis kiitosjuhlintaa 16.7.2011

Arja Laurikainen

Ajasta aikaan varjellut
Herra, oot kirkkojamme,
sanallas meitä ohjannut
kaikissa vaiheissamme.
Vieläkin tahdot siunata
kansaasi köyhää armolla,
Tarjota taivahan rauhaa.

Näin syvällisen virren sanoin julisti Inkerin liiton kunniapuheenjohtaja **Keijo Korkka,** sateisella kumpareella Lempaalan alkuperäisen, tuhotun kirkon muistomerkillä, heinäkuun 16. Inkerin kirkon 400-vuotisjuhlan alkaneeksi.

Oli tärkeää oli, että avajaisjuhlaa vietettiin juuri Lempaalassa (Toksovan kappeliseurakunta) ja Toksovassa 17.7.2011, sillä juuri tänne Lempaalaan aikanaan, jo 1611, perustettiin Inkerin kirkon ensimmäinen seurakunta.

Kirkkoherran unelma

Seitsemän vuotta Toksovan ja Lempaalan kappeliseurakunnan kirkkoherrana palvellut, herkkä, syvällinen ja seurakuntansa rakastama, nyt vielä eläkkeelläkin vapaaehtoisena toimiva, entinen Sleyn lähetti, nurmijärveläinen, **Esko Haapalainen**, elätteli juhlavuoden lähestyessä sydämessään suurta unelmaa: ”Miten kyetä kantamaan kiitos ja kunnia menneille sukupolville, juuri sillä paikalla, mistä kaikki on alkanut?”

”Myös isämme uskoivat ennen ja kylvivät leikkasivat. Me saarnaamme aikojen mennen, kuin isämme saarnasivat.”

Ristin löytymisen myötä alkoi unelma itää. Haapalainen halusi järjestää alkuperäisen kirkon olemattoman kivijalan päälle 400-vuotis kiitosjuhlan. Ajatuksena oli, että juhla saisi jatkua hernesoppasoppakattilan ja kavikupposen ääressä, kahden kilometrin päässä, Stekjanissa, nykyisen Lempaalan hirsikappelin pihapiirissä.

Unelma tuntui mahdottomalta toteuttaa. Mistä talkoolaiset, missä soppa valmistettaisiin? Paikalle ei ole keittiötä, ei suurta budjettia, ei ruokasalia, ei edes istumapaikkoja, eikä omaa käymälää. Se ainoakin, joka oli käytettävissä sijaitsi vieressä kunnan kiinteistössä, eikä senkään ’pikkulan’ ovi mennyt lukkoon. Ja vieraita saattoi tulla 100–300. ”Ei onnistu”, sanoivat ne viisi nurmijärveläistä, pessimististä talkoolasta – tutkittuaan paikat vuorokautta ennen juhlaa.

”Kun Herramme tietänsä kulki, niin tultansa tartutti hän. Hän tuo vielä toivonsa julki:” Sen tahtoisin taas syttyvän.” (Virrestä 178)

Varuskunnan soppatykki

Saman järkähtämättömän uskon varassa, jonka turvin emeritus kirkkoherra Haapalainen sai nousemaan Lempaalan (Stekljanin) kylälle pienen hirsikappelin, kaikki tässäkin tilaisuudessa unelmoitu lopulta onnistui.

Soppatykki löytyi venäläisestä varuskunnasta, lankkupenkit lautatarhalta. 15 kiloa jauhelihaa paistui Toksovan kirkolla, ja herneet turposivat reippaasti yli

Juhlakansaa Lempaalan kappelin pihassa seuraamassa ohjelmaa. Taustalla näkyy vuonna 2000 valmistunut kappeli.

yön ämpäreissä Lempaalan kappelin käytävällä.

Kirkkoherran puoliso, **Hilkka Haapalainen** hämmenteli juhla-aamuna varhain melalla keskellä kylää tupruttelevaa soppakattilaa, samalla kun muu nurmijärveläisporukka voiteli kirkkosalissa kolmeasataa juustovoileipää.

150 paikalle saapunutta juhlavierasta pääsivät siis, epäilyksistämme huolimatta, nauttimaan keitosta, voileivistä, kahvista, höttösistä ja upeasta ohjelmasta.

Pääjuhlassa baritoni **Esko Sorsa** esitti inkeriläissyntyisen **Mika Piiparisen** koskettavia lauluja. Kyläneuvoston puheenjohtaja **Valerii Veselov** toi juhlaan oman lämpimän tervehdyksensä ja Sleyn lähetyspastori **Pekka Jauhiainen** lopetti arvokkaan 'metsäkirkon', johdattamalla juhlavieraat virteen: "Jumala ompi linnamme."

Uuden kappelin pihalla, ruokailun ja kahvituksen jälkeen, ohjelma jatkui. Skuoritsan kirkkoherra **Pavel Krylov** piti juhlaesitelmän ja professori **Olga Minkkisen** lahjakas lapsikuoro kosketti syvältä juhlakansaa.

Jopa aamulla alkanut sade kunnioitti juhlaa loppumalla kesken piispan, pääjuhlassa pitämän puheen, jonka tähän nyt liitän.

Piispa Aarre Kuukaupin puhe Lempaalan kirkon muistomerkillä.

"Kiittäkää te kansat meidän Jumalaamme,
korkealle kaiuttakaa hänen ylistystänsä
Hän antaa meidän sielullemme elämän,
eikä salli meidän jalkamme horjua.
Sillä sinä, Jumala, olet koetellut meitä,
olet sulattanut meitä, niin kuin hopea sulatetaan.
Sinä veit meidät verkkoon,
panit kuorman lanteillemme.
Sinä annoit ihmisten ajaa päämme päällitse,
me jouduimme tuleen ja veteen.
Mutta sinä veit meidät yltäkylläisyyteen.
(Ps. 66; 8–12)

Nämä psalmin 66 sanat, jos mitkä, sopivat Inkerin kirkon sekä nykyelämään, että myös sen menneisyyttä ajatellen. Inhimillisesti me voisimme katkerasti muistella niitä aikoja, joita Jumala on sallinut.

Mutta kun katselemme tämän päivän tilannetta ymmärrämme, että Jumalan sana on iankaikkinen sana. Niin kuin sanotaan Raamatussa, että kaikki muu katoaa, mutta Jumalan sana pysyy iankaikkisesti. Ja niin mekin, Jumalan sanan valossa ymmärrämme, että pääasia ei ole se, olemmeko me katkerat tai muistelemmeko me pahasti menneitä aikoja, vaan se, että näkisimme Jumalan tahdon ja katsoisimme kohti tulevaisuutta.

Niin kuin psalmissa suomeksi sanottiin "yltäkylläisyyteen Herra johdatti meidät" Venäjän kielessä tässä käytetään sanaa "Herra on johdattanut meidät vapauteen." Minä pidän enemmän tästä sanasta "vapauteen"

Herra on johdattanut meidät tänä päivänä ihmeelliseen vapauteen. Minä olen useita kertoja sanonut, että meillä on tänä päivänä vapautta jopa enemmän kuin Suomessa - puhua Jumalan sanaa totuutena, puhua siitä, mitä Jumalan sana sanoo asioista: Selittää synnin synniksi ja armon armoksi. Me emme tässä tilanteessa lähde mitään erottelemaan, mutta haluamme sanoa, että tähän ihmeelliseen tilanteeseen Jumala johdatti meidät.

Jumalan sanassa sanotaan, että jos nisunjyvä ei putoa maahan ja kuole, se jää yksin, mutta jos se putoaa maahan ja kuolee, se tuottaa paljon hedelmää. Tämä hedelmä on Jeesuksessa, Kristuksessa. Hän on ensimmäisenä pudonnut maahan ja kuollut, ja siksi me elämme. Jumalan tahto on, että kaikki ihmiset pelastuisivat.

Jumala johdattaa meitä myös vaikeiden aikojen kautta, jotta meille kirkastuisi hänen tahtonsa ja armollisuutensa, hänen rakkautensa meitä kohtaan.

Hän heittää myös meitä, niin kuin siementä, maahan. Tänä päivänä voidaankin sanoa aivan sanatarkasti, että uskovaiset ihmiset on ripoteltu pitkin Kuolan niemimaata ja Siperian taigametsiä, ja nyt se nousee sadolle. Siksi me rakennamme kirkkoja. Tulee sellainen vapauden aika, jolloin evankeliumia on julistettava kaikille, jotta ihmiset saisivat sydämessään vapauden kaikesta synnin orjuudesta. Uskoon tulee entisiä ateisteja, ja tästä me iloitsemme.

Ja tämänkin juhlankin keskellä me tahdomme, että te kaikki tietäisitte, että Inkerin kirkolla ei ole mitään katkeruutta. Inkerin kirkolla ja sen jäsenillä on hyvä sopu keskenään. Ja me tahdomme, että Jumalan kirkkaus, Jumalan evankeliumi, Kristuksen evankeliumi tulisi voitolle. Me kuljemme voittosaatossa, Jeesuksen, Kristuksen seurassa. Olkoon tämä viesti, täältä Inkeristä koko maailmalle, erityisesti meille rakkaalle Suomen kirkolle ja myös niille inkeriläisille, jotka asuvat toisella puolen rajaa." Kiitos arvokkaasta juhlasta Inkeri.

Kevätseminaarin satoa

Viron Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Kabasen esitys kevään Inkeri-seminaarissa.

Inkerinsuomalaisten asema ja tavoitteet Virossa

Toivo Kabanen

Viimeisimmässä väestölaskennassa vuonna 2000 laskettiin Virossa asuvan 11 237 suomalaista. Vuoden 1989 väestölaskennassa heitä oli 18 600. Suomalaisista suurin osa on inkerinsuomalaisia. Meitä on Viron väestöstä lähes 1 %, ja me olemme Viron neljänneksi suurin vähemmistö. Melko suuri määrä siis. Joukossamme on Inkerinmaalla syntyneitä ja heidän jälkeläisiään, jotka ovat syntyneet Virossa. Viron inkerinsuomalaisten väestörakennetta ei tunneta sen tarkemmin.

Yli viiden vuosikymmenen neuvostovalta Virossa johti siihen, että toisen maailmansodan jälkeen Viroon asettuneet inkeriläiset eivät voineet pitää yllä ja harjoittaa omaa kieltä ja kulttuuria. Äidinkielellä ei saanut koulutusta eikä muuta. Todellisuudessa suomalaisilta oli riistetty mahdollisuus omakieliseen toimintaan ja kulttuuriin jo Inkerinmaalla 1930-luvun jälkipuolella.

Kansanryhmämme jakautui Virossa kahteen kieliryhmään: venäläiseen ja virolaiseen. Kieli määräsi myös paljolti ihmisten tulevaisuuden ja sen, mihin kulttuuripiiriin he kuuluivat. Tästäkään meillä ei ole tarkkoja tilastotietoja. Arviolta Viron inkerinsuomalaisista kolme neljäsosaa on vironkielisiä ja yksi neljäsosa venäjänkielisiä.

Kyseisen jaon vuoksi suurin osa Virossa syntyneistä suomalaisista samaistuu pikemminkin virolaisiin kuin venäläisiin. Suomalaisina pitää itseään lähinnä vanhin polvi – se joka on syntynyt Inkerinmaalla ja jolla on sieltä vielä omakohtaisia muistoja.

Virossa alkoi 1988 ns. laulava vallankumous, jonka seurauksena Viro itsenäistyi uudelleen. Laulavan vallankumouksen myötä heräsivät myös Virossa elävät inkerinsuomalaiset. Yli puolen vuosisadan mittaisen vaikenemisen jälkeen oli taas mahdollista puhua omaa äidinkieltä, suomea. Monista se tuntui uskomattomalta. Vuosikymmenet oli pakotettu vaikenemaan. Monet olivat joutuneet salaamaan kansallisuutensa pelätessään uusia vainoja.

Ensimmäinen inkerinsuomalaisten yhdistys perustettiin lokakuussa 1988 Tartossa. Vuoden loppuun mennessä yhdistyksiä oli jo kahdeksan, ja alkuvuodesta 1989 perustettiin vielä kaksi. Syntyi tarve koordinoida seurojen keskinäisiä suhteita sekä seurojen suhteita viranomaisiin. Seurat perustivat 25.helmikuuta 1989 kattojärjestön, Viron inkerinsuomalaisten liiton. Liittoon kuuluu nykyään kymmenen jäsenyhdistystä.

Liiton päätavoitteena on alusta asti ollut oman kulttuurin ja kielen säilyttäminen. Kieliongelmat olivat alussakin suuret: ihmisillä ei ollut vuosikymmeniä mahdollisuutta käyttää suomea, saati sitten käydä koulua suomeksi. Kielivaikeuksia on edelleen, erityisesti nuoremmilla polvilla. Vuosien kuluessa on jatkuvasti järjestetty suomen kielen ja kulttuurin kursseja,

joiden avulla sadat ja tuhannet inkeriläiset ovat voineet kohentaa äidinkielen taitojaan. Nuoremmat ovat sitä kautta voineet tutustua esivanhempiensa kieleen.

Tärkeitä ovat olleet myös kulttuuriperinteen ja historian tallentamista koskevat koulutukset, esim. arkistointi, kansanperinteen kerääminen ja käsittely sekä suomen kielen opettajien jatkokoulutus.

Kansanperinteen keräyshanke jatkuu edelleen. Kerätty aineisto arkistoidaan Viron Kirjallisuusmuseossa ja digikopiot arkistoidaan Viron Inkerinsuomalaisten Liiton arkistoon. Näiden toimenpiteiden ansiosta kulttuuriperintömme säilyy myös tuleville polville.

Seurojen syntyessä perustettiin myös omat kuorot ja tanhuryhmät. Nykyisin paikallisseurojen yhteydessä toimii yhteensä 24 erilaista kulttuuriryhmää, kaikkiaan yli 300 aktiivista tanssijaa, laulajaa ja perinneharrastajaa. Ryhmien tasosta kertovat jokavuotiset laulu- ja tanhujuhlat, joita VIL on järjestänyt jo kaksikymmentä kertaa.

Kuudettatoista vuotta julkaisee liitto suomenkielistä INKERI-lehteä. Siitä on tullut meidän kulttuurimme ja kielemme tukipylväs. Se ilmestyy kerran kuukaudessa, ja paperiversion lisäksi myös internetissä www.inkeri.ee.

Viron inkerinsuomalaisten liitto on hakenut ensimmäisenä Viron vähemmistönä kulttuuriautonomiaa, joka perustuu lakiin vähemmistökansojen kulttuuriautonomiasta. Lain tarkoituksena on, että vähemmistökansallisuuksien jäsenet voivat muodostaa kulttuuri-itsehallinnon ja toteuttaa näin perustuslain suomia kulttuurisia oikeuksiaan.

Vähemmistökansan kulttuuriautonomian tavoitteena on

– Järjestää äidinkielistä opetusta ja valvoa siihen tarkoitettujen varojen käyttöä

– Perustaa ja hallinnoida kulttuurilaitoksia, järjestää niiden toiminta ja valmistella kansallista kulttuuritoimintaa.

– Luoda ja hallinnoida vähemmistön kulttuuria ja koulutusta edistäviä rahastoja, apurahoja ja palkintoja.

Olemme osallistuneet aktiivisesti Ulkosuomalaisparlamentin toimintaan.

Viron inkerinsuomalaiset ovat maan parhaiten organisoituneita vähemmistöjä. Voin ylpeänä todeta, että inkeriläiset tunnetaan ja että muut vähemmistöt pitävät meitä esikuvana ja malliesimerkkinä hyvin toimivasta järjestöstä.

Viron inkerinsuomalaisten aseman lisäksi kerron hieman myös tulevaisuuden visioista. Kuten edellä ilmeni, suomalaisten osuus Viron väestöstä on laskemaan päin. Syynä ei tietenkään ole se, että inkeriläisiä häviäisi jotenkin nopeammin kuin muita kansallisuuksia. Väheneminen johtuu siitä, että sodanjälkeiset sukupolvet ovat joutuneet elämään ilman äidinkieltään ja kansallista kulttuuriaan. Nämä sukupolvet ovat assimiloituneet Viron valtaväestöön. Vaikka inkeriläiset ovat tehneet valtavasti työtä kulttuurinsa ja kielensä hyväksi jo yli kaksikymmentä vuotta, se ei pysäytä kuitenkaan väistämätöntä kehityskulkua. Parinkymmenen vuoden kuluessa joudutaan toteamaan, että inkeriläiset ovat hävinneet.

Hieman synkeästä tulevaisuudenkuvasta huolimatta – tai juuri sen vuoksi – jatkamme työtä sen hyväksi, että tuleville polville säilyisi mahdollisimman paljon inkeriläisten kulttuuriperintöä, kirjojen, äänitteiden ja videoiden muodossa. ⓘ

Matka valkeasaareen

Päivi Härkälä

Varhain keväällä äitini **Aino Rulja** sai **Outi Mäkelän** kautta tietoa, että suunnitteilla on Valkeasaareen kotiseuturetki. Olin heti valmis matkaan, samoin kuin sisareni ja äitimme. 20-hengen matkajoukkoa yhdisti Inkerinmaalla olevat juuret.

Olin käynyt useasti äitini syntymäsijoilla Kivennavan Raivolan Porun kylässä, mutta äidinäidin koti Valkeasaaren Akkasen kylässä oli käymättä.

Outi Mäkelä ja **Pirkko Koso** tekivät valtavan taustatyön etsiessään sukujuuria ja kotipaikkahistoriaa ja jakoivat tietoa jo etukäteen sähköpostitse.

Matkalla saimme lisätietoa kohteista lehtileikkeiden pohjalta. Pietarista seurueeseemme liittyi **Aleksei Krjukovin**, joka noin 25 vuotta sitten alkoi harrastaa Inkerinmaan nimistöntutkimusta. Hän on tallentanut kylien entisten asukkaiden nimiä ja piirtänyt kylistä karttoja, sekä kierrellyt Karjalassa haastattelemassa väestöä. Näillä eväillä varustettuna ja ihanalla säällä höystettynä käytimme neljä keväistä päivää kiertelemiseen ja kävelemiseen paikkoja tutkien.

Synkkä hautausmaa

Ensimmäisenä päivänä toukokuun 19. ajoimme Pietarin lähelle Kelttoon, jossa yövyimme Inkerin kirkon teologisessa instituutissa. Seuraavana aamuna kiertelimme Likolammen ympäristöä ja Levashovon hautausmaata. Joukkohautapaikan synkkä menneisyys paljastui vasta 1989, jolloin sitä alettiin kutsua nimellä *Huutava ääni korvessa.*

Ei ole tietoa, kuinka paljon Stalinin puhdistuksen uhreja on sinne haudattu. Suomalaisiakin arviolta 10 000. Vihreä aita ympäröi metsäistä aluetta. Alueen siisteys pisti silmään, kunnes suomalaisten muistomerkin kohdalla näimme haravoitsijoiden polttavan roskia, koko metsä on haravoitu! Hautausmaan portilla on Pietarin kaupungin pystyttämä muistomerkki *Totalitarismin Moolokin kita.*

Lahtelaiset sisarukset etsivät Myllynkylästä äitinsä kotipaikkaa. Vanhempi sisaruksista oli käynyt aiemmin paikalla äitinsä kanssa, mutta nyt ei löytynyt enää merkkiäkään lasten kesäsiirtolasta, josta edelliskerralla oli ollut joitakin rakennuksia.

Valkeasaaren kappeliseurakunnan kirkko oli äidillemme ennestään tuttu paikka. Diakoni **Hilja Mutkar** esitteli meille kotinsa pihapiirissä olevan kirkon. Valkeasaaren vanhan kirkon rauniolla ei ollut jäljellä kuin muutama kivi asutuksen keskellä.

Puretut talot

Seuraavaksi yöksi ajoimme Kuokkalaan ja hotelli Repinskajaan. Hotelli on meren rannalla. Valitettavasti rannan hiekat on kuskattu proomuilla Kronstadtin edustalle ja ranta on uimakelvoton.

Lauantaina lähdimme Haapalaan ja sieltä kävellen etsimään siltaa Rajajoen yli Valkeasaaren Akkasen kylään, eli Leistilään, josta porukkamme juuret suurimmaksi osaksi ovat. Kiipesimme mäkeä Akkasmäelle – ja mikä pettymys, koko alue on raivattu maan tasalle ja uusrikkaat rakentavat sinne talojaan. Kymmenen vuotta sitten, kun osa porukastamme oli käynyt paikalla, se vielä viheriöi ja siellä oli lehmä laitumella, nyt kymme-

Komea keli suosi Valkeasaaren matkaajia. Ryhmä nauttii auringosta ja Aimo Kaleniuksen kaatamista kahveista.

Aino Rulja (oik.) ja Valkeasaaren kappeliseurakunnan diakoni Hilja Mutkar.

nen vuoden päästä se on täynnä valtavia aitojen ympäröimiä ökytaloja. Rajajoen sillalla lauloimme porukalla: Jo Karjalan kunnailla lehtii puu...

Päiväkahvit keitteli meille matkanjärjestäjä **Aimo Kalenius Pirkko** vaimonsa kanssa Systerbeckin hautausmaan laidalla. Aleksei oli innokkaasti mukana koko ajan ja perehtyi jokaisen sukujuuriin ja merkitsi kirjaansa muistiin uusia tietoja.

Terijoella kävimme sekä ortodoksisessa, että luterilaisessa kirkossa. Sunnuntaina lähdimme kotimatkalle. Kävimme vielä Kellomäessä, jossa äidinäitini **Hedvig Juhontr Lasonen** on asunut tilastolehden mukaan heinäkuussa 1921.

Matka jatkui Terijoen, Vammelsuun ja Lautarannan kautta Inoon ja edelleen Uudenkirkon kautta Pietariin. Pysähdyimme Summassa bunkkereilla ja Viipurissa kauppahallissa.

Kiitos Erä-Aimolle ja Niinimäen kuskille turvallisesta matkasta, Alekseille tiedoista, Outille ja Pirkolle matkan toteutumisesta ja mukanaolijoille mukavasta seurasta. ⓘ

Aino Ruljan kronikka keväiseltä Valkeasaaren matkasta:

Matka oli verraton, se muistoissamme pysyy,
vaikka tältä polvelta se voimia jo kysyy.
Luonto siellä kauneimmillaan, sääkin meitä suosi,
näinhän meidän retkillä on ollut joka vuosi.
Kohde oli Rajajoen takaa Valkeasaari,
josta muinoin parin haki mummo taikka vaari...
Ensi yöksi matkamme vei Inkerinmaan Kelttoon,
siellä moni vanhus viettää elämänsä ehtoon.
Matkalainen viettää siellä yönsä rauhaisasti,
ravittuna jatkaa matkaa, jaksaa iltaan asti.
Aleksei oppaanamme oli vailla vertaa,
historian, nykytilan asioista kertaa.
Kartaltansa löysi joka kodin paikan,
Ehkä oli kivijalka, ikikuusi, raita.
Harva talo paikallansa seisoi entisellään,
ajan hampaan raatelema, hieman häpeillään.
Vieressä kun kohoo linna uljas, vartioitu,
vieraan väen asuttama, tuskin vä`in tuotu.
Kiersimme myös katsomassa monet hautakummut,
hymniä he eivät saaneet, kun soi sotarummut.
Vaikea on muistella sodan tuhon uhkaa,
kodit ovat kaikkialla tuhotut ja tuhkaa.
Itään viedyt palata on voineet konnuillensa,
nuoret lähtee onnen hakuun elon poluillensa.
Kaipuumme jäi sinne, mutta se on kaunis kantaa.
Vielä joskus astelemme Rajajoen rantaa.

Aino Rulja

Kuvataiteilija Toivo Rännäli täyttää 90 vuotta

21. lokakuuta 2011

Toivo Flink

Tapasin **Toivo Rännälin** ensimmäisen kerran Krasnojarskissa vuonna 1992. Sitä ennen vaihdoimme ajatuksiamme vuoden päivät kirjeitse. Suomessa olemme asuneet samassa kaupungissa, Vantaalla, jo toistakymmentä vuotta. Kotiemme läheisyys on lähentänyt meitä myös henkisesti, sillä olemme tavanneet näinä vuosina usein.

Olen voinut seurata taiteilijan Suomessa maalaamia maisematauluja. Pohjolassa valo on erilainen kuin mannermaisessa Siperiassa, jossa taitelija on elänyt pitkän elämän. Suomeen muutettuaan on Toivo Rännäli löytänyt myös pohjoisten maisemien olemuksen. Se on ollut minulle merkittävä kokemus. Minusta tuntuu, että kyseessä on aistiminen, tilan havaitseminen ja lopulta sen siirtäminen tauluun. Se avautuu katsojalle hänen muuttuvan mielentilansa kautta. Toivo Rännälin Suomessa maalaamat taulut keskustelevat kanssani omalla kielellään. Kehyksellä rajattu maisema loihtii kuvataiteilijan ja katsojan yhteisiä muistoja luonnon ja oman mielentilan alati väreilevästä tunne-elämästä.

On onnellinen hän, joka on löytänyt itselleen työn, jossa on saanut toteuttaa itseään. Kirjailija **Honoré de Balzacin** mukaan meillä jokaisella on oma korkein tuomioistuimemme. Se on tulevaisuus. Vain harvat saavat oikeuden päästä sen eteen. Toivo Rännäli kuuluu näiden onnellisten joukkoon, koska hän jättää jälkeensä satoja tauluja, jotka koskettavat ja ilahduttavat meitä. Ne herättävät meidän kauneudentajumme, ja siinä on niiden perimmäinen arvo.

Englantilaisen runoilija **John Keatsin** mielestä kuvaamataide elää jossakin ajatusten ja esineiden välimailla. Siinä on maailma, minkä kanssa kuvataiteilija on tekemisissä. Siitä löytyy hänen olemuksensa, hänen sisäinen maailmansa, hänen sisäinen valaistuksensa, oikeammin valonsa.

Lämpimät onnittelut syntymäpäiväsankarille. ⓘ

Wladimir Kokko

Uutiskolumnistin kannanotto

Yksi kaupunki monta nimeä

6. syyskuuta 2011 on kulunut tasan 20 vuotta siitä, kun Pietarin kaupunki on saanut takaisin alkuperäisen venäjänkielisen nimensä Sankt-Peterburg. Eurooppalaisessa mittakaavassa Pietari ei ole hyvin vanha, sen perustamisvuosi on 1703, mutta sillä on yllättävän monta nimeä, virallisesti sen nimi muutettiin 3 kertaa.

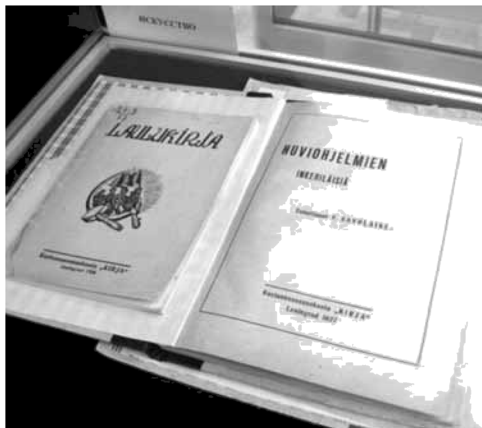
Venäjän tsaari **Pietari I** ei ole perustanut kaupunkia tyhjään paikkaan. Ruotsin vallan aikana Nevan rannalla oli Inkerinmaan hallinnollinen keskus ja vilkas satamakaupunki, jolla oli myös monta nimeä. Sen virallinen nimi ruotsiksi oli Nyen, inkerinsuomalaiset sanoivat sitä Nevanlinnaksi tai lyhyesti Linnaksi. Venäjäksi tämän saman kaupungin nimi oli Nienshants, joka lyhennettiin jopa Kantsiksi.

Vain inkerinsuomalaiset tajusivat säilyttää Linnan nimen myös Pietarin Suuren perustaman kaupungin nimenä. Nykyäänkin saa kuulla inkeriläisvanhusten suista: ”Sunnuntain käin Linnan kirkos”, ”A nyt mie asun vunukan kans Linnas”

Kaupunkimme perustaja rakasti kaikkea saksalaista ja hollantialaista. Hollannissa Venäjän tsaari oli opiskellut laivojen rakentamista ja merenkulkua. Kekseliäänä ihmisenä hän antoi uusille kaupungeille Inkerissä seuraavat nimet: Schlisselburg (eikä edes Schlüsselburg!), Kronstadt, Peterhoff ja Oranienbaum. Kasvavan keisarikunnan pääkaupunki on saanut Sankt-Peterburgin nimen. Kaupunki nimitettiin pyhälle apostolille Pietarille, eikä se kanna tsaarin nimeä, kuin moni ajattelee. Venäjän puhekielessä se muuttui Piteriksi. Suomessa käyttöön otettiin sana Pietari, josta pyhimyksen merkintä on jollakin tavalla ”hävinnyt” Näin suomalaisilla oli tapana tehdä, Mikkelikin on ruotsiksi St.Michels. Inkerinsuomalaiset jatkoivat käydä Linnan ”rintkoilla” kauppaamassa maitoa, perunaa, heinää yms. ja hyötyivät siitä paljon.

Vuonna 1914 ensimmäinen maailmansota syttyi. Venäjä ja Saksa sotivat keskenään. Sankt-Peterburg kuulosti silloin epäisänmaalliselta. Keisarin päätöksellä pääkaupungin nimi muutettiin Petrogradiksi. Tämä nimi jäi vain kymmeneksi vuodeksi. Leninin kuoleman jälkeen vuonna 1924 kaupunki taas sai uuden nimen – Leningrad. Se on vakiintunut venäjän kieleen niin vahvasti, että kaupunkiamme edelleen ympäröi Leningradin alue! 1970- ja 1980-luvuilla suomalaiset vodkaturistit kävivät seikkailemassa Lenskissa, näin heidän oli helpompaa lausua.

Vuonna 1991 vanhojen komukkoiden ja KGB:n ihmisten vallankaappauksen jälkeen oli aikomus heti päästä vapaaksi kommunistisesta ideologiasta ja Leningradin demokraattinen johto järjesti kansanäänestyksen kaupungin alkuperäisen nimen palauttamisesta. Noin 60 % kaupunkilaisista äänesti Sankt-Peterburgia. Seuraavaksi piti saada päätöksen hyväksyminen Moskovasta, sillä sana Leningard oli perustuslaissakin ja sen muuttamiseksi oli pakko saada ¾ osa Korkeimman neuvoston kansanedus-

tajien äänistä. **Anatoli Sobtshakin** johtama valtuuskunta pystyi siihen ja kaupungin vanha nimi palautettiin! Suomessakin Pietari sana on palannut viralliseen kieleen. Juuri viime aikoina, kun laivaristeilijoiden 3 päivän viisumiton oleskelu maassa on varmistunut ja Allegro pikajuna otettiin käyttöön sen suosio suomalaisten matkailijoiden keskellä on taas lähtenyt hurjaan kasvuun.

Lopuksi kiinnostuneille tiedoksi vaan. Eri kielillä Pietarin kaupungillamme on mitä kummallisimpia nimiä. Unkariksi se on Szent Pétervár ja kreikaksi Αγία Πετρούπολη eli Aija Petrupoli!

Taas suomen opiskeluun

Joka vuosi elokuun lopussa Inkerin Liiton toimiston henkilökunnalla on työruuhka kun kielikurssit täytetään. Ensimmäisiksi täyttyvät paluumuuttovalmennusryhmät, niihinhän saa ilmoittautua 1.7. lähtien omatahtoisesti jonotusnumerosta riippumatta. Kymmenen ryhmää tuli täyteen nopeasti. Maahanmuuttoviraston mukaan kaikki halukkaat eivät mahtuneet ryhmiin. ”Ylimääräiset” osoitettiin joko ensi vuoden paluumuuttovalmennukseen tai IL:n kielikursseille.

Inkerin Liitto Pietarissa on saanut aikaan 6 omaa kieliryhmäänsä, 4 alkeiskurssilla, 1 jatkokurssilla ja 1 keskitasolla. Yhteensä vähän alle 300 kurssilaista on alkanut kieliopinnot yhdistyksemme suomen opettajien johdolla.

Suomenkielinen kirjallisuus Neuvostoliitossa

”Suomea rajan takana 1918–1944” -niminen kirjanäyttely avattiin 30. syyskuuta Pietarissa Venäjän kansalliskirjastossa. Se on omistettu Leningradissa ja Petroskoissa Kirja kustantamon julkaisemaan suomenkieliseen neuvostokirjallisuuteen.

Näyttelyn aineiston ovat keränneet **Antero Uitto** ja **Pauli Kruhse**, joilta on julkaistu myös näyttelyn nimen mukainen kirja.

Uiton mukaan mainittuna aikana rajan takana ilmestyi yhteensä noin 3600 kirjaa ja säännöllisesti julkaistua lehteä. Sen lisäksi vuosina 1938–40 Petroskoissa painettiin noin 250 kirjaa ”Bubrichin karjalalla”, tämä kenenkään ymmärtämä akateemikko Bubrichin keksimä kieli oli sekoitus suomesta, karjalasta ja venäjästä ja se kirjoitettiin kyriliikalla.

Tämä Suomen Pietarin pääkonsulaatin tukema ja Petroskoissa jo vieraillut näyttely on auki Pietarissa lokakuun kaksi ensimmäistä viikkoa.

Yhden rivin uutiset

- Suomalainen sosiaalinen innovaatio Naisten kymppi-juoksu on vakiintunut Pietarissa. Se taas pidettiin kaupungissa 10. syyskuuta.
- 14.9. Pietarin pohjoismaiden yhteistyöyhdistys Norden juhli omaa 20. vuotisjuhlaa.
- 24. syyskuuta Euroopan päivä -ohjelman puitteissa Suomen Pietarin pääkonsulaatin ovet olivat auki. Kello 12 ja 17 välisenä aikana nuorille siellä esitettin opiskelumahdollisuuksia Suomessa. ⓘ

TAPAHTUMA KALENTERI

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Bessede-hetket jatkuvat *Palvelupisteessä* joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 16.30 *Palvelupisteessä*, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Su 6.11. klo 14 seurakunnan aulakahviossa rovasti **Matti Korpiaho** kertoo kansainvälisesti tunnetusta Narvan inkerinsuomalaisesta kielentutkijasta **Santeri Ankeriasta**, johon sai tutustua Kroatiassa.

Su 4.12. klo 14 Seurakuntakeskuksen isossa salissa joulujuhla ja jouluateria. Saamme vieraaksi Lahden inkerinsuomalaisia.

Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2011 toiminta

- 14.11. klo. 15 Kerhoilta
- 4.12. Joulumatka Hyvinkäälle paikallisten inkeriläisten vieraaksi omalla linja-autolla.

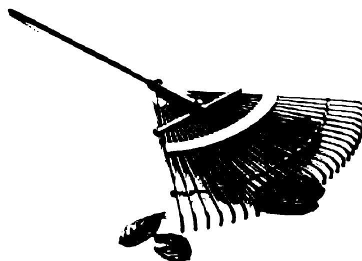
Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Ilmoittautumiset/tiedustelut
Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

Ilmoittajille: Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

Kirjallisuus

Flink Toivo: Kotiin karkotettavaksi, 30,-

Häkkinen Juho: Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan I – II, 15 ,-

Kalevalaseuran vsk. 69-70:
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50,-

Kuivanen Lilja (toim.):
Inkerin vuotuisjuhlat, 20,-

Krifors Lars: Oli onnistuttava, 15,-

Nokkala Tapani:
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella: Ensimmäinen kevät, 16,-
Pelastunut albumi, 22,-
Pitkä kotimatka, 14,-

Pelkonen Hannu: Voihan Venäjä, 25,-

Pärnänen E.: Antti Kivekäs I – II, 9,-

Ripatti Maria: Elämä yhden kortin varassa, 16,50

Savolainen Aatu: Suomalainen sissisodassa, 15,-

Savolainen Mikko: Inkerinmaa, 33,50

Seppänen Heikki: Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 25,-

Sihvo Jouko: Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24,-

Sihvo Jouko (toim):
Inkerinsuomalaisten kohtalo, 20,-

Störgren Aleksander:
Mutkainen tie vapauteen, 10,-

Suominen Hellin:
Mooses Putron elämäkerta, 2,50

Survo Arvo: Itku Inkerille, 17,-

Sveriges ingermanländska riksförbund
Sverigeingermanländarnas historia, 24

Tuukkanen Saimi
Elämäni helminauha, 5,-

Äänitykset

Inkerikuoro (CD): Minä tyttö, 10,-

Santtu Lauri (äänilevy single):
Murrejuttuja, 2,50

Survo Arvo (C-kasetti):
Omal maall', 2,-

Kartat

Mustonen:
Inkerin kartta v. 1933, 12,-

Randefeldt:
Inkerin uusi kartta v. 1992, 10,-

Randefeldt:
Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993, 10,-

Muut

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko marmorijalustalla: 15,-

Inkerin pöytälippu (polyesteriä): 8,-

Adressi surunvalitteluun: 7,-

Pakki Nikolai:
Inkerin kylän lähihistoria taiteessa, 15,-
Inkeri-keskuksesta ja numerosta 09-3499626

Rautajoki Reijo: Vaietut
s-postitse: reijo.rautajoki@gmail.com
ja hyvin varustetuista kirjakaupoista

INKERILÄISTEN VIESTI

8

2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva:
Viimeiseen saakka kukkineet ruusut jäätyvät yöllä pihaan.

Numero 1/2012 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 7.1. mennessä.
Numero 2/2012 ilmestyy viikolla 12. Aineisto toimitukselle 25.2. mennessä.

Kuvien lähettäjille tiedoksi: Harmillisen usein sähköpostitse lähetetyt kuvat ovat kooltaan liian pieniä kantta varten. Tästä johtuen toimitus pyytää, että kuvatiedostoja ei ns. pakattaisi pienempään muotoon. Sisäsivuille pienemmätkin toki kelpaavat, mutta kanteen tulevan kuvan painokelpoisuuden voi alustavasti tarkistaa esim. suurentamalla kuvaa näytöllä 300–400 %. Jos kuva ei mene pikselimössöksi, se todennäköisesti voidaan myös painaa hyvälaatuisena kannen kokoisena. (Poikkeuksia on.)

Kuvat voi toimittaa .eps, .tiff, .jpg muodoissa (kuvatiedostoissa ei saa käyttää pakkauksia). Resoluutio on 300 pistettä tuumalle, 1:1 koossa.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja
osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2012
35 € kotimaahan ja Ruotsiin,
40 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot
Suomen Inkeri-liitto ry:n
toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettäessä

INKERILÄISTEN
SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

Tekemisen iloa myös vuonna 2012!

Toivo Flink

Hyvät lukijat!

Tässä yhteenvetoa menneestä vuodesta. Mielestäni me olemme ansainneet kiitosta. Tarkastellaan asioita yksityiskohtaisemmin.

Tallinnassa paljastettiin Inkerin itsenäisyystaisteluihin osallistuneen rykmentin muistoa kunnioittava laatta. Tämä tapahtui kesäkuun toisena viikonloppuna. Tapahtuman järjestäjänä toiminut Inkerinsuomalaisten Tallinnan seura julkaisi tapahtuman merkeissä rykmentin lyhyen historiikin.

Turussa toimiva Siirtolaisuusinstituutti järjesti heinäkuun alussa Siirtolaisuusjuhlan, johon me, eri maissa asuvat inkerinsuomalaiset, pääsimme mukaan pitämään omaa seminaariamme. Me saimme kahtena päivänä pohtia tulevaisuuttamme. Keskeiseksi nousi kysymys, onko meillä, eri oloissa asuvana yhteisönä, yhteisiä tavoitteita ja myös yhteistä tahtoa? Mitkä nämä tavoitteet ovat ja kuinka me voimme niitä toteuttaa?

Miksi asia tuli ajankohtaiseksi vasta nyt? Ymmärtääkseni siksi, että paluumuuton edetessä suomalaisuutemme on vahvistunut Suomessa ja muuallakin siinä määrin, että olemme saaneet aloitteillemme tarpeellista henkistä tukea. Yksityishenkilöiden lisäksi tukenamme ovat Suomessa olleet Kansallisarkisto, Kotiseutuliitto ja Siirtolaisuusinstituutti. Tässä lehdessä julkaisemme Siirtolaisuusjuhlan seminaarista tehdyn muistion, joka avaa yhteistyömme näköaloja.

Kolmas merkittävä yhteistoimintamme tavoite on saada Inkeri-päivästä liputuspäivä. Asian sisältöön ja ajankohtaan liittyvät perustelut löytyvät myös tästä lehdestä. Tehtävä ei ole suinkaan helppo. Sen osoittaa esimerkiksi vuosia kestänyt ponnistus saada Minna Canthille oma liputuspäivä. Inkerin **suomalaisuuden**, eikä yksin inkerinsuomalaisten päivä, on tarkoitus liittää Larin Parasken nimeen. Hän on ylivoimaisesti tunnetuin Inkerinmaalla asunut ja suomalaiseen kulttuuriin vaikuttanut henkilö. Suomen Inkeri-liiton aloitetta jo ovat kannattaneet Suomen Inkeriläisten Sivistyssäätiö ja Ruotsin Inkerin Liitto.

Neljäs asia liittyy Inkerin arkistoon. Kuten muistamme, suurin kokonaisuus Inkeriin liittyvää arkistoaineistoa sijaitsee Kansallisarkistossa. Hiljattain pidetyissä syyskokouksissaan Inkeri-liito ja Inkeriläisten Sivistyssäätiö kannattivat omien arkistojensa siirtämistä Kansallisarkistoon.

Kyseessä on merkittävä lisäys olemassa olevaan aineistoon. Myös Kotiin karkotettavaksi – hankkeessa kerääntynyt aineisto lisää Inkerin arkistomme painoarvoa. Toivoisin, että myös yksityishenkilöt innostuisivat lisää luovuttamaan kotiarkistojensa tietoja keskusarkistoomme. Seuraava askel on rahoituksen hankkiminen aineiston järjestämiseksi. Sekin on jo vireillä.

Eipä neljää ilman viidettä. Ruotsin Inkerin Liiton avustamana olemme saaneet tietoja inkerinsuomalaisia koskevasta aineistosta, joka löytyy Boråsin arkistosta. Näin on toteutumassa ajatus inkerinsuomalaisia koskevasta tietopankista.

Ja päälle päätteeksi ensi vuoden kesäjuhlasta. Lahden seudun Inkeri-kerhon valtuutetut ovat liiton syyskokouksessa esittäneet aloitteen kesäjuhlan järjestämisestä Lahdessa. Päätös ei ole vielä kirkossa kuulutettu, silti toivon, että tapaamme Lahdessa ensi kesänä. Asiasta saamme lisää tietoa tulevissa Inkeriläisten Viesteissä.

Luotan siihen, että mainitut ja tulevat toimet tuovat liittomme uusia jäseniä. ◐

Rauhaisaa joulua,

hyvää vointia ja tekemisen iloa myös tulevana vuonna 2012.

Ulkosuomalaisjuhlan ”Suomi Sydämessä” Inkeri-seminaarin loppukommunikea.

Inkeri-seminaari pidettiin 3.–4.7.2011 Turussa.

Muistion on laatinut tohtori Toivo Flink, Vantaa 9.8.2011

Aihe ja ajankohta

Suomi Sydämessä ulkosuomalaisjuhlan Inkeri-session puheenjohtajana toimi Siirtolaisuusinstituutin erikoistutkija, tohtori **Toivo Flink**. Hänen esityksestään seminaareihin osallistuneet sopivat yhteisen muistion laatimisesta ja sen esittämisestä Siirtolaisuusinstituutin johtaja **Ismo Söderlingille**.

Muistion laatijaksi hyväksyttiin sen esittäjä. Muistio on tehty seminaaripuheiden pohjalta. Puhujat edustivat Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Ruotsissa toimivien inkerinsuomalaisten järjestöjen johtohenkilöitä, aktiiveja ja tutkijoita. He esittivät arvionsa inkerinsuomalaisuuden tilasta omissa maissaan. Tilaisuudessa todettiin, ettei tällainen yhteinen arviointi olisi ollut mahdollinen vielä kymmenen vuotta sitten. Nyt seminaareissa tehdyt tilannearviot ja aloitteet on esitetty ja hyväksytty osallistujamaiden edustajien yhteisinä näkemyksiä ja toimintatavoitteina.

Sulautuminen ja paluumuutto

Venäjällä tavoite maan kaikkien heimojen sulauttamisesta yhdeksi kansaksi, joka puhuisi yhtä kieltä, esitettiin keisariajan Venäjällä jo 1800-luvun alussa. Tämän saivat kokea myös Inkerissä asuneet suomalaiset. Vasta neuvostovalta on onnistunut toimissaan suomalaisella Inkerinmaalla. Sieltä pakkosiirrettiin väestöä ja kiellettiin äidinkielinen opetus kouluissa. Tällä on ollut kohtalokkaita seurauksia 1930-luvulta lähtien. Inkeriläisiä siirrettiin myös jatkosodan aikana. Heitä karkotettiin Siperiaan, tuotiin Suomeen ja palautettiin takaisin Neuvostoliittoon ilman paluuoikeutta omille asuinalueilleen. Osa pakeni Suomesta Ruotsiin. Tämä kaikki hajotti kiinteästi asuneen inkerinsuomalaisen yhteisön eri puolille maailmaa, ja on edistänyt heidän sulautumistaan valtaväestöön. Samalla oman historian ja kulttuurin tuntemus on jäänyt vähäiseksi ja unohtui hiljalleen.

Paluumuutto on tuonut Suomeen 20 vuoden aikana runsaat 30 000 inkerinsuomalaista perheineen. Muutossa Suomeen on nähtävä myös heidän tahtonsa varmistaa lastensa suomen kielen taito ja suomalaisen identiteetin säilyminen. Suomalaista Inkerinmaata, jossa oli asunut reilusti yli 100 000 suomalaista, ei enää ole ollut kolmeen sukupolveen. Yhteiskunnallinen kehitys on vahvistanut näkemyksen siitä, että vaikka paluumuutto olisi jäänyt toteutumatta, Inkerin suomalaisten omakielinen kulttuuri ei olisi elpynyt Venäjällä, koska kansa elää hajallaan eikä äidinkieltä opeteta koulussa. Suomen kielen opetus pitkänä vieraana kielenä muutamassa koulussa Venäjällä, lähinnä Petroskoissa ja Pietarissa, ei olisi pelastanut tilannetta. Koulujen lyhyt oppimäärä ja aikuisten

kielikurssit viimeisten 20 vuoden aikana ovat vain korostaneet ongelman syvyyttä. Pietarissa ja Inkerinmaalla sukujuuriltaan inkerinsuomalaisia on tällä hetkellä (kesällä 2011) arviolta 10 000 henkeä. Virossa määrä on samaa suuruusluokkaa. Ruotsissa inkerinsuomalaiset ovat jo käytännössä sulautuneet valtaväestöön.

Voimakas sulautuminen on johtunut ensisijaisesti siitä, että suomen kielen opetus äidinkielenä on puuttunut koulujen opetusohjelmista Venäjällä. Tilanne on sama Virossa ja Ruotsissakin, vaikka näissä maissa valtio on muutoin tukenut taloudellisesti inkerinsuomalaisten toimintaa. Lähitulevaisuuden arvio ei anna aihetta optimismiin. Kuitenkin niin nuorten kuin ikäihmistenkin kansallinen harrastustoiminta ja juhlatapahtumat ovat tukeneet kiinnostusta suomen kieleen ja sukujuuriin siinä määrin, ettei innostus ole loppunut kokonaan.

Luterilaisuus venäjäksi

Suomen luterilainen kirkko on vuodesta 1611 lähtien toiminut Inkerissä suomalaisuuteen yhdistävänä siteenä, koska kirkko oli suomenkielinen. Neuvostoliiton hajoamisen myötä Venäjällä vaikuttava itsenäistynyt Inkerin luterilainen kirkko on entistä enemmän muuttumassa venäjänkieliseksi.

Omien sukujuurien ja oman historian olematon tuntemus

Siinä missä Ruotsin ja Amerikan suomalaisuus on meille itsestään selvyys, ovat Inkerin suomalaiset joutuneet Suomessa toisen luokan suomalaisten asemaan. Syynä tähän on yhä yleinen epätietoisuus heidän juuristaan ja menneistä vaiheistaan. Vaikka inkerinsuomalaisten paluumuuton alkamisesta Suomeen on kulunut 20 vuotta ja Suomen tiedotusvälineet sekä muutamat akateemiset tutkimukset ovat nostaneet Inkerin suomalaisuutta esiin, yleistä tietoisuutta ei voida pitää riittävänä. Tilanteen voi parantaa ratkaisevasti vain Inkerin suomalaisten historian tuominen koulu- ja yliopisto-opetukseen Suomessa. Tämä osoittaisi myös laajalle yleisölle, että Inkerin suomalaisten historia on elimellinen osa Suomen historiaa.

Inkerinsuomalaisten keskusarkiston muodostaminen

Inkerin suomalaisten historia edellyttää tutkimista ja uudelleen arviointia osana Suomen historiaa. Poliittisista syistä syrjäytetty Inkerin historia vaatii laajaa ja tehokasta lähdeaineiston selvittämistä ja kartoittamista. Inkerinsuomalaista kulttuuria koskeva arkistoaineisto ja kirjallinen materiaali on koottava sähköiseen Inkeri-bibliografiaan. Suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen tiedonkeruun toteuttamiseksi tulisi perustaa Inkerin keskusarkisto ja -tutkimuskeskus.

Tiedossa olevien aineistojen sijainti

- Suomen Kansallisarkisto: Inkerin Liiton kokoelma, EK/VALPO 1920–1940-luku, SUPO 1949–
- Maahanmuuttovirasto
- Suomen Inkerin liiton ja Inkeriläisten Sivistyssäätiön kokoelmat
- SKS: n Kansanrunousarkisto
- Turun yliopiston TKU/Inkerin henkisen kansanperinteen arkisto (mitä...)
- Petroskoin aineistot: Yliopisto, Tiedeakatemia, Karjalan Inkerinsuomalaisten Liitto, Valtion kansallisuusasioiden komitea, Kirjailijaliiton ja sen julkaisujen arkisto, Karjalan lehdistöarkisto

- Viron Inkerinsuomalaisten Liitto ja sen kymmenen jäsenjärjestöä
- Virolainen muu arkistoaineisto: Tarton yliopisto, Riigi arhiv (Valtionarkisto)
- Ruotsin Inkerin Liiton aineistot
- Ruotsin Säpon arkistot
- Pietarin Inkerin Liiton ja Inkerinmaan inkerinsuomalaisten yhdistysten aineistot
- Venäjän arkistot (mitä aineistoja... – ja missä siellä)

Ajatuksena on koota tiedot olemassa olevasta arkistoaineistosta ja siirtää se tietueina syntyvään keskusarkistoon. Venäjän arkistoaineistojen kopiointi käynee helpoiten mikrofilmaamalla materiaali ja digitoimalla se Suomessa. Keskeisintä ei ole saada kaikkea materiaalia samaan arkistoon, vaan verkottaa arkistot niin, että tieto sisällöistä välittyy ja tarvekopioinnilla tyydytetään tutkimustarpeet.

Suuri osa arkistoaineistosta on viranomaisaineistoa. Silti yhtä tärkeää on inkerinsuomalaiseen identiteettiin ja maailmankuvaan liittyvä tallennettu keruuaineisto sekä Inkerin liittojen ja muu järjestöaineisto.

Miten työ tehdään

- Kootaan ohjausryhmä, joka lopullisesti suunnittelee keruu- ja arkistoprosessin. Ryhmään kuuluisivat edustajat Kansallisarkistosta, Suomen Inkeri-liitosta, Siirtolaisuusinstituutista, Suomalaisen Kirjallisuuden Seurasta, Kotiseutuliitosta, Viron, Pietarin, Karjalan ja Ruotsin Inkerin liitoista.
- Ohjausryhmän sihteerinä toimisi tohtori Toivo Flink, josta tulisi hankkeen tutkija.
- Selvitetään valmistelutyön rahoitus.
- Mietitään hankesuunnitelman julkistamisen ajankohta.

Projektin kuvaus

Projekti käynnistetään vuoden 2011 syksyn aikana. Tuolloin:

- Lähdetään kokoamaan perustiedostoa arkistojen sisällöstä, aineistotyypeistä, käyttö- ja tallentamismahdollisuuksista jne.
- Selvitetään, onko Kansallisarkisto oikea paikka Inkerin keskusarkistoksi, johon saatava aineisto sijoitetaan ja tiedostotiedot tallennetaan.
- Selvitetään, olisiko mahdollista ja tarkoituksenmukaista perustaa Inkerin tutkimuksen yksikkö Siirtolaisuusinstituuttiin yhdessä Turun yliopiston kanssa. Yksikön käynnistäminen tekisi mahdolliseksi suunnitella ja ohjata tulevaa työtä sekä luoda portaali ja linkit olemassa oleviin sähköisiin aineistoihin ja arkistoihin. Inkeri- portaalin kautta luodaan pääsy kaikkeen olemassa olevaan tietoon ja tarjolla olevaan aineistoon. Samaan kokonaisuuteen liitetään Inkeri-bibliografia, jonka luokitusta haetaan Kansalliskirjastosta.
- Ryhdytään laatimaan arkistojen sisältöluetteloita ja sisältökuvauksia.
- Pyydetään dos. **Lassi Saressaloa** päivittämään vuonna 2000 julkaisemansa Inkerin historian opas.
- Suomalainen Kansan Kalenteri Wenäjällä ilmestyi Pietarissa vuodesta 1879 yhteensä 40 vuoden ajan. Ehdotetaan vuosikirjaperinteen elvyttämistä liittojen yhteistyönä.
- Suomessa on tallessa kaksi laajaa valokuvakokoelmaa kadonneen Inkerin maisemista. **Samuli Paulaharju** kuvasi Inkeriä vuonna 1911 ja **Antti Hämäläinen** vuosina 1943 ja 1944. Kummankin kuvaamisella on ollut kansatieteellinen ote. Tämän jälkeen Inkerin kuvaaminen on ollut sattumanvaraista. Ehdotetaan Inkerin maisema-hankkeen käynnistämistä. Sen ta-

voitteena on kartoittaa Inkerinmaata esittävä valokuva-aineisto Suomessa, Venäjällä ja Virossa ja Ruotsissa sekä kuvata vähän dokumentoituja Inkerin alueita.
- Selvitellään mahdollisuuksia tallentaa Suomessa perhearkistoista löytyvää Inkerin suomalaisia koskevaa jatkosotaan ajoittuvaa aineistoa.
- Mietitään tapoja ja keinoja lähestyä Suomeen jatkosodan jälkeen kotiutuneiden inkerinsuomalaisten jälkeläisiä.
- Selvitellään yhteistyötä Pietarin nimiarkistoa ylläpitävän tutkija **Aleksei Krjukovin** kanssa hänen Inkerin kyläkarttoja ja kylien asukasluetteloita koskevan hankkeensa loppuun saattamiseksi ja julkaisemiseksi Suomessa ja Venäjällä.

Aineiston kokoaminen on rutiinityötä siellä, missä aineisto on järjestetty. Ongelmana ovat erikielisten aineistojen runsaus ja arkistojärjestelmien erilaisuudet. On mietittävä ja tarvittaessa kehitettävä jonkinasteinen rinnakkaisluokitus yhteiseksi työkaluksi. Tietueet olemassa olevista tiedostoista ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Pitkän tähtäimen tavoitteita

- Kopioidaan digitaaliseen muotoon keskeisin aineisto muista arkistoista. Suomen osalta tavoite voisi olla osa Kansallisen Digitaalisen Kirjaston, KDK:n hanketta, jolla parannetaan kirjastojen, arkistojen ja museoiden sähköisten aineistojen saatavuutta.
- Kootaan yksityisarkistoissa olevaa perhe-, suku-, ja henkilökohtaista aineistoa, kuten kirje-, dokumentti-, päiväkirja-, muistelma- ja valokuvamateriaalia keskusarkistoon Yksityisarkistoista aineisto katoaa helposti niiden haltijoiden kuoleman myötä. Suomen Inkeri-liitto on saatava mukaan tällaisen aineiston keruuseen osana kokonaishanketta Keruun tulee olla ohjattua, muutoin työpanos kaatuu keruun järjestäjän syliin. Ohjeistuksen tulee olla riittävän yksityiskohtaista: mitä halutaan, missä muodossa, mitkä lähdetiedot ovat välttämättömiä jne.
- Kootaan ja tallennetaan Suomen Inkeri-liiton ja paikallisyhdistysten asiakirja- ja kuva-aineisto keskusarkistoon. Keskeinen aineisto digitoidaan.
- Toteutetaan inkerinsuomalaisten haastatteluprojekti.
- Toteutetaan Metropolia AMK:n lehtoreiden FT **Anna-Maria Vilkunan** ja FM **Anitta Pankkosen** esittämä hanke Inkerin ja inkerinsuomalaisten elämänvaiheita luotaavien dokumenttielokuvien kuvaamiseksi korkeakoulunsa opiskelijoiden voimin.
- Luodaan yhteyksiä yliopistoihin. Tarjotaan historiaa ja opettajiksi opiskeleville Inkerin suomalaisuuteen liittyviä luentoja ja opinnäytetöiden aiheita
- Tarjotaan Inkerin historiaa koskevaa aineistoa Suomen historian oppikirjoihin.
- Huolehditaan Inkeri-aiheisen kirjallisuuden julkaisemisesta ja markkinoimisesta.

Rahoitus

Siirtolaisuusinstituuttiin suunniteltavan Inkerin tutkimuksen yksikön rahoituksesta osa anotaan esimerkiksi Opetusministeriöltä. Lisärahoitusta haetaan projekteja perustamalla ja rahastoista sekä säätiöistä rahoitusta hakemalla. Ohessa esimerkki.

Rahoitus liittyy osana EU:n *Kansalaisten Eurooppa / Euroopan aktiivinen muistiperintö* -hanketta. Sillä tuetaan toimintaa, jossa vaalitaan natsivallan ja sta-

linismin uhrien muistoa ja pakkosiirtoihin liittyvien arkistojen, muistomerkkien ja paikkojen säilyttämistä. Kansallisista määrärahoista haetaan omavastuuosuus ja hankkeen valmistelukustannuksia.

Hanke edellyttää vuosille 2012–2016:

a) Tutkijamäärärahan ainakin yhden tohtoritason tutkijan palkkaamiseen
b) Työskentelytila- ja -kalustokustannukset
c) Tutkimusapulaisen palkkamäärärahan
d) Matkustusmäärärahan
e) Digitointipalvelun ostomäärärahan
f) Syntyvän keskusarkiston tila-, laite- ja muu infrastruktuurikustannusmäärärahan
g) ”Isäntäinstituution” hallintokustannusmäärärahan
h) Haastatteluhankemäärärahan
i) IT- palvelun suunnittelu, luonti ja ylläpitomäärärahan.

Aikataulutus

Hankkeen tarkempi suunnittelu voi alkaa, kun Kansallisarkistosta, Siirtolaisuusinstituutista, Kansalliskirjastosta ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seurasta saadaan alustavat positiiviset kommentit.

Toivo Flink
FT, erikoistutkija
Siirtolaisuusinstituutti
Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja

Toivo Kabanen
FT, dosentti
Viron Inkerinsuomalaisten Liiton puheenjohtaja

Kalervo Kähäri
DI
Ruotsin Inkerin Liiton hallituksen jäsen

Viktor Husu
FK
Historian jatko-opiskelija

Lassi Saressalo
FT, dosentti
Kotiseutuliiton pääsihteeri
SKS:n hallituksen puheenjohtaja

Wladimir Kokko
FL
Pietarin Inkerin Liiton puheenjohtaja

Mirja Kemppinen
FM
Kalevalan ja karjalaisen kulttuurin informaatiokeskus Juminkeko

Ruotsin inkeriläisten terveiset

Inkeri Peterson

Lyhennelty puhe kirkon 400-vuotisjuhlassa

Olen vuosien mittaan Ruotsista käsin seurannut kirkon uudelleen syntymistä, käynyt monta kertaa Inkerissä ja ottaneet osaa erilaisiin juhliin ja tapahtumiin. Haluan kertoa teille vähän omista kokemuksistani Inkerin kirkon uudelleen elpymisen ajasta, jota olen vuosien mittaan saanut seurata, vaikka en aina aivan paikan päällä.

Jo ennen varsinaisen kirkollisen toiminnan alkua serkkuni veivät minut Kelton hautausmaalle. Siellä **Lempi**-serkku nosti saniaisen lehtiä ja otti esille vanhan ämpärin, meni lähimmän pensaan luo ja otti sieltä esille pienen jakkaran. Hän laittoi ne riviin ja käski käydä istumaan. ”Nyt myö ollaa kirkos”, hän sanoi ja jatkoi: ”Tiäll’ myö sunnuntaisin kokoonnuttaa laulamaa’ virsii, rukoilemmaa ja lukemaa Ruamattuu ja sitt’ joku naisist selvittää päivän ruamatunsanat. Tälläin meill nykyää pidetää jumalanpalveluksii.” Se oli vielä siihen aikaan, kun kristittyjen tapaamisien täytyi tapahtua salassa.

1970-luvulla Petroskoihin oli perustettu uuden ajan ensimmäinen suomenkielinen evankelis-luterilainen seurakunta. Keväällä 1985 meistä kolme oli mukana Rådan seurakunnan inkeriläisen kirkkokuoron kanssa Petroskoissa. Muutaman kuukauden ajan Neuvostoliiton uuden presidentin nimi oli **Mihail Gorbatjov**. Hän oli heti alusta saakka esittänyt muutoksen politiikkaansa, jonka keskeiset periaatteet olivat glasnost ja perestroikka. Ryhmämme vieraili siellä ja otti osaa jumalanpalvelukseen sekä kuorolaululla että puheella; Rådan ruotsalainen kirkkoherra **Lars Gåreberg**, joka oli matkan sekä järjestäjä että linja-auton ajaja, piti nimittäin tervehdyspuheen. Seurakunta oli liikuttunut mutta myös me. Ja pieni kirkkorakennus oli aivan ääriään täynnä kansaa.

Myös itse Inkerissä oli saatu lupa korjata ja avata oma suomenkielinen kirkko Pushkinissa. Kävin siellä monta kertaa 1970-luvun loppupuolelta alkaen. Parkkisten nuorta väkeä siellä kastettiin ja vihittiin, joten siellä vietettiin monia sukujuhlia. Ja nuoret omaiset olivat innokkaasti mukana seurakuntaelämässä ja etenkin kirkkokuorossa. Juuri Pushkinissa **Arvo Survo**, ensimmäinen uuden ajan inkeriläinen pappi, sekä veljekset **Aarre** ja **Eero Kuukauppi** saivat sysäyksen lähtemään oppimaan papeiksi Arvo Eestiin ja Kuukaupit Suomeen.

Muistan erikoisesti ensimmäisen kerran Pushkinissa. Kirkko oli täynnä kansaa jo paljon ennen jumalanpalveluksen alkamista. Ihmiset olivat lähteneet aikaisin aamujunalla kirkkoon eri puolilta Inkeriä. Vanhat inkeriläiset ämmät rievut päässään lauloivat virsiä ja hengellisiä lauluja, niin että koko kirkko raikui. Jumalanpalveluksen jälkeen ihmisillä ei ollut kiirettä, vaan he jatkoivat laulamistaan. Mutta eniten jäi

mieleen, kun monet menivät alttarille käsissään vähän multaa, jonka pappi siunasi, ja siten heidän vainajansa symbolisesti siunattiin loppujen lopuksi viimeiseen lepoon. Ehkä kirkossa oleva omainen ei edes tiennyt, missä vainaja oli kuollut tai lepäsi.

Kun sitten alkoi olla mahdollista perustaa myös Kelttoon seurakunta ja 1990-luvun alkuvuosina rakentaa aivan uusi ihana temppeli Kolpinaan keskeiselle kukkulalle. Kirkko oli täpötäynnä juhlaväkeä, joista monet olivat vieraita Suomesta ja joiden avulla kirkko oli suunniteltu sekä pystytetty, vaikkakin myös paikallisin voimin, ja ulkopuolella seisoi satoja, jos ei tuhansia, ihmisiä kuuntelemassa kovaäänisistä koko juhlaohjelman. Meidän isiemme kotiseurakunnan uusi kirkko on kaunis ja mahtava.

Sain Pyhän Marian kirkon alkuvuosina, kun seurakunta vielä sai käyttää ainoastaan alakerran oikeaa puoliskoa kirkkosalina, kerran olla mukana suomenkielisessä jumalanpalveluksessa aamupäivällä ja vielä iltapäivällä suomalais-ugrilaisessa jumalanpalveluksessa, jota en koskaan voi unohtaa. Siellä luettiin eri suomalais-ugrilaisilla kielillä Raamatun tekstiä vastakäännetyistä Raamatuista, joita ihmisillä oli mukanaan. Ja juuri siellä Inkerin kirkon ensimmäinen piispa **Leino Hassinen** myös vietti 70-vuotispäiväänsä.

Sitten 1996 serkkuni mies, **Aarre Kuukauppi**, vihittiin Inkerin kirkon ensimmäiseksi inkeriläiseksi piispaksi Kelton kirkossa. Se oli mahtava tilaisuus, kun Leino Hassinen ja piispoja eri kirkoista sekä Venäjällä että Pohjoismaista olivat Aarrea siunaamassa. Hän on nyt siis ollut piispana 15 vuotta. Tänä aikana kirkko on saanut yhä enemmän yhteyksiä ympäri maailmaa.

1990-luvulla kirkko perusti opiston Kelttoon, jota on suurennettu ja modernisoitu ja joka nykyään on saanut statuksen teologisena instituuttina. Siellä tarjotaan opiskelumahdollisuuksia kirkon työntekijöille kaikilla tasoilla, myös kanttoreille.

2002 Pyhä Mariankirkko oli valmis perusteellisen korjauksen ja uudistuksen jälkeen ja Ruotsin Inkeri-liitosta oli edustajajoukkue vihkimistilaisuudessa lahjoittamassa rovasti **Selim Jalmari Laurikkalan** muotokuvan, jonka nyt voi nähdä kirkon seinällä.

2009 Petroskoin uusi kirkko vihittiin käyttöönsä syyskuun alkupuolella. Myös se on mahtava kirkko ja alttarin takana olevat ikkunat ovat luonnon oma alttaritaulu joka muuttuu vuodenaikojen vaihtuessa. Vaikka kirkkoa vielä tullivaikeuksien takia ei ollut voitu saada valmiiksi, se oli vaikuttava kirkkosali. Erikoisen hieno akustiikka lauantai-illan kuorokonsertin aikana jäi mieleen. Siellä Petroskoissa Aarre oli tietenkin taas toisten piispojen ja pappien kanssa ties kuinka monetta kirkkoa vihkimässä.

Viime joulukuussa Marian kirkko sai taas oikeat urut – ja ihan oikeat barokkiurut! – joilla nuori lahjakas urkuri **Maria Väisä** voi riemumielin soittaa. Ja nyt koko tämä vuosi on kirkon juhlavuosi, 400-vuotisjuhlaa. Olen onnellinen että olen saanut seurata kirkon kehitystä ja kasvamista näinä vuosina. Olen myös kiitollinen kaikille niille, etupäässä Suomen kirkolle, siitä avusta, joka on tehneet kirkon elpymisen mahdolliseksi. Toivon myös, että Inkerin kirkko jatkossakin voi levittää Jumalan sanaa ja tietoa paremman toivosta yhä suuremmille laumoille, jotka ovat 70 vuotta eläneet henkisessä vakuumissa. Kirkon lehden ja nettisivun kautta olen voinut seurata lähetystyötä, jossa minua eniten ilahduttaa monet valokuvat nuorten ihmisten innostuneista ja iloisista kasvoista. ⓘ

Larin Parasken päivä inkerin suomalaisuuden liputuspäiväksi 4. syyskuuta

Toivo Flink

Esitän oheisen kirjoituksen pohjatekstiksi tarvittavaa päivittämistä ajatellen. Ajatuksena on saada järjestöjä, yhteisöjä ja yksityishenkilöitä tukemaan ja toteuttamaan hanketta.

ASIA

Esitän täten kunnioittavasti, että inkeriläisen runonlaulaja **Larin Parasken** nimikkopäivää vietetään Inkerin suomalaisuuden päivänä ja liputuspäivänä 4. syyskuuta vuodesta 2013. Tarkoituksena on yhdistää monta Inkerin suomalaisuuteen liittyvää tapahtumaa 2010-luvulla ja muistuttaa niiden kautta tämän Suomen kansanosan panoksesta suomalaiseen kulttuuriin, sivistyselämään ja kansalliseen identiteettiin.

Inkerinmaan merkittävimmän runonlaulajan syntymästä tulee kuluneeksi 180 vuotta 27. joulukuuta 2013. Inkeriläinen Larin Paraske oli suomalaisen kansanrunouden keskeinen hahmo. Hänen mittava runoaineistonsa kuuluu kulttuurimme korvaamattoman arvokkaisiin lähteisiin. Kun Suomen Kansan Vanhojen Runojen 33 kirjaa julkaistiin vuosina 1908–1948, Larin Parasken runot muodostivat niissä 500-sivuisen niteen. Larin Paraske oli aikanaan suomalaisten tiedemiesten ja taiteilijoiden inspiroija. Larin Parasken muistopatsas pystytettiin Hakasalmen puistoon Kansallismuseon läheisyyteen vuonna 1949. Kuvanveistäjä **Alpo Sailo** käytti pronssipatsaan mallina **Albert Edelfeltin** muotokuvamaalauksia Larin Paraskesta. Veistos on harvinainen naisen näköispatsas, ainoa laatuaan Helsingissä.

Kolppanan suomalainen opettajaseminaarin toiminnan alkamisesta Inkerinmaalla tulee kuluneeksi 150 vuotta 4. syyskuuta vuonna 2013. Kolppanan opettajaseminaarista muodostui perusta kansallisen sivistyksen ja kulttuurin nousulle Inkerissä ja Pietarissa autonomian aikana. Kolppanan seminaari aloitti toimintansa samana vuonna Jyväskylän opettajaseminaarin kanssa. Kolppanan seminaari toimi neuvostovallan aikana Hatsinan pedagogisena opistona, kunnes sen toiminta lakkautettiin vuonna 1937.

Inkerin Liiton perustamisesta tulee vuonna 2012 kuluneeksi 90 vuotta. Liiton perustava kokous pidettiin Helsingissä 25. syyskuuta 1922. Inkeristä paenneen sivistyneistön ja Suomen heimoaatteen kannattajien yhteisin ponnistuksin perustettu Inkerin Liitto nousi kahden vuosikymmenen aikana huomattavaksi heimojärjestöksi. Sen jäsenmäärä nousi kymmenessä vuodessa 1500 henkeen. Valtaosaa heistä edusti Suomen merkittävimpiä vaikuttajia.

Jatkosodan aikana heimopäivän merkeissä tammikuussa 1943 ja 1944 vietetty Inkerin liputuspäiväperinne jäi lyhyeksi. Valvontakomissio oli vaatinut heimojärjestöjen toiminnan lopettamista. Inkerin

Liitto kuului lakkautettavien järjestöjen joukkoon.

Jatkosodan jälkeen Inkeri-kysymys vaiettiin niin Suomessa kuin Neuvostoliitossakin. Vasta inkerinsuomalaisten paluumuutto Suomeen ja Neuvostoliiton hajoaminen tekivät mahdolliseksi nostaa pitkään vainottu kansanosa yleiseen tietoisuuteen. Inkerin suomalaisia koskeva akateeminen tutkimus käynnistyi Suomessa ja Venäjällä.

Suomalaisuuden tutkimus on viimeksi kuluneen 20 vuoden aikana osoittanut, että Inkerin historia on osa Suomen historiaa. Suomen ja Inkerin suomalaisten henkisellä yhteenkuuluvuudella on 400 vuotta pitkä perinne.

Inkerinsuomalaisten paluumuutolla Suomeen on ollut ratkaiseva merkitys heidän suomen kielensä ja kansallisen identiteettinsä säilymisessä. Heitä on parhaillaan Suomessa yli 30 000 henkeä. Arviolta joka kuudes Suomeen muuttaneista inkerinsuomalaisista on akateemisesti koulutettu.

Esittämällä Larin Parasken päivän viettämistä Inkerin suomalaisuuden päivänä ja sen nostamista liputuspäiväksi Inkerin suomalaiset paluumuuttajat ja heidän hengenheimolaisensa Suomessa osoittavat kansalaisaktiivisuutta ja suomalaisuuden historian tuntemusta. He eivät ole aloitteensa kanssa yksin. Kuten 90 vuotta sitten, tänäkin päivänä Inkerin suomalaisuuden yhteenkuuluvuutta Suomen kansaan ovat tukemassa inkeriläisjärjestöt ja yhteiskunnalliset vaikuttajat Virossa, Venäjällä ja Ruotsissa.

PERUSTELU
Henkisen yhteenkuuluvuuden pitkä perinne

Suomalaisten siteet Inkeriin löytyvät vuonna 1611 virinneestä luterilaisesta seurakuntaelämästä Inkerinmaalla jo ennen, kun Ruotsi sai sen haltuunsa. Täten alkanut luterilaisen väestön muutto Inkerinmaalle pääasiallisesti Karjalan kannakselta ja Savosta jatkui yli sadan vuoden ajan. Ruotsi menetti Inkerinmaan Uudenkaupungin rauhansopimuksen mukaan vuonna 1721. Inkeriin jääneet suomalaiset saivat silti pitää uskonsa. Vielä kauas kantoisemmat seuraukset Inkerin suomalaisten elämään oli Suomen liittämisellä Venäjän keisarikuntaan vuonna 1809. Venäjän luterilaisten seurakuntien kirkkolaki vuodelta 1832 määritteli Inkerinmaan seurakuntajaon, joka oli voimassa vuoteen 1917. On muistettava, että kirkkolain mukaan Inkerinmaalla pappisvirat täytettiin yksinomaan Suomesta tulevilla paperilla.

Suomalaisuuden alkujuurien selvittely 1800-luvun alkupuolella käynnisti lukuisia tutkimusmatkoja Suomesta Inkerinmaalle. Pietarin Tiedeakatemian jäseneksi kohonnut **A.-J. Sjögren** osoitti tutkimuksessaan vuodelta 1834, että Inkerinmaan savakot ja äyrämöiset ovat Savosta ja Karjalan kannakselta Ruotsin vallan aikana Inkeriin muuttaneita luterilaisia suomalaisia. Sjögrenin tutkimus on muodostanut vankan perustan myöhemmälle suomalaisuuden nousulle Suomessa. Kieli- ja kansatieteellistä tutkimusta täydentäneet kansanrunouden keruu ja tutkimus, Kalevalan ja Kantelettaren julkaiseminen ovat muodostaneet peruspilareita suomalaisen identiteetin rakentamisessa 1800–luvulla. Harva suomalainen silti tiedostaa tänäänkään, että Inkerinmaalta kerätty kansanrunous muodostaa 9 nidettä Suomen Kansan Vanhojen Runojen 33 osasta. Sillä oli merkittävä osuus myös Kalevalassa. Ilman Kullervoa Kalevala olisi erilainen. Myös Suomen musiikki, kuvataide ja teatteri olisivat jääneet ilman Kullervon hahmon käsittelyä paljoa paitsi.

Inkerin suomalaisten historiallista yhteenkuuluvuutta emämaahan on muistettu jo 1800-luvun puolivälissä. **Y.S.Yrjö-Koskisen** Oppikirjassa Suomen historiasta vuodelta 1869 hän huomauttaa, että Inkerinmaan suomalaiset asukkaat "olisivat kyllä ansainneet tulla samaan isänmaahan luetuiksi." Isänmaalla Yrjö-Koskinen tarkoitti tietenkin Suomea.

Yleinen tietoisuus suomalaisuuden kehitysvaiheista Inkerissä autonomian aikana on tämän päivän Suomessa valitettavan vähäistä ja pintapuolista. Meiltä puuttuu selkeä kuva Inkerinmaan sijainnista ja väkiluvusta sekä luterilaisen seurakuntaelämän tilasta. Myös Kolppanan opettajaseminaari, joka aloitti toimintansa samana vuonna kuin Jyväskylän seminaari, on yhtä tuntematon kuin suomen kielen opetus Inkerinmaan kouluissa. Kouluopetus teki mahdolliseksi suomenkielisten sanomalehtien ja kansankalentereiden ilmestymisen Pietarissa 40 vuoden ajan. Arvokkaimpana saavutuksena Inkerissä on pidettävä suomen kielen ja mielen säilymistä kymmenen sukupolven ajan.

Bolsevikkien vallankaappaus romutti Inkerin suomalaiskansojen tavoitteet

Bolsevikkien vallankaappaus Pietarissa lokakuussa 1917 synnytti lukuisia neuvostovastaisia kapinoita myös Inkerinmaalla. Inkerinsuomalaiset osallistuivat itsemääräämistaisteluihin vuosina 1919–1920, koska pitivät kansallisesti tärkeinä edellisten sukupolven työn tuloksia. Opettajista muodostunut kansallinen johto onnistui kesäkuussa 1917 neuvottelemaan Venäjän väliaikaisen hallituksen kanssa oman kansallisen maalaishallinnon, koululaitoksen ja kulttuuriautonomian toteuttamisesta Inkerinmaalla. Bolsevikkien vallankaappaus romutti inkerinsuomalaisten tavoitteet ja käynnisti lukuisia kansannousuja uusia vallanpitäjiä vastaan. Kapinoita seurasi pakolaisliike. Suomessa oli ennen Tarton rauhaa yli 8 000 inkeriläispakolaista. Mukana oli runsaat 200 opettajaa, jotka muodostivat valtaosan Inkerin lukeneistoa.

Inkerinsuomalaisten aseellinen itsemääräämistaistelu kärsi tappion. Tarton rauhan tarjoama amnestia ja kulttuuriautonomia lokakuussa 1920 loi uskoa tulevaisuuteen. Arviolta puolet pakolaisista, joukossa joitakin opettaja, palasi Suomesta Inkerinmaalle ja joutui pian pettymään neuvostovallan lupauksiin. Silloisen suomalaisen Inkerin väkiluku oli noin 150 000 henkeä. Seuraavan 20 vuoden aikana Inkeri menetti puolet väkiluvustaan karkotusten, väestönsiirtojen ja sotien seurauksena. Lisäksi Leningradin oblastiin kuuluva Inkerinmaa oli jatkosodan päätyttyä tyhjennetty inkerinsuomalaisista. Heiltä oli kielletty paluuoikeus kotiseuduilleen. Neuvostoliiton sisäasiainministeriö valvoi kiellon täytäntöönpanoa vuosikymmenien ajan.

Inkerin Liitto perustetaan Helsingissä vuonna 1922

Tarton rauhan jälkeen Suomeen jääneet pakolaiset perustivat oman etujärjestönsä. He saivat tukea mm. Akateemiselta Karjala- Seuralta ja Suomalaisuuden Liitolta. Siinä maailman tilanteessa Inkerin Liiton perustajilla ja aktiiveilla ei pitänyt olla edellytyksiä onnistua pyrkimyksissään, itse asiassa haaveissaan. He olivat pakolaisia, heillä ei ollut vakituista toimeentuloa, ei Suomen kansalaisuutta, eikä toimivaa suhdeverkostoa. Silti he onnistuivat siinä, mitä me nyt olemme todistamassa.

Inkerin Liiton perustavassa kokouksessa Helsingissä 25. syyskuuta 1922 olivat

läsnä kantasuomalaisina professori **Kaarle Krohn**, eversti **Erik Heinrichs**, valtioneuvoston esittelijäneuvos **Esko Heilimo** sekä inkerinsuomalaisina mm. taiteilija **Iisakki Lattu**, maisteri **Kaapre Tynni** ja kapteeni **Juho Tirranen**.

Inkerin Liiton henkilöjäsenten määrä nousi kymmenessä vuodessa 1 500 henkeen. Liiton jäsenmäärä säilyi samalla tasolla välirauhaan asti, kunnes liitto muiden heimojärjestöjen joukossa lakkautettiin Valvontakomission vaatimuksesta.

Kansan arvoa ei mitata lukumäärällä

Inkerin henkinen kuuluvuus Suomeen korostui vuosien 1943 ja 1944 alussa vietetyissä Inkeri-tapahtumissa. **V.A. Koskenniemen** puhuessa Inkeri-illassa Helsingin yliopiston juhlasalissa 11. helmikuuta 1943 hän muistutti, että ”suomalaisen muinaisrunon piirissä on pienen Inkerin osuus niin suuri, että se käsittää runsaan neljänneksen kaikista talteen kirjatuista runoaarteista ja nimenomaan lyyrisen runouden alalla on tämä Inkerin edustus vieläkin huomattavampi. Syyllä on kansanrunouden tutkija voinut väittää, että inkeriläiset kokoelmat ovat olleet niin rikkaat, että jos sellainen runoaarre tavattaisiin muulla eurooppalaisella kielellä, se olisi tutkijain yleisen huomion ja ihailun esineenä.” Hän muistutti myös, että kansojen arvoa ja merkitystä ei mitata lukumäärän perusteella.

Paikka historiassa

Sodanaikaisten väestönsiirtojen johtaja professori **Pentti Kaitera** arvioi inkeriläisten siirtymistä Suomeen muillakin kuin taloudellisilla mittareilla. Kaiteran heimoaate ja kristillinen vakaumus loivat pohjan hänen pyrkimykselleen pelastaa Inkerin suomalainen kansanosa tuholta. Hän ei ollut aatteensa kanssa yksin silloin, eikä aate ole menettänyt merkitystään nytkään. Tämän vuoksi hänen ajatuksensa ja tunteensa sopivat myös tähän päivään, kun mietimme inkerinsuomalaisten paluumuuttoa Suomeen 1990-luvulla.

Larin Paraske

Pääministeri **Jukka Rangellin** mukaan ”kansalle, joka ei ole valmis ajallansa taistelun uhreihin ja työhön, ei historia ole paikkaa säilyttänyt” Inkerin suomalainen kansa on taistellut.

Inkeri-päivän nostaminen liputuspäiväksi tulee vahvistamaan inkerinsuomalaisten paluumuuttajien itsetuntoa ja arvostusta Suomen lisäksi Virossa, Venäjällä, Ruotsissa ja kaikkialla, missä inkerinsuomalaisten jälkeläisiä asuu. Paluumuuttajina Suomessa asuva yli 30 000 inkerinsuomalaisen yhteisö on tuonut etniseen ja kielelliseen emämaahan tietoa, taitoa ja osaamista, jotka yhä kaipaavat tunnustusta. Larin Parasken hahmoon henkilöityvän Inkerin suomalaisuuden päivän viettäminen liputuspäivänä tulee vakuuttamaan, että Suomi on ottanut kansansa osan omakseen peruuttamattomasti. ⓘ

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

Kirjallisuus

Flink Toivo: Kotiin karkotettavaksi, 30,-

Häkkinen Juho: Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan I – II, 15 ,-

Kalevalaseuran vsk. 69-70:
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50,-

Kuivanen Lilja (toim.):
Inkerin vuotuisjuhlat, 10,-

Krifors Lars: Oli onnistuttava, 15,-

Nokkala Tapani:
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella: Ensimmäinen kevät, 16,-
Pelastunut albumi, 22,-
Pitkä kotimatka, 14,-

Pelkonen Hannu: Voihan Venäjä, 25,-

Pärnänen E.: Antti Kivekäs I – II, 9,-

Ripatti Maria: Elämä yhden kortin varassa, 16,50

Savolainen Aatu: Suomalainen sissisodassa, 15,-

Savolainen Mikko: Inkerinmaa, 33,50

Seppänen Heikki: Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 25,-

Sihvo Jouko: Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24,-

Sihvo Jouko (toim):
Inkerinsuomalaisten kohtalo, 20,-

Störgren Aleksander:
Mutkainen tie vapauteen, 10,-

Suominen Hellin:
Mooses Putron elämäkerta, 2,50

Survo Arvo: Itku Inkerille, 17,-

Sveriges ingermanländska riksförbund
Sverigeingermanländarnas historia, 24

Tuukkanen Saimi
Elämäni helminauha, 5,-

Äänitykset

Inkerikuoro (CD): Minä tyttö, 10,-

Santtu Lauri (äänilevy single):
Murrejuttuja, 2,50

Survo Arvo (C-kasetti):
Omal maall', 2,-

Kartat

Mustonen:
Inkerin kartta v. 1933, 12,-

Randefeldt:
Inkerin uusi kartta v. 1992, 10,-

Randefeldt:
Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993, 10,-

Muut

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko marmorijalustalla: 22,-

Inkerin pöytälippu (polyesteriä): 17,-

Adressi surunvalitteluun: 7,-

Pakki Nikolai:
Inkerin kylän lähihistoria taiteessa, 15,-
Inkeri-keskuksesta ja numerosta 09-3499626

Rautajoki Reijo: Vaietut
s-postitse: reijo.rautajoki@gmail.com
ja hyvin varustetuista kirjakaupoista